

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1955 — Nr. 9/2

Samvirkekonsulentenes virksomhet 1954 og 1955

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1957

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1955 — Nr. 9/12

Samvirkekonsulentenes virksomhet 1954 og 1955

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1957

Innhold

	Side
Forord	5
Beretninger for 1954 fra samvirkekonsulenten for området Vestfjorden—Finnmark, Kr. Berg, Tromsø	7
Beretninger for 1954 fra samvirkekonsulenten for området Stad—Vestfjorden, Reidar Dybos, Brønnøysund	15
Beretninger for 1954 fra samvirkekonsulenten for området Svenskegrensen—Stad, Arne Nordset, Bergen	26
Statistisk-økonomiske oversikter for produksjons- og salgslag 1954	40
Beretninger for 1955 fra samvirkekonsulenten for området Vestfjorden—Finnmark, Kr. Berg, Tromsø	57
Beretninger for 1955 fra samvirkekonsulenten for området Stad—Vestfjorden, Reidar Dybos, Brønnøysund	64
Beretninger for 1955 fra samvirkekonsulenten for området Svenskegrensen—Stad, Arne Nordset, Bergen	81
Statistisk-økonomiske oversikter for produksjons- og salgslag 1955	104

Forord.

Dette hefte inneholder beretninger om virksomheten til samvirkekonsulentene Kr. Berg, Reidar Dybos, Arne Nordset for årene 1954 og 1955.

De vanlige tabeller over produksjonslagenes drift m. v. for 1954 og 1955 er inntatt etter samvirkekonsulentenes beretninger for de enkelte år.

Fiskeridirektoratet,

Bergen 7. mai 1957.

Klaus Sunnanå.

Kr. Bratland.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Vestfjorden—Finnmark,
Kr. Berg, Tromsø.

1. januar—31. mars 1954.

Det er i kvartalet foretatt 5 reiser med en samlet reisetid på 24 dager.

I tiden 23. til 26. januar foretok jeg en reise til Hammerfest for sluttkontroll av Hammerfest Fiskersamvirkelags egnebu som er et førsteklasses arbeid, og fiskerne er særdeles tilfreds med anlegget.

Den 18. til 22. februar var jeg på reise til Nordvågen i Finnmark hvor jeg deltok i Nordvågen Fiskeproduksjonslags årsmøte. Jeg var samtidig lagetets styre behjelpelig med utarbeidelse av omkostningsoverslag for overtakelse og reparasjon m. m. av statens fiskebruk med trananlegg og egnebuer. Årsmøtet besluttet å bygge ny rør- og egnebu for 6 båter slik at laget kan ta inn nye medlemmer for dermed å kunne få utnyttet fiskebrukets kapasitet.

Når havneutbedringen — innløpet — i Nordvågen blir ferdig i 1956 vil Nordvågen bli en av de største og beste fiskehavner i Finnmark. Laget skulle da ha de beste betingelser for en stor produksjon, men laget må ha et passende filetanlegg, samt fiskemelanlegg. I Nordvågen er det 2 private fiskekjøpere.

I det fiskebruk laget nå kjøper av staten er det plass nok for filet- og fryseanlegg. Laget trenger bare maskineri for lagerrom og fryseskap med høyst 5—8 tonns døgnkapasitet.

Den 25. februar til 2. mars var jeg på regnskapskontroll hos Sørvær Produksjonslag. Grunnen hertil var at laget hadde fått vanskeligheter med fornyelse av driftskreditten for 1954 i Norges Bank da laget lå inne med varebeholdninger pr. 31. des. for kr. 370.989,52.

Regnskapet for 1953 var revidert og åjourført frem til den dag jeg kom til Sørvær. Størsteparten av tørrfiskproduksjonen for 1953 var eksportpakket og således lett å kontrollere, men den tørrfisk som

var hengt senest om høsten lå delvis løs på lager. En del som var hengt like før jul hang enda på hjell.

Regnskapet viste at laget hadde et bruttooverskudd på kr. 36.411,25 hvorav kr. 29.367,09 var anvendt til avskrivninger og rest-beløpet, kr. 7.044,16, var av styret foreslått overført til reservefondet.

Lagets likviditet overfor Norges Bank viste seg tilfredsstillende og laget fikk litt senere sin driftskreditt for 1954 ordnet.

Lagets produksjon i 1953 var 940.056 kg mot året før 1.462.559 kg. Nedgangen skyldtes at både vårfisket og seifisket slo feil for distriktet i 1953. Laget hadde måttet utbetale fiskerne kr. 50.396,31 i overpris over den fastsatte minstepris på grunn av den sterke pris-konkurransen om råfisken som oppsto på grunn av det feilslåtte fiske.

I tiden 6. til 10. mars var jeg i Svolvær og deltok i konferanse med bestyrere og formenn i Lofotlagene. Konferansen var sammenkalt av S/L Fiskernes Samvirkesalg for å drøfte prisspørsmålet og avregningspriser for saltfisk.

På grunn av lite fisk i Lofoten varierte råfiskprisene på det tidspunkt fra 75—85 øre pr. kg. Lofotlagene som fra Norges Bank bare får utbetalt 90 pst. av råfiskprisen basert på den fastsatte minstepris 61 øre pr. kg var kommet i en meget vanskelig situasjon når det gjaldt å skaffe penger til oppgjør med fiskerne som på grunn av lite fisk måtte ha oppgjør etter hvert som fisken levertes for å kunne greie sine daglige utgifter. Ett av lagene — Henningsvær Produksjonslag — hadde av den grunn måtte innstille sin produksjon for 1954.

I tiden 17.—24. mars var assistent Henriksen på ny i Nuvsvåg for ny kontroll av Nuvsvåg Produksjonslags regnskap. Laget hadde ansatt ny bestyrer som ikke ville overta stillingen før regnskapet på ny var revidert og ny status oppsatt for å få full klarhet over lagets økonomiske stilling og likviditet overfor Norges Bank.

Lagets varebeholdninger av fisk var da solgt og det viste seg at der var blitt en temmelig stor differanse mellom de av bestyreren oppgitte varebeholdninger pr. 14. desember 1953 da Henriksen var på kontroll, og de som nå ved salg viste seg være de riktige.

Laget hadde ikke produsert fisk etter at bestyreren reiste fra Nuvsvåg like før jul 1953.

Den nyansatte bestyrer nektet under disse forhold å overta stillingen og reiste fra Nuvsvåg. Styret besluttet i samråd med meg at assistent Henriksen skulle ta regnskap med bilag med seg til Tromsø for der å foreta en nøyere kontroll og gjennomgåelse av regnskapene også for årene før 1953.

1. april — 30. juni 1954.

I kvartalet er foretatt 5 reiser med en samlet reisetid på 27 døgn.

I tiden 31. mars — 6. april var assistent Henriksen på reise til Finnes i Finnmark for kontroll av regnskapet til Finnes—Mafjord Fiskersamvirkelag. Laget var nystartet og hadde begynt sin virksomhet 1. januar. Den ansatte forretningsfører viste seg uskikket for stillingen og ble derfor oppsagt.

Det ble ansatt ny forretningsfører, men denne ville ikke tiltre før regnskapet fra den oppsagte forretningsfører var kontrollert og godkjent av meg. Da laget til da ikke hadde produksjon av betydning var der ikke skjedd noe som kunne skade laget økonomisk bortsett fra det at den avsatte forretningsfører hadde nektet å motta fisk.

Til det fiskebruk som laget kjøpte høsten 1953 av en tidligere fiskekjøper hørte også butikk. Det ble derfor dannet kooperativt forbrukerlag som har bestyrer felles med fiskersamvirkelaget.

I tiden 6. til 10. mars deltok jeg i utvalgsmøte for klippfisk-tørkeriet i Alta. Møtet ble holdt i Svolvær hvor en drøftet vedtekter m. m. for det påtenkte klippfisktørkeri i Alta. I utvalget møtte direktør Overå, direktør Østvold F. F. F., disponent Berg, Øksfjord, disponent Jac. Jacobsen, S/L Fiskernes Samvirkesalg og jeg.

Den 22. til 29. april deltok jeg i et møte i Hammerfest av forretningsførere og styreformenn i produksjonslagene i mitt distrikt. Møtet var sammenkalt av Samvirkesalgs styre for å drøfte den foreliggende prissituasjon for råfisk og salgsmulighetene for tørrfisk og saltfisk, samt avregningspriser til lagene for ferdigvarer av de enkelte fiskesorter av 1954 års fangst.

På møtet var der enighet om at lagene burde vise varsomhet med å gå høyere med sine avregningspriser på råfisken til fiskerne enn de fastsatte minstepriser, og under ingen omstendighet delta i «priskrig» for å bringe råfiskprisen opp. Lagene burde heller foreta etterbetaling til fiskerne når de ferdige produkter var solgt.

Samtlige styreformenn som var til stede på møtet fremholdt de vanskeligheter som de enkelte skippere fikk hvis disse måtte levere fisk til fiskersamvirkelagene langt under den «dagspris» de private — og ikke minst Fi-No-Tro — på det daværende tidspunkt hadde betalt og betalte. Skipperne uttalte at om «overprisen» var 2—3 øre betødd det ikke så meget, men når det ble 5—10—15 øres forskjell var det umulig å få storparten av mannskapet med på levering til lagene hvis disse bare gjorde opp etter den fastsatte minstepris.

Det ble særlig sterkt kritisert at Norges Banks avdelinger bare utbetalte driftskreditt beregnet etter minsteprisen. Særlig for lagene i Lofoten og Vesterålen som bare fikk utbetalt 90 pst. av minste-

prisen ble det vanskelig fordi forretningsførerene ikke kunne skaffe penger til oppgjør når salgsutbyttet av de ferdige produkter i sin helhet skulle innbetales til vedkommende Norges Banks avdeling av de som kjøpte produktene.

Fra min side ble det opplyst at det selvsagt ikke var de enkelte avdelinger av Norges Bank som bestemte denne utlånspolitikk av statsgaranterte lånemidler, men at avdelingene hadde sine direktiver fra Norges Banks hovedsete som formodentlig igjen hadde fått disse fra Finansdepartementet.

12. til 21. mai var jeg på reise til Myre i Vesterålen for å besiktige en tomt til Sommarøy Produksjonslags nye rorbu og for å foreta sluttkontroll av lagets nybygde fiskebruk.

27. juni til 3. juli møtte jeg som gjest på Troms Fiskarfylkings årsmøte som ble holdt på Finnsnes og Nordland Fylkes Fiskarlags årsmøte på Alsvåg.

I perioden 1953/54 er bare 2 nye lag kommet i gang med produksjon:

1. Finnes—Mafjordhamn Fiskersamvirkelag.
2. Revsbotn Fiskersamvirkelag.

Disse lag begynte sin produksjon i januar 1954.

Utført tegnearbeid ved kontoret i 1953/54. Teknisk assistent Ludv. Nicolaisen har i budsjettåret 1953/54 utført tegnearbeider, utarbeidet byggebeskrivelser og omkostningsberegninger for i alt 53 forskjellige bygg av produksjonsanlegg, rorbuer, egnebuer, damperier, bestyrerboliger til lagene, fryse- og fileteringsanlegg, nothjeller m. m., men har tross dette ikke rukket å etterkomme de krav som foreligger om teknisk assistanse fra lag og enkelte fiskere i mitt distrikt. Henstillinger fra lag utenom mitt distrikt om teknisk assistanse har jeg av den grunn måttet avslå.

Nicolaisen utfører et meget godt arbeid som både bygningsrådene og distriktsarkitekter stort sett aldri har noe å bemerke til.

For kommende budsjettår foreligger alt en rekke spørsmål om tegninger for nybygg, for tilbygg og for ombygninger av eldre anlegg, og det viktigste av alt tegninger for små fileteringsanlegg og fiskefiletanlegg.

Produksjonen i 1953. 1953 ble produksjonsmessig sett et godt år for lagene idet produksjonen steg med i alt 325.237 kg i forhold til 1952 til tross for det mislykkete lofotfiske som førte til at lagene der hadde 860.158 kg mindre enn i 1952. For øvrig vises til min statistikk for lagene og anmerkningene til denne som er trykt i forbindelse med beretningene for tiden 1. juli 1952 til 31. des. 1953.

De økonomiske driftsresultater i 1953. Avsetningsforholdene for tørrfisk både på Italia og på Afrika var i de 5 første måneder av 1953 meget tilfredsstillende. Der ble da oppnådd meget gode eksportpriser, særlig på Afrika-markedet for tørrfisk av alle typer som var produsert i 1952.

Vårfisket i Finnmark 1953 ble forholdsvis stort sammenlignet med tidligere år etter krigen. Da resultatet av Finnmarksfisket forelå — med sitt store kvantum småfisk som var ilandbrakt hovedsakelig av det store antall småtrålere som uhindret fikk konsesjon — stoppet avsetningen til Afrika-markedet praktisk talt helt opp. Småfisken fra trålerne i tillegg til en sterk økende produksjon ut over våren og sommeren av småsei helt ned i 15–20 cm særlig i Møre, Trøndelag og Helgeland, men også i Nord-Norge, førte til overproduksjon av denne vare som ble utbudt til priser som lå langt under de av statsmyndighetene fastsatte minsteeksportpriser.

Til Afrika ble i siste halvår 1953 praktisk talt ikke eksportert tørrfisk. Først da minsteeksportprisene i april 1954 ble senket med fra 5 til 10 kroner pr. vekt kom eksporten til Afrika på ny i gang.

Senkingen i minsteeksportprisene i april 1954 påførte tilvirkerne (lagene og de private) store tap som disse ikke har fått dekning for av Prisutjevningfondet.

S/L Fiskernes Samvirkesalg som i juli 1953 hadde beregnet avregningsprisene til lagene for tørrfisk etter de i 1953 fastsatte minsteeksportpriser er således blitt påført et meget betydelig tap som det burde få dekning for ved tilskudd fra Prisutjevningfondet for fisk.

Jeg går ut fra at meningen fra Statens side var at de fastsatte minsteeksportpriser — som ingen eksportør fikk lov å selge under — skulle være en garanti for produsentene eller deres eksportapparat.

I budsjettåret 1953/54 har følgende lag bygget produksjonsanlegg, rør- og egnebuer m. m. og fått innvilget nedennevnte lån og bidrag:

	Byggesum	Lån i Statens Fiskarbank	Bidrag og lån av staten
1. Hammerfest Fiskersamvirkelag. Nybygg av fisketilvirkningsanlegg med kai, sløieskur og egnebu	1 008 514,32	610 000,—	121 200,—
2. Revsbotn Fiskersamvirkelag. Nybygg av produksjonsanlegg med kai, sløieskur, rør- og egnebu samt nothjell . . .	277 753,—	170 000,—	89.200,—
3. Finnes-Mafjordhamn Fiskersamvirkelag. Kjøp av fiskebruk og modernisering av dette	160 615,20	135 000,—	10 000,—

	Byggesum	Lån i Statens Fiskarbank	Bibrag og lån av staten
• Sommarøy Produksjonslag. Nybygg av fiskebruk med kai, sløieskur, damperi, nothjell, rorbu m.m.	685 573,12	375 000,—	195 400,—
5. Vardø Fiskersamvirkelag. Nybygg av fiskebruk med kai og sløieskur samt kjøp og modernisering av et eldre fiskebruk	920 000,—	650 000,—	0,—
6. Ringnes Fiskersamvirkelag. Bygg av rorbu	82 500,—	0,—	55 040,—
7. Hjelmen Fiskersamvirkelag. Bygg av egnebu	65 000,—	0,—	44 300,—
8. Vardø Produksjonslag. Kjøp av tørrfiskpakkhus og nytt 8 tonns frysenskap m. m. (Lån Utbyggingsfondet)	220 000,—		170 000,—

Samtlige lag — unntatt Vardø Produksjonslag — har nyttet Tromsø Sparebank som byggelånsbank.

*

For øvrig henviser jeg til mine bemerkninger i den trykte statistikk for lagenes produksjon og anvendelse av overskuddet for 1953.

1. j u l i — 3 0. s e p t e m b e r 1 9 5 4.

I kvartalet er foretatt 9 reiser med en samlet reisetid av 42 døgn hvorav 8 reiser er foretatt av meg, 1 av tekniker Nicolaisen, og 1 av fiskeriassistent Alf Henriksen.

I tiden 27. juni til 3. juli foretok jeg en reise til Finnsnes, hvor Troms Fiskarfylkings årsmøte ble holdt og fortsatte derfra til Alsvåg i Vesterålen for å delta i Nordland Fylkes Fiskarlags årsmøte. På samme reise foretok jeg inspeksjon av Sommarøy Produksjonslags nye ror- og egnebu som var under oppføring. Det arbeid som til da var utført var pent og fagmessig gjort.

I tiden 7. juli til og med 18. juli var jeg på reise i Finnmark og deltok i Fiskernes Samvirkesalgs styre- og årsmøte som ble holdt i Vardø. Under oppholdet i Vardø foretok jeg inspeksjon og kontroll av Hamningberg Fiskersamvirkelags nyoppførte fisketilvirkningsanlegg med damperi og ror- og egnebu.

Byggearbeidet var ikke helt avsluttet, men laget hadde drevet full produksjon fra vårsesongens begynnelse. Arbeidet var godt og fagmessig utført. Det gjensto å bygge sløyeskuret. På tilbaketuren stoppet jeg en dag i Nordvågen for konferanse med Nordvågen Produksjonslag om planer for nybygg av ror- og egnebuer til 5 båter.

I tiden 14. til 17. juli var tekniker Ludv. Nicolaisen på reise til Vardø for planlegging og oppmåling av leiet grunn til Vardø Fiskersamvirkelags nye egnebu for 7 båter.

Fra 19. til 23. juli var jeg på reise til Hammerfest for å delta i møte i Fuglenes Fiskeindustrianleggs arbeidsutvalg.

I tiden 27. til 29. juli var fiskeriasistent Alf Henriksen på reise til Klubbeneshamn for bokettersyn og kontroll av Straumfjord Fiskersamvirkelags regnskap. Beretning herom ble sendt Norges Banks afdeling, Tromsø, og Fiskeridirektoratet.

I tiden 6. til og med 12. august var jeg på reise og deltok i Ringnes Fiskersamvirkelags årsmøte etter innbydelse av laget. Derfra reiste jeg til Kokelv for kontroll og inspeksjon av lagets nybyggede fiskebruk, damperi, rør- og egnebu, og kontroll av lagets regnskap. Fra Kokelv fortsattes til Gunnarnes for befarings av Gunnarnes Fiskersamvirkelags tomt for nybygg av fisketilvirkningsanlegg. Fra Gunnarnes reiste jeg til Finnes på Ingøy for inspeksjon av Finnes—Mafjordhamn Fiskersamvirkelags fiskeproduksjonsanlegg og for å drøfte med laget om nybygg av rør- og egnebu.

I tiden 15. til 18. august foretok jeg reise til Leiknes i Lofoten for å være vitne i tvisten mellom Mærvoll Produksjonslag og lagets tidligere bestyrer Johan L. Undstad. Saken var av laget reist som sivilsøksmål mot Undstad. Under sakens behandling ble der inngått forlik mellom partene som var til fordel for laget.

I tiden 26. til 30. august foretok jeg reise til Hasvik for kontroll av Hasvik Produksjonslags byggearbeid og konferanse med styret om ansettelse av bestyrer. På samme reise besøkte jeg Nuvsvåg Produksjonslag da lagets styre ønsket konferanse med meg om muligheten av akkordforhandling med lagets kreditorer.

I tiden 17. til 21. september foretok jeg reise til Nordvågen Produksjonslag for konferanse med lagets styre om reparasjon og utbygging av lagets fisketilvirkningsanlegg og planer for nybygg av rør- og egnebu. Laget mangler egnebu til flere av lagets båter og til nye båter, som vil melde seg inn i laget.

På tilbaketuren stoppet jeg en dag i Hammerfest for konferanse med styret i Hammerfest Fiskersamvirkelag.

1. oktober—31. desember 1954.

I kvartalet er foretatt 5 reiser med en samlet reisetid av 17 reisedøgn, hvorav 4 reiser ble utført av meg og 1 reise av fiskeriasistent Alf Henriksen.

I tiden 5.—9. oktober foretok jeg reise til Oslo hvor jeg sammen med styreformann Alrik Seppelæ og disponent Jac. Jacobsen i S/L.

Fiskernes Samvirkesalg deltok i konferanse med direksjonen i Norges Bank angående spørsmålet om driftskreditt til fiskersamvirkelegene og S/L Fiskernes Samvirkesalg av statsgaranterte lånemidler.

Allerede på dette tidspunkt var avsetningsvanskene for bestemte sorter tørrfisk, spesielt på Afrika-markedet, begynt å gjøre seg gjeldende særlig da for sei, torskerotskjær under 40 cm og fosfisk av torsk, sei og hyse som det i 1954 ble en stor overproduksjon av i forhold til avsetningsmulighetene.

På grunn av overproduksjonen begynte enkelte eksportører å by under de fastsatte minsteeksportpriser. Dette medførte nervøsitet hos importørene med hensyn til å avslutte større langsiktige kontrakter til de fastsatte minsteeksportpriser. Produksjonsleddet — fiskersamvirkelegene og de private tilvirkere — som lå inne med store beholdninger av foran nevnte tørrfisksorter og hadde all sin disponible kapital bundet i det en allerede da betegnet som «ukurante fiske-sorter» så seg nødt til å selge til en lav pris.

S/L Fiskernes Samvirkesalg som hadde alt for lav driftskreditt og egenkapital til å avta fra lagene iallfall en del av denne produksjon så det som sin oppgave i likhet med de private fisketilvirkeres salgs- og eksportlag å forhindre at tilvirkerleddet ble prisgitt den rene vilkårlighet fra de enkelte eksportørers side. Her var ikke spørsmål om spekulasjon i stor fortjeneste for tilvirkerleddet, men bare å sikre dette salgspriser på de ferdige produkter som i det minste dekket produksjonsleddets produksjonsomkostninger. Disse synsmåter ble sterkt fremholdt for direksjonen i Norges Bank.

På samme reise til Oslo hadde jeg konferanse med Fiskeridepartementet om nødvendigheten av statsbevilgninger til Havøysund Fiskersamvirkelags nye planlagte fryseri- og kjøleanlegg, Sørvær Produksjonslags søknad om bidrag og lån til fryseshop. Likeså ble Vardø Fiskersamvirkelags planer om filetanlegg drøftet.

I tiden 16.—20. november foretok jeg reise til Hasvik for inspeksjon og kontroll av Hasvik Produksjonslags fiskebruk som da på det nærmeste var ferdigbygget. Laget hadde ansatt bestyrer som var begynt arbeide med redskaper og annet utstyr slik at laget kunne være klar til drift når vintersesongen begynte i januar 1955.

Hasvik som er Hasvik kommunes sentrum har ikke andre fisketilvirkere enn laget. Stedets tidligere fiskekjøper har ikke bygget opp sitt fiskebruk men driver nå og da litt fiskekjøp på stedets provisoriske dampskipskai.

I tiden 13. og 15. desember foretok jeg sammen med fiskeriasistent Alf Henriksen reise til Harstad som vitne i lagmannsrettssak mellom S/L «Samdrift» Bleik og lagets tidligere bestyrer. Laget vant saken og bestyreren måtte betale laget ca. kr. 24.000.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Stad—Vestfjorden,
Reidar Dybos, Brønnøysund.

1. januar—31. mars 1954.

De fleste av fiskersamvirkelegene i distriktet har nå levert sine beholdninger av tørrfisk fra forrige år, vesentlig gjennom Fiskernes Samvirkesalg, Tromsø. Enkelte av lagene har ikke ved kvartalskiftet fått avregning for disse leveranser og hadde derfor pr. 31. mars 1954 en betydelig kredittsaldo på sin kassakredittkonto for statsgaranterte midler i Norges Bank. Det antas at salgsbeløpene dekker disse lån da tørrfisken ble levert til priser som skulle gi dekning for produksjonsomkostningene. Et av fiskersamvirkelegene står med udekket lån av statsgaranterte midler fra 1952 på grunn av mislykket salg av rundtørket småsei.

Et av samvirkelegene har fått dissens med kjølelager om lagring av klippfisk av fjorårets produksjon slik at laget fikk vanskeligheter med levering av partiet da det var solgt. Laget ble derved påført tap som kjølelaget vegrer seg for å dekke.

Foldfjord Fiskersamvirkelag har gjort vedtak om å avvikle under forutsetning av at Foldfjord Samvirkelag overtar fiskeomsetningen på stedet. Foldfjord Samvirkelag har vedtatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter.

Vågland Samvirkelag har på ny tatt opp spørsmålet om å bygge et lite kjølelager på Vågland og spørsmålet er sendt Norges Fiskarlag og Nordmøre Fiskarlag til uttalelse.

Nesøy Samvirkelag har søkt Statens Fiskarbank om lån til utbygning av kai for fisketilvirkning.

Steinsøysund Fiskersamvirkelag som tidligere har søkt Statens Fiskarbank om lån til konvertering av midlertidig lån fra Norges Råfisklag og til fullføring av fiskebruk med butikk og bestyrerbolig, har fått avslått sin søknad, uten at banken gir begrunnelse for avslaget.

Igerøy Samvirkelag og Gravik Samvirkelag som begge har fått tilsagn om statsstøtte til ishus, skal i nærmeste fremtid ta til med bygging av ishusene.

Veidholmen Fiskersamvirkelag er også klar til å ta fatt med bygging av kjølelager på Veidholmen.

Bolga Fiskersamvirkelag har søkt Fiskernes Samvirkelag om støtte til bygging av sentrallager for tørrfisk.

Nordre Meløy Fiskersamvirkelag som har fått tilsagn om statsstøtte til rorbu og egnebu har også fått tilsagn om lån, kr. 10.000, fra Norges Råfisklag.

Ness Produksjonslag, Hanvikhaugen, har utarbeid byggeplaner for ishus med pakkerom og kai og med rorbuplass til 6—7 mann i 2. etasje over ishuset. Byggekonstruksjonene var imidlertid ikke i overensstemmelse med de fordringer som stilles til ishus og rorbuer som staten yter støtte til. Etter besøk på stedet og etter konferanse med formannen i byggekomiteen, ble det overlatt lagets planlegger å omarbeide tegning og byggebeskrivelse slik at de kan tilfredsstille de viktigste krav til slike bygg.

De hittil innkomne regnskapsoppgaver for 1953 viser at de fleste lagene har hatt større produksjon enn tidligere men det er enkelte lag som viser en betydelig tilbakegang, vesentlig av den grunn at medlemmene har foretrukket å tilvirke fisken selv i stedet for å levere den til laget.

Kjella Samvirkelag har anmodet om bistand til å få tilrettelagt forholdene for søknad om statsstøtte til ishus. Etter besøk på stedet fant jeg grunnforholdene på stedet meget tilfredsstillende. Hvis fiskarlagene i distriktet, distriktsfiskarlaget og fylkesfiskarlaget tilrår at det bygges ishus på stedet, antar jeg det bør bli gitt statsstøtte til ishus der.

Alle forsøk på å få ordnet grunnforholdene for Helligvær Fiskersamvirkelag har hittil vært uten resultat. Jeg har tilrådd o.r.sakfører H. Bjørnstad å forelegge saken for Justisdepartementet.

Det foreliggende regnskap fra A/L Samfiske for 1953 viser at det i driftsåret ikke har vært tilstrekkelige inntekter på båt og redskap til at det kan foretas tilfredsstillende avkrivninger. Det må imidlertid tas i betraktning at dette tiltak er et forsøk på å kvalifisere fiskarungdommen i distriktet for havfiske og at det økonomiske resultat av dette forsøket ikke kan ventes å være så gode de første år.

Sula Fiskersamvirkelag som har overtatt Statens fiskebruk på Sula i Fosna må gå til betydelige fornyelser av bruket for å skape mulighet for rasjonell produksjon og har søkt om bistand til å få finansiering av et slikt tiltak. Det blir uten tvil nødvendig å skaffe Sula Fiskersamvirkelag tilstrekkelig finansiering til modernisering av fiskebruket,

slik at den fisken som laget mottar fra medlemmene kan utnyttes effektivt. De nærmere byggeplaner er enda ikke forelagt meg.

Mausund Fiskersamvirkelag som de siste par år har vist en gledelig oppsving både hva produksjon og lønnsomhet angår er et tydelig eksempel på hva en rasjonell planlegging av produksjon og en god utnyttelse av tekniske hjelpemidler kan bety i fisketilvirkningen, selv under små forhold.

Angående utbetalingsprisen til fiskerne er det sendt ut rundskriv til alle samvirkelag som driver fiskeomsetning i distriktet, med anmodning om å vise varsomhet og helst ikke sette utbetalingsprisen høyere enn den fastsatte minstepris. Det er henstillet til lagenes styrer å holde seg orientert om salgsmuligheter og priser på fiskeproduktene i den utstrekning det er mulig.

Spørsmålet om den fremtidige ordning for Fiskernes Klippfisklag, Ålesund, har vært oversendt til uttalelse. Jeg har uttalt at det ikke skulle være innvendinger å gjøre mot at Fiskernes Klippfisklag avvikles og at oppgaven med å omsette fiskernes klippfisk, hvis det i fremtiden blir aktuelt for fiskerne å tørke klippfisk selv, — blir overlatt Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag. Jeg antar imidlertid at spørsmålet bør forelegges for Sunnmøre Fiskarlag til uttalelse før Klippfisklaget avvikles.

Statistikken over fiskersamvirkelagenes omsetning i 1952 for dette distrikt ble trykt og utsendt i januar.

Det er også utsendt til fiskersamvirkelagene en brosjyre av samvirkekonulent Finn Isaksen ved Selskapet for Norges Vel, om egenkapitalen i våre samvirkelag ut fra prinsippet om et «Roterende fond».

Det er sannsynlig at enkelte av de prinsipper som ligger til grunn for systemet med et roterende fond kan bli av interesse for kapitaloppsparingen i fiskersamvirkelagene, men det vil være utilrådelig å gjennomføre tvungen fondsavsetning ved trekk hos medlemmene med et bestemt antall øre pr. kg levert fisk, så lenge fiskernes salgsorganisasjoner krever tilsvarende avgift.

Den ved kontoret ansatte assistent, John Kristiansen, fratrådte stillingen 15. mars etter eget ønske for å overta annen stilling.

Stillingen som assistent II ble lyst ledig med søknadsfrist til 10. mars, men få kvalifiserte søkere meldte seg. Stillingen var ved kvartalets slutt ikke besatt, men søknadene er sendt Fiskeridirektoratet med min innstilling til ansettelse.

Jeg har holdt forelesning om samvirke ved Statens Fiskarfagskole i Bodø dagene 13. til 16. mars. Det var 35 elever ved skolen og forelesningene ble fulgt med oppmerksomhet og interesse.

1. april—30. juni 1954.

Det har i kvartalet vært korrespondert med fiskersamvirkelagene i distriktet for å få regnskapsoppgavene tilfredsstillende i orden. I enkelte høve har det vært nødvendig å besøke lagene for å få de nødvendige opplysninger ved gjennomgåelse av bøkene.

De fleste regnskapsoppgaver for 1953 er nå innsendt til godkjenning, men tre lag har enda ikke sendt inn regnskapsoppgaven og andre oppgaver er fremdeles under behandling da det ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger til å vurdere driftsresultatene.

For flere smålag svikter interessen blant medlemmene som foretrekker å tilvirke fisken selv, hver for seg. Det ser ut for at et par av disse lagene må innstille sin virksomhet, da hverken det organisasjonsmessige eller det økonomiske grunnlaget kan holde under slike omstendigheter. Dette er ut fra samfunnshensyn beklagelig da disse stedene vil komme til å mangle kjøper av de fiskesorter som må omsettes som ferskfisk. Og selv om det ikke kan bli så store kvanta slik fisk på hvert sted, kan den være avgjørende for fiskets lønnsomhet på stedet.

Den ved kontoret ansatte kontorassistent II, frk. Bjørg Skogheim, tiltrådte stillingen den 10. mai d. å.

Jeg har vært til stede ved konferanse mellom representanter for Stokkøy Fiskersamvirkelag og direktør Gjertsen i Norges Bank, Trondheim, angående betingelsene for lagets gjeldsordning. Var også til stede på lagets styremøte 2. mai d. å.

De av Norges Bank, Statens Fiskarbank, Fiskeridirektoratet og Norges Råfisklag fastsatte vilkår for gjeldsordning er akseptert av lagets styre, men det er enda ikke avholdt årsmøte i laget til godkjenning av vilkårene og vedtak av nødvendig endring i vedtektene angående andelenes størrelse.

Mausund Fiskersamvirkelag har vedtatt å forhøye andelskapitalen til 250 kroner pr. andel. Dette laget har planer om å bygge kai som kan ta tillegg av rutebåt, og har fått tilsagn fra Fosenselskapet om lokairuteanløp når tilfredsstillende kai er bygget.

Jeg har sammen med ingeniør Hjulstad ved Norges Fiskarlags tekniske kontor i Trondheim, og en representant fra Fosenselskapet vært på besiktigelse av byggetomt for kai og vareskur, som også skal romme lagerplass til tørrfisk. Laget har søkt Norges Råfisklag om garanti for lån og ing. Hjulstad har tegnet og beregnet kai og vareskur.

Jeg har også besøkt Sula Fiskersamvirkelag sammen med ingeniør Hjulstad for å drøfte utbygging av lagets fiskebruk.

Et av pakkhusene som ved overtakelsen var i en dårlig forfatning er blitt delvis ombygget og reparert og er nå i bra stand.

Det ishus som laget har overtatt fra et tidligere ishuslag er imidlertid i en slik forfatning at det må snarest gjennomgå en gjennomgripende fornyelse. Da dette ishuset ligger uhøvelig til av hensyn til transport av is, både til ishuset fra isdammen og fra ishuset til bryggen, må det bli spørsmål om å bygge nytt ishus i tilknytning til fiskebruket. Laget har da også planer om å bygge et lite kjøle- og fryselager i tilknytning til nytt ishus.

Laget mottar nå 500—600 tonn tang og tare til videreomsetning til tarefabrikk, men har planer om å bygge anlegg for fremstilling av taremel slik at dette råstoffet som det er så rikelig av på stedet, kan utnyttes bedre og skaffe befolkningen der større arbeidsmuligheter.

Jeg har sammen med lagets bestyrer drøftet spørsmålet med konsulent Moe på kontoret for områdeplanlegging i Trøndelag, hvor også arbeidsdirektør Bråten var til stede. Begge disse var meget interessert i planene om å utnytte tangen der ute på Sula så fremt det kan skapes økonomisk grunnlag for et slikt tiltak. Jeg har også nå innhentet uttalelse fra Norsk Tang- og Tareinstitutt, Trondheim.

Sula Fiskersamvirkelag har også planer om å etablere en liten krabbehermetikfabrikk og har tidligere innkjøpt en del maskineri til dette formål. Laget har nå fått tilsagn om å få overta en av statens rorbuer i Sula til ombygging.

Spørsmålet om modernisering av fiskebrukene melder seg etter hvert som en nødvendighet for å kunne hevde seg i konkurransen med en førsteklasses kvalitet, en best mulig utnyttelse av fisken og en produksjon som sparer mest mulig arbeidskraft.

Bygging av små kjøle- og fryselager blir derfor aktuelt etter hvert for de fleste fiskersamvirkelagene om de skal kunne drive effektiv fiskeomsetning.

Gravvik Samvirkelag og Igerøy Samvirkelag har nå ishus under oppføring, og disse ishusene påregnes å være ferdig til bruk til vinteren.

Alle formalia vedrørende statsstøtte til kjøle- og fryselager på Veidholmen antas nå å være i orden, slik at oppføring av anlegget kan ta til i høst.

Dyrøy Kooperative Handelsforening, Nord-Dyrøy i Frøya, har vedtatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter.

Om overføring av ishus og kjølelager til Træna Fiskersamvirkelag er det stort sett enighet mellom partene om betingelsene som er godkjent av Fiskeridirektoratet, men fiskersamvirkelaget har ikke avholdt årsmøte til endelig godkjenning av vilkårene.

Det arbeides videre med planer om ishus og rorbuer på Hanvik-

haugen i Rødøy, men grunnforholdene er enda ikke brakt i formell orden.

På årsmøtet til Nordmøre Fiskarlag på Vevang 18.—19. juni d. å. ble spørsmålet om kjøleanlegg på Vevang tatt opp og møtet ga tiltaket sin støtte.

Jeg konfererte med formannen i Vevang fiskarlag og formannen i et arbeidsutvalg som tidligere har arbeidet med disse planer, besik- tigt byggetomt og de tegninger for fryseri og kjøleanlegg som tid- ligere er utarbeidet av Fiskeridirektoratet.

Både på møtet og ellers fremholdt jeg at de interesserte burde konsentrere seg om et mindre kjøle- og fryselager. Jeg har tilskrevet Vevang Fiskarlag og gitt den orientering som antas å være nødvendig når det gjelder tilrettelegging av et slikt tiltak organisasjonsmessig.

Spørsmålet om regnskapsoppgavene fra samvirkelag som har ved- tatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønsterlover har jeg flyktig drøftet med distriktsrevisor Voll ved N.K.L.s Trondheimsavdeling, og han var stort sett enig i det for- slag jeg tidligere har antydnet til Fiskeridirektoratet. Men det har ikke vært høve til å drøfte detaljene med samvirkelagsbestyrerne og det er derfor enda ikke utarbeidet en fullstendig plan for denne ordning.

Jeg har holdt forelesning om fiskersamvirke ved Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag. Elevene ved høvedsmannslinjen, motorkurset og kokkekurset var tilhørere og viste stor oppmerksomhet og interesse.

1. j u l i — 3 0. s e p t e m b e r 1 9 5 4.

En betydelig del av dette kvartal har gått med til reiser i distriktet.

Jeg har deltatt i årsmøtet til Nordland Fylkes Fiskarlag i Alsvåg og Nordmøre Fiskarlags årsmøte i Molde, representantskapsmøte til Fiskernes Samvirkesalg med etterfølgende styremøte i Vardø, repre- sentantskapsmøte til Norges Levendefisklag i Trondheim, Træna Fiskersamvirkelags årsmøte på Træna og årsmøtet til A/L Samfiske, Rørvik. Dessuten har jeg besøkt Hårsvær Produksjonslag i forbin- delse med bestyrerskifte og Bolga Fiskersamvirkelag for å drøfte ut- bygging av lagets fiskebruk. Jeg har også besikttet bygging av ishus på Igerøy og i Åmøyhamn, hvor det er ishus med statsstøtte under oppføring.

Flere av fiskersamvirkelagene har enda, tross flere anmodninger, ikke sendt inn nødvendige bilag til regnskapsoppgaven for 1953, og et av lagene har heller ikke sendt inn regnskapsoppgaven.

Et av samvirkelagene har på grunn av forskjellige omstendig- heter foreløpig innstillet sine fiskeinnkjøp da lagets befatning med

fiskeomsetning og tilvirkning har vært lite tilfredsstillende. Laget må innskrenke betjeningen for å konsolidere økonomien.

Tilvirkning av tørrsei har for de fleste lagene vært av betydelig omfang, og så vidt jeg kan forstå med et godt resultat for de fleste lag.

Mange av fiskerne foretrekker fremdeles å tilvirke fisken selv også på de stedene der det er fiskersamvirkelag i virksomhet. Det beror sikkert på at lagenes produksjonsomkostninger blir forholdsvis store når det skal nyttes tariffmessig betalt arbeidskraft til lite effektive arbeidsmetoder med små fisk og ofte med en uforholdsmessig arbeidskrevende transport frem til tørkeklassene.

De fleste lagene er klar over dette forhold og planlegger anvendelse av mer maskinell produksjon og mindre arbeidskrevende transport av fisken, hvilket sikkert er nødvendig for at lagene kan konkurrere med private tilvirkere. Dette vil medføre en betydelig investering som det er spørsmål om lagene makter å skaffe.

Spørsmålet om avstemming om størjeomsetningen har vært sendt til uttalelse og jeg har bl. a. pekt på det urimelige i å holde de nordnorske størjefiskerne utenfor denne avstemning, da disse også har interesse av størjeomsetningen på Vestlandet, hvor også de deltar i fisket når det foregår der.

Spørsmålet om avbetalingstiden for lån fra Statens Fiskarbank til fiskersamvirkelag har vært sendt til uttalelse. Jeg har uttalt betenkeligheter med den avbetalingstid som nå anvendes, 15—20 år, da det for større lån blir uforholdsmessig stor belastning på lagenes disponible kapital med så store årlige avbetalinger, likesom det er urimelig å belaste de første og vanskeligste årene for lagene for alle omkostningene med utbygging av fiskeomsetningen. En lengere avbetalingstid ville stimulere utbygging av *moderne* tilvirkningsanlegg og det er det stort behov for på mange steder langs kysten.

Spørsmålet om muligheter for tangmelsproduksjon har det vært innhentet opplysninger om. Etter de opplysninger som foreligger ser det ut som at selve produksjonen av tangmel ikke stiller svært store krav til maskinelt utstyr, men at mulighetene for omsetning av tangmel foreløpig er noe begrenset.

I tilknytting til innstilling fra skatteutvalget for jordbruk og skogbruk har spørsmålet om endring av skattelovens § 52, også for så vidt angår fiskeproduksjonslag, vært sendt til uttalelse. Jeg har uttalt betenkeligheter med å trekke sammenligninger mellom jord- og skogbruk og fiskeproduksjon når det gjelder skattemessige forhold, og frarådet å gjennomføre så snever begrensning for anvendelsen av bestemmelsene i landskattelovens § 52 for fiskeproduksjonslag som

utvalget har foreslått i sin innstilling gjeldende for produksjonslag i jord- og skogbruk.

Igerøy Samvirkelags ishus er på det nærmeste fullført, men kaien er ikke utbygget og det gjenstår en del arbeid med isdammen.

Gravvik Samvirkelag har ryddet tomten til ishuset.

Skarfjorden Fiskersamvirkelags ishus er kommet under tak, men innredningen med isolasjon og innlegging av gulv gjenstår.

Jelset Fiskersamvirkelags ishus på Sørfinset er ferdigbygget og det gjenstår bare bagatellmessig innredning og en del fenderverk på steinkaiene.

Kjella Samvirkelag arbeider med sine ishusplaner som er anbefalt av fiskerlagene i distriktet og er oversendt til Nordland Fylkes Fiskarlag.

Ness Produksjonslag, Hanvikhaugen, arbeider fortsatt iherdig med sine ishusplaner, men grunnforholdene er ennå ikke helt ordnet.

Ordning av forholdet med byggegrunn til Helligvær Fiskarsamvirkelag som det har vært arbeidet med i snart 5 år, har det dessverre ikke vært mulig å få til. Det har vært innvilget ekspropriasjonstillatelse, skjønn og overleveringsforretning er avholdt, men det har ikke vært mulig å få tinglyst dokumentene på grunn av formelle vanskeligheter. O.r.sakfører Bjørnstad, Svolvær, som har arbeidet med saken, har forelagt spørsmålet for Justisdepartementet som har gitt Sorenskriverkontoret i Salten medhold. Bjørnstad, som har arbeidet som juridisk konsulent for Nordland Fylkes Fiskarlag, er sluttet i denne stilling og har derfor anbefalt saken overlatt sakfører i Bodø. Jeg antar det nå er muligheter for frivillig overdragelse fra de interesserte rettighetshavere.

Jeg har hatt 39 reisedager i dette kvartal.

1. oktober — 31. desember 1954.

Spørsmålet om bygging av mindre kjølelager blir etter hvert aktuelt for de fleste av fiskersamvirkelagene i distriktet. Mulighetene for frosne produkter av skalldyr og de større fordringer for kvalitet av ferske fiskeprodukter skaper problemer for de fiskersamvirkelagene som ikke disponerer kjølerom. En bedre utnyttelse av ellers ukurante fiskesorter som frosset fiskefilet, ved utnyttelse av mindre fryseskap som etter hvert kommer på markedet, skaper også muligheter for bedre lønnsomhet. De fiskersamvirkelag som ikke blir i stand til å følge med i denne utvikling, kan sikkert ikke hevde seg i konkurransen med private fisketilvirkere som får sine anlegg modernisert og kan nyttiggjøre seg de muligheter som utviklingen av kjøle- og fryseteknikken gir.

Hittil er det bare Træna Fiskersamvirkelag som har fått overtatt et kjøle- og fryselager, muligens av litt for store dimensjoner etter forholdene på stedet for øyeblikket. Veidholmen Fiskersamvirkelag har et mindre fryselager under bygging. Og Sula Fiskersamvirkelag planlegger et mindre kjøle- og fryselager i forbindelse med bygging av nytt ishus, og flere andre har slike planer til overveielse. På Vandve i Nordmøre er det meningen å danne andelslag for bygging av tilvirkningsanlegg med kjøle- og fryselager, og på Rødøy arbeides det med lignende planer.

Jeg antar utbygging av små kjøleanlegg ute i fiskedistriktene både er en nødvendig forutsetning for en rasjonell utnyttelse av fiskeriene langs kysten og for en bedre utnyttelse av de større kjøleanleggenes lagerkapasitet som i tilfelle kan få oppgaven som eksportlager for de mindre anlegg, i tillegg til den produksjon som er naturlig for stedet som større anlegg ligger på.

Det er også flere fiskersamvirkelag som er interessert i utbygging av tangmelsanlegg, men da slik produksjon stiller store krav til drivkraft, kan slike anlegg neppe bli lønnsomme der det ikke er tilgang på billig elektrisk kraft. Usikkerheten med hensyn til omsetning av tangmel har også skapt en del betenkeligheter.

Den forholdsvis gode omsetning av tørrsei har økt interessen for tilvirkning av sei i distriktet og det blir større behov for hjellbruk, men lagenes økonomi tillater ikke lagene å bygge ut sine hjellbruk i forhold til behovet. For å spare produksjonsomkostninger ved sei-produksjonen må lagene anskaffe automatiske seiskrapemaskiner. Jeg har undersøkt muligheten for, og orientert lagene om, leveranse av de beste av den slags maskiner.

Jeg har også under bearbeidelse arbeidstegning til en kombinert sløyebenk, flekkebenk og skyllerenne som muliggjør en rasjonell utnyttelse av arbeidskraft og en god vasking. Disse tegninger utføres etter riss og beskrivelse fra Jens Heimly, som er bestyrer ved Mausund Fiskersamvirke, og som har 2 års praktisk erfaring for anvendelsen av dette utstyr, som er meget rimelig i anskaffelse.

Spørsmålet om ervervelse av sjøgrunn til Helligvær Fiskersamvirkelag er nå endelig løst i det jeg ved besøk på stedet fikk ordnet med frivillig overdragelse fra samtlige eiere. Skjøte på eiendommen ble tinglyst ved Saltens Sorenkriveri den 22. november 1954. Det gjenstår å få fjernet fra dette skjøte en del heftelser som påhviler hovedbrukene.

Kjella Samvirkelag, Nordhorsfjord, har søkt om statsstøtte til ishus og søknaden er anbefalt av alle instanser av fiskerorganisasjoner i distriktet og fylket.

Skarsfjorden Fiskersamvirkelag og Gravvik Samvirkelag har bygget ishus i betong, men ble ikke helt ferdig med isolasjonen og innredningen og det er tvilsomt at det blir innlagt is denne vinter.

Veidholmen Fiskersamvirkelag var i november ferdig med fundamentering og grunnmur til prosjekterte fryselager.

Igerøy Samvirkelag, som har bygget ishus av tre, har også fått ishusbygget og isdammen ferdig, men mangler tilstrekkelig byggekapsital til fullføring av kai foran ishuset. Byggekostnaden for kaien viser seg ikke å være medregnet i den oppstilte kostnadsberegning.

Det er innsendt byggeresknasap fra Jelset Fiskersamvirkelag, men det må innhentes nærmere opplysninger fra lagets bankforbindelser før regnskapet kan avsluttes.

Meløy Sparebank, som fikk overført et beløp av statsstøtten til Skarsfjorden Fiskersamvirkelag, har oversett Fiskeridirektoratets pålegg om at beløpet skulle utbetales etter samtykke fra samvirkekon-sulenten. Beløpet er blitt utbetalt laget uten at jeg kunne kontrollere anvendelsen av beløpet. Den tilsendte regnskapsoppstilling viser at beløpet er anvendt til ishuset, men at laget sannsynligvis nå mangler tilstrekkelig midler til å fullføre bygget og isdammen. Dette arbeid må stilles i bero til laget har fått disponibel kapital. Ishuset og isdammen kan sannsynligvis fullføres i løpet av neste sommer.

Spørsmålet om regnskapsplikt for fiskekjøpere har vært forelagt til uttalelse. Jeg har gitt kravet om slik regnskapsplikt min tilslutning under forutsetning av at minstekravet til bokføring ikke overstiger rimelige krav i forhold til omsetningens omfang. Enkelte punkter i det fremlagte forslag tok jeg avstand fra, bl. a. forslag om å gi skatteinspektøren mandat til med bindende virkning å avgjøre tvistemål angående omfanget av regnskapsplikten.

derfor enda ikke utarbeid en fullstendig plan for denne ordning.

De siste regnskapsoppgavene for 1953 er nå innkommet, men fra enkelte lag mangler det fremdeles nødvendige bilag til oppgavene, så enkelte oppgaver for 1953 er enda ikke sendt til godkjenning.

Jeg har i dette kvartal besøkt Nordre Meløy Fiskersamvirkelag, Støtt, hvor jeg overvar et medlemsmøte. Jeg var på inspeksjon av ishusbygg til Jelset Fiskersamvirkelag, Sørfinset, og ishus som bygges av Gravvik Samvirkelag og kjølelagerbygg som oppføres av Veidholmen Fiskersamvirkelag på Veidholmen.

For å tilrettelegge mulighetene for ervervelse av sjøgrunn til Helligvær Fiskersamvirkelag måtte jeg ta flere dagers opphold i Bodø og Helligvær.

I forbindelse med behandlingen av gjeldsordningen for Stokkøy Fiskersamvirke, deltok jeg i lagets medlemsmøte på Stokkøy den 27.

november 1954 hvor styrets forslag til gjeldsordning ble enstemmig vedtatt, likesom lagets vedtekter ble endret slik at medlemsandelen blir kr. 250. Det ble gjort vedtak om å tegne ny andelskapital for minst 30.000 kroner.

Jeg har i dette kvartalet holdt forelesning om samvirke på motor-kurs for fiskere ved Landbruksskolen på Val i Nord-Trøndelag og på Statens Fiskerfagskole på Aukra. Etter innbydelse deltok jeg i årsmøtet til Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag i Ålesund 2. og 3. desember 1954.

Det er ved årsskiftet sendt ut rundskriv til lagene og til revisorene angående årsoppgjøret og regnskapsoppgavene.

Det er et par av de minste lagene som ikke har hatt noe vesentlig omsetning i 1954, men etter det som blir opplyst har de fleste lagene øket sin produksjon i forhold til tidligere år.

Bare ett av lagene i distriktet har solgt tørrfisk av årets produksjon gjennom Fiskernes Samvirkealg, men det er flere lag som leverer ferskfisk til Samvirkesalg kontor i Trondheim.

Jeg antar det ikke er avregningsprisen men leveringsmulighetene som er årsak til at lagene ikke leverer tørrfisk til Samvirkesalg. De fleste av lagene har ikke brukbare lagerhus for tørrfisk og må helst levere tørrfisken direkte fra hjellene. Spørsmålet om å ordne mottak av tørrfisk fra fiskersamvirkealgene og sjøtilvirkerne i dette distriktet har vært drøftet av styret i Fiskernes Samvirkesalg, men jeg er ikke kjent med hvilke foranstaltninger som er truffet for å skape muligheter for en hensiktsmessig ordning.

Jeg har i dette kvartalet hatt 26 reisedager.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Svenskegrensen—Stad,
Arne Nordset, Bergen.

1. januar—31. mars 1954.

Regnskap og statistikk. 20 lokale salgssamvirkelag i Sør-Norge har sendt meg sine årsregnskapsutdrag for 1952. To av disse lagene kom i økonomiske vanskeligheter, men har nå konsolidert sin stilling. Bare ett lags regnskap viste underskott.

Etter oppdrag har jeg utarbeidet forslag til skjema for innsending til direktoratet av regnskapsoppgaver fra lovbeskyttede salgslag. Skjemaet er godkjent av Fiskeridepartementet 15. februar 1954 og ventes tatt i bruk fra og med regnskapsåret 1953/54.

På anmodning har jeg gitt uttalelser angående kontoplaner og regnskapsopplegg for en sildolje og -melfabrikk og en fiskeindustriell bedrift, begge i Nord-Norge samt om sistnevntes årsregnskap pr. 31. desember 1953.

Kontroll av årsregnskapsoppgaver for 1952 fra distriktene til samvirkekonsulentene Kr. Berg og R. Dybos er nå avsluttet for henholdsvis 50 og 16 tilsammen 66 fiskersamvirkelag. Herav var 4 regnskapsoppgaver gjort opp med underskott etter at avskrivninger var foretatt. I alt vesentlig har lagene fulgt normalvedtektenes forskrifter om regnskapsavslutning.

Statsgaranterte lån til torskefiskeriene. Finansdepartementet har etter innhentet uttalelse fra fiskerimyndighetene satt frem proposisjon om endring i vilkårene for lån av de statsgaranterte driftskredittmidler til torskefiskeriene.

Fiskerimyndighetene har gitt til kjenne sitt syn angående ordningen av samarbeidet mellom Norges Bank og samvirkekonsulentene i spørsmålet om lånesøknader av statsgarantert driftskreditt til fiskersamvirkelag. Videre fastholdes at den ordning som nå praktiseres når det gjelder statsstøtte til nyreising av produksjonsanlegg på samvirkebasis, skal opprettholdes. Planer for slike nye produksjonsanlegg

Regnskapsammendrag for produksjonssamvirkelag Russegrensa—Stad.
(Talloppgavene gis med forbehold).

	1951	1952
Antall lag som har gitt regnskapsoppgaver	64	66
Lagenes samlede medlemstall	3 506	3 756
Fiskefarkoster med motor tilhørende lagets medlemmer.	685	821
<i>Driftsregnskap pr. 31. desember.</i>		
Innkjøpt mengde råfisk (utenom biprod.) tonn	18 858,7	24 578,0
Herav til fersk anvendelse	7 920,0	9 039,0
Bokført verdi av solgte fiskeprodukter (inkl. biprodukter) 1 000 kr.	24 914,1	32 075,6
Bokført verdi av kjøpte fiskeprodukter i året 1 000 kr. .	18 027,7	22 058,8
Bokført totalinntekt på fiskeproduksjonen ¹ 1 000 kr. ...	6 951,6	9 155,3
Bokført andre inntekter 1 000 kr.	387,4	463,6
Bokført samlede kostnader i året 1 000 kr.	5 497,3	7 224,7
Herav ialt lønninger og gasjer	2 954,7	3 907,4
Herav ialt avskrivninger og bruksleie, 1 000 kr.	793,1	884,2
Herav ialt bokførte renteutgifter, 1 000 kr.	275,6	325,2
Bokført overskott til årsmøtets disposisjon. 1 000 kr. ...	1 841,7	2 394,2
<i>Status-oversikt pr. 31. desember,</i>		
I kasse, postgiro og bank, 1 000 kr.	913,0	1 268,7
Varebeholdninger, 1 000 kr.	3 461,3	4 404,9
Utestående fordringer, 1 000 kr.	2 775,6	4 152,1
Sum lett realisable eiendeler, 1 000 kr.	7 149,9	9 825,7
Fast eiendom, maskineri, løssøre, inventar, 1 000 kr. ...	9 879,3	12 311,1
Andre aktiva, 1 000 kr.	711,2	1 014,8
Totalbalanse	17 740,4	23 151,6
Kreditorer, 1 000 kr.	1 907,7	1 877,8
Driftskredittlån, 1 000 kr.	2 703,8	4 513,7
Andre gjeldsposter (inkl. låneinnskott fra medlemmene) 1 000 kr.	1 750,3	3 021,9
Sum kortsiktige forpliktelser, 1 000 kr.	6 361,8	9 413,4
Pantegjeld, 1 000 kr.	6 663,8	7 767,2
Sum lånekapital, 1 000 kr.	13 025,6	17 180,6
Andelskapital, 1 000 kr.	634,3	756,2
Reservefond, 1 000 kr.	1 315,9	1 650,7
Andre fond (inkl. skattef.) og disp. oversk., 1 000 kr. ..	2 764,6	3 564,1
Sum egenkapital pr. 31/12, 1 000 kr.	4 714,8	5 971,0

¹ Uoverensstemmelse i forholdet mellom solgte og kjøpte fiskeprodukter og totalinntekt på fiskeproduksjon skyldes antakelig uensartet bokføring av forbrukte hjelpemidler.

bygget på forutsetningen om at anlegget senere skal få statsgarantert driftskreditt, skulle det følgelig ikke være noen grunn til på forhånd å forelegge Norges Bank til uttalelse.

Jeg har bistått Sogn og Fjordane Fiskesalslag i arbeidet med å få tilført lagets datterselskap A/S Fiskeforsyning driftsmidler av de statsgaranterte lån. Datterselskapets drift har hittil i alt vesentlig vært finansiert av det lovbeskyttete salgslags midler som imidlertid etterhånden bindes i fisketilvirkningsanlegg under bygging og prosjektering i fylket.

Vedtekter for fiskersamvirkelag. I terminen er det av Fiskeridirektøren på søknad innrømmet dispensasjon fra normalvedtektenes bestemmelse om å anbringe $\frac{3}{4}$ av andelskapitalen i sparebank (§ 5, tredje avsnitt) til ytterligere to lag, nemlig Båtsfjord Produksjonslag og Finnes—Mafjordhamn Fiskersamvirkelag. Lagene har vedtatt å øke andelskapitalen således at hvert andelsinnskott settes til kr. 250 pr. medlem. Tilsammen er det nå innvilget slik dispensasjon for 16 fiskersamvirkelag siden høsten 1952 da ordningen ble satt i verk.

På grunnlag av et forslag fra meg er det ved direktoratet utarbeidet et omfattende utkast til revisjon av normalvedtekter for fiskersamvirkelag. Utkastet sammen med kommentarer er sendt en rekke tjenestemenn, fiskernes og samvirkelagenes hovedorganisasjoner, Statens Fiskarbank og Norges Bank til uttalelse. Fiskeridepartementet har fått utkastet med kommentarer til orientering. Norges Fiskarlag har oppnevnt et arbeidsutvalg på 3 mann til å gjennomgå utkastet og gi landsstyremøtet sin innstilling.

I samband med forannevnte sak er spørsmålet om endringer av normalinstruks for regnskapsrevisjon i fiskersamvirkelag tatt opp til drøfting med samvirkekonulentene.

Sammenslutning av lovbeskyttete fiskesalgslag på Vestlandet. På anmodning fra Hordaland Fiskesalslag ble det 13. januar d. å. holdt en orienterende konferanse i Bergen angående spørsmålet om en sammenslutning av de lovbeskyttete fiskesalgslag på Vestlandet. Foruten styreformann O. Bukholm, disponent M. Kvamme og statens kontrollør i laget, justitiarius K. Roll Matthiesen, deltok kontorsjef Bratland og undertegnede.

Det ble ikke fattet noe vedtak. Drøftingene kan sammenfattes i en konklusjon slik: Arbeidet med en sammenslutning av vestlandslagene burde søkes fremmet. Det var særlig grunn til å påskynne dette arbeid så fremt lagenes omsetning av størje skulle falle bort. Grunnlaget for lagenes lønnsomhet kunne derved bli katastrofalt svekket. Initiativet til arbeidet for sammenslåing burde tas av fiskeridministrasjonen, fortrinsvis ved oppnevning av et utvalg sammensatt

av representanter for fiskernes økonomiske og faglige organisasjoner og myndighetene. En eventuell sammenslåing burde i første omgang begrenses til de lovbeskyttete fiskesalgslag i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland. Spørsmålet måtte ses i sammenheng med den fremtidige ordning av størjeomsetningen.

Tilvirkningsanlegg for fisk. Sogn og Fjordane Fiskesalslag har på søknad fått tilsagn fra Statens Fiskarbank om ytterligere lån til Raudeberg-anlegget med kr. 300.000. Bankens samlede lånetilsagn til dette anlegg utgjør således kr. 630.000. Banken anser det ønskelig at utbyggingen av de øvrige prosjekterte fisketilvirkningsanlegg som påregnes finansiert med fiskarbanklån, bør stilles i bero inntil driftsresultatet av anlegget i Raudeberg kan vurderes nærmere.

Så vidt skjønnes er det på statsbudsjettet for 1954/55 rimelig å regne med en bevilgning til reising av kjøleanlegg i Sogn og Fjordane på ca. kr. 140.000. Bortsett fra anlegget i Raudeberg har man tidligere til rådighet for dette formål på statsbudsjettet kr. 275.000, altså tilsammen ca. kr. 415.000 i statsmidler. Sogn og Fjordane Fiskesalslag har satt av kr. 130.000 til anleggene i Bulandet og Bremanger. Dessuten regnes det med noe tilskott fra kommuner og andre fiskerorganisasjoner. Etter min mening foreligger det således tilstrekkelige finansieringsmuligheter for ett av de to anlegg i Bulandet eller Bremanger. Man burde derfor konsentrere seg om reisingen av foreløpig ett av disse anlegg for å nyttiggjøre seg de allerede bevilgete midler.

Den viktigste inntektskilden i driftskalkylen for anlegget i Bulandet var basert på en årsproduksjon av 800 tonn pigghå. Fiskesalgslaget opplyser at det bare i tiden 1. januar til 31. mars d. å. var levert til eksport fra Bulandet og Værlandet i alt ca. 970 tonn rund pigghå. Et liknende kvantum er skipet fra Bremanger. Det ventes stor tilslutning (ca. 25 båter) til det nettopp påbegynte pigghåfiske ved Shetland.

Etter anmodning har jeg i terminen deltatt i befaring og tilrettelegging av arbeidet med planer om mindre kjøleanlegg i Selje og på Stadlandet i forståelse med Sogn og Fjordane Fiskesalslag.

Fjordfisk S/L har nå tatt i bruk sitt nyreiste tilvirkningsanlegg for fisk i Fredrikstad. I 1. etasje er kjølelager, fryserom og ismaskin med en kapasitet på 10 t/d i gang. 2. og 3. etasje er innredet for filetering, luting og fiskematproduksjon. 4. etasje er reservert for hermetisk nedlegging av bl. a. reker som aktes igangsatt snarest. Anlegget skal drives dels på utleiebasis, men hovedsakelig på egenproduksjon. Anleggskostnadene beløp seg til kr. 640.370. Herav er finansiert ved lån i Industribanken kr. 270.000, ved løsgjeld hos entreprenørfirmaer kr. 101.900 og resten, kr. 268.470, ved egne midler. Laget har løst denne oppgaven uten å få direkte støtte av statsmidler.

Sammen med Norges Makrellag har Skagerakfisk kjøpt en engrosforretning i Larvik som et støttepunkt for lagenes virksomhet ikke bare i byen, men med sikte på en omsetningsøkning i hele Vestfold bl. a. gjennom en jevnere forsyning av fiskebilruter.

Fiskersamvirkets utvikling. I 1954 har Risør Fiskerforening feiret sitt 50 års jubileum som et av de eldste fiskesalgslag på samvirkebasis her i landet, og har i denne forbindelse utgitt en trykt beretning.

Kombinerte forbruker- og fiskersamvirkelag. Gulenfjorden Fiskarlag ba meg om hjelp til start av et lokalt fiskesalgslag. Etter en vurdering av forholdene på stedet kom jeg til at utsiktene for lønnsom drift av eget salgslag var tvilsomme. Jeg rådde derfor til at det ble etablert et samarbeid om fiskeomsetningen med et igangværende forbrukersamvirkelag på Kjelkenes pr. Florø. Tanken vant tilslutning så meget mer som de fleste yrkesfiskere i distriktet var medlemmer i forbrukerlaget. Min forutsetning var at laget samrådte seg med fylkessalgslaget om å bli godkjent som pakker, om prisspørsmål, utbetaling til fiskerne osv. Rapporter er sendt Sogn og Fjordane Fiskesalgslag og fylkesfiskarlaget.

En orientering om tilvirkning og omsetning av fisk og produkter herav gjennom kombinerte forbruker- og fiskersamvirkelag er tilstillet de øvrige lovbeskyttede fiskesalgslag og fylkesfiskerlag på Vestlandet sør for Stad.

Reiser og møter. I beretningsperioden har jeg foretatt 3 reiser med tilsammen 13 døgns fravær fra kontoret.

Foruten de ovenfor nevnte turer til Midtgulen, Selje og Stadlandet, har jeg deltatt i representantskapsmøte for Skagerakfisk i Kristiansand S. Herunder møtte jeg etter anmodning også som direktoratets representant.

1. april — 30. juni 1954.

Statsgaranterte fiskelån. Stortinget har den 20. mai d. å. vedtatt å stille garanti overfor Norges Bank for lån til tilvirkning og omsetning av fisk for inntil 60 millioner kroner. Garantien gjelder foreløpig til 31. desember 1958. Samtidig ble lånevilkårene revidert i samsvar med Innst. S. nr. 71—1954. Praktisk talt all saltvannsfisk som er undergitt organisert omsetning, omfattes heretter av garantiordningen. Det er gjort unntak for nærmere bestemte fiskesorter, således for sild og brisling, makrell, størje, håbrand, skalldyr, laks, kvalkjøtt og fiskehermetikk.

Behandlingen av en rekke saker angående enkelte lånsøkeres driftsforhold og økonomiske disposisjoner i samband med den stats-

garanterte driftskredittordning har lagt beslag på atskillig arbeidstid i beretningsterminen. Jeg har inntrykk av at Finansdepartementet går inn for å aktivisere samarbeidet med fiskeriadministrasjonen på dette område.

Lovbeskyttete fiskesalgslag. Etter søknad fra Hordaland Fiskesalgslag S/L har jeg rådd til at direktoratet frigir det sperrete lån av samvirkemidler, stort kr. 80.000, til bygging av ny hummerpark for laget. Parken skal ligge i Glesvær i Sund. Byggeløyve er gitt og arbeidet med oppføringen er satt i gang.

I beretningsterminen møtte jeg foruten i egenskap av samvirk-konsulent også som representant for Fiskeridirektoratet på årsmøtene i Fjordfisk S/L, Fredrikstad, og i Rogaland Fiskesalgslag S/L, Stavanger.

Vedtektene for Fjordfisk S/L ble enstemmig besluttet endret slik at § 9, første punktum, gis følgende tilføyelse: «Medlemmer med varamenn velges for 2 år. Hvert år uttrer 1 henholdsvis 2, første gang ved loddrekning. Representantskapet velger hvert år formann blant nemndas medlemmer.» Vedtektsendringen gjelder valg av kontroll-nemnd og tar sikte på å bevare en viss kontinuitet, slik at ikke alle medlemmer i nemnda skal bli skiftet ut samtidig.

I samband med ovennevnte årsmøte i Rogaland Fiskesalgslag S/L ga jeg på forespørsel en orientering om ordningen med avvikling av lønnsforhandlinger i fiskernes økonomiske organisasjoner. De lovbeskyttete fiskesalgslag er for fåtallige og driver så uensartet virksomhet at det ikke gir grunnlag for å etablere noe særskilt arbeidsgiverorgan, slik som f. eks. produksjonssamvirkelagene i Nord-Norge har skapt gjennom S/L Fiskernes Samvirkelag. Det finnes på dette område heller ikke noe kooperativt forhandlingsorgan som salgslagene i fiskerinæringen kan bli medlemmer av. Bortsett fra lagenes datterselskaper er det for tiden blant de lovbeskyttete fiskesalgslag sør for Stad bare Rogaland Fiskesalgslag S/L og Hordaland Fiskesalgslag S/L som står tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening. Disse to salgslagene har imidlertid sett seg nødt til å melde seg inn i arbeidsgiverforeningen for at fiskernes interesser i egenskap av arbeidsgivere skal bli forsvarlig varetatt under forhandlingene om lønnsfastsetting for lagenes fiskearbeidere og funksjonærer.

De sju fiskesalgslagene som nå har lovbeskyttet enerett til størje-omsetning innenfor hvert sitt område, har seg imellom stiftet en sentral eksportsammenslutning med sete i Bergen under firma Norsk Størjeeksport A/L. Andelslaget ble konstituert 19. juni d. å. med det formål å drive tilvirkning og eksport av størje, men visstnok spesielt i kontrolløyemed for utførselen. «Samarbeidsutvalget for størje-

omsetningen» er andelslagets generalforsamling og «Salgsstyret for størjeomsetningen» er tillagt funksjonene som lagets styre. På oppfordring har jeg vært behjelpelig med utredning av spørsmålet om finansiering av lagets virksomhet.

Regnskapsarbeid. Fra produksjonssamvirkelagene nord for Stad er regnskapsoppgavene for 1953 kommet inn uvanlig sent. Således har jeg hittil i år gjennomgått bare 11 årsregnskap i alt. Alle innkomne regnskapsutdrag er godkjent bortsett fra ett som beror inntil videre etter forslag fra R. Dybos.

Et produksjonssamvirkelag i Finnmark har søkt om å få nytte gjennomskriftsbokføring. På dette grunnlag er spørsmålet om adgang til å føre produksjonslagenes regnskaper etter løsbladssystem tatt opp til drøfting med samvirkekonulent Kr. Berg.

Etter oppdrag fra direktoratet har jeg sammen med en statsautorisert revisor tilrettelagt utarbeidelsen av regnskapsopplegget for Vadsø Sildoljefabrikk A/S.

Vedtakter for fiskersamvirkelag. Fra normalvedtektenes bestemmelse om at $\frac{3}{4}$ av andelskapitalen skal være anbrakt i sparebank er det på søknad innvilget dispensasjon for i alt 18 produksjonslag, idet to nye dispensasjoner er gitt i beretningsperioden, nemlig til Skarvfjordhamn Fiskarsamvirkelag i Sørøysund og Mausund Fiskersamvirke på Nord-Frøya.

Tilvirkningsanlegg. Årsmøtet 1953 i Fjordfisk S/L godkjente enstemmig styrets kjøp av Tankodden på Kråkerøy for kr. 70.000 med påstående lagerbygning og bolighus. Eiendommen aktes brukt til servicestasjon for fiskerne, salteplass og lager av sild og emballasje og eventuell utbygging av lagets tilvirkningskapasitet.

Rogaland Fiskesalgslag S/L har vedtatt å påskynne arbeidet med og eventuelt delta i finansieringen av en prosjektert fiskehall som Stavanger kommune arbeider med i tilslutning til planene om å bygge en fiskerihavn i østre bydel. Ved reising av hallen ventes det skapt muligheter for slik fisketilvirkning som byen ennå mangler hensiktsmessig anleggskapasitet for.

Opplysningsvirksomhet. I løpet av mai d. å. holdt jeg på oppfordring en rekke forelesninger på Statens Fiskarfagskule på Laksevåg. Emneområdet gjaldt fiskersamvirke i Norge. I hovedtrekk gjennomgikk jeg den økonomiske og sosiale omveltning i fangststyrket de siste par mannsaldre og bakgrunnen for fiskernes frigjøringsrørsle, samvirke som bedriftsøkonomisk system, regulering av fiskeomsetning ved lov, oppbygging og virkeområde for de lovbeskyttete fiskesalgslag og deres datterselskaper, produksjonssamvirkets utvikling og anskaffelse og drift av fiskefarkoster på samvirkebasis.

I april og juni d. å. ga jeg på direktoratets anmodning noen F.N.-stipendiater fra Chile, Japan og Korea orientering om kooperasjon blant fiskerne i Norge og om enkelte spesielle forhold innenfor vår fiskerinæring.

Reiser og møter. I beretningsperioden har jeg vært på 3 tjenestereiser som varte 13 døgn tilsammen.

Utenom tidligere nevnte årsmøter var jeg i april til stede på representantskapsmøter både i Oslofjordens Fiskarlag og i Sild- og Brislingsalslaget.

1. j u l i — 3 0 . s e p t e m b e r 1 9 5 4 .

Statsgaranterte fiskelån. Med Stortingets vedtak av 20. mai 1954 ble det stilt garanti overfor Norges Bank på inntil 60 millioner kroner for perioden 1954—1958 for lån til tilvirkning og omsetning av fisk. Midlene til samvirkelag og fryserier er bevilget og disponert slik:

Pr. 30/6 1954	Bevilget		Disponert	
	1 000 kr.	Pst.	1 000 kr.	Pst.
Alle låntakere, ialt	38 240,—	100	30 020,—	100
Herav til fryseribedrifter, ialt	12 550,—	33	10 220,—	34
Herav til fiskekjøpere o.a., ialt	9 499,—	25	4 752,—	26
Herav til samvirkelag ialt	16 191,—	42	15 048,—	50
Herav til produksjonslag	11 755,—	30	8 942,—	30
Herav til omsetningslag	4 200,—	11	5 987,—	20
Herav til forbrukersamv.lag	236,—		119,—	
Pr. 30/9 1954				
Alle låntakere ialt	43 946,—	100	26 929,—	100
Herav til fryseribedrifter	14 480,—	33	10 391,—	38
Herav til samvirkelag ialt	19 376,—	44	13 407,—	50
Herav produksjonslag	12 940,—	29,4	7 288,—	27
Herav omsetningslag	6 200,—	14,1	6 098,—	22,6
Herav forbrukersamv.lag	236,—	0,5	21,—	0,4

Når det under omsetningslag pr. 30. juni 1954 er disponert mer enn bevilget, skyldes det restanser på et låneengasjement fra 1953.

Norges Banks avdelingskontorer foretar regelmessig inspeksjon og kontroll av sine låntakere. Når det gjelder samvirkelag og fryseribedrifter blir bankavdelingens rapporter og kvartalsmeldinger sammen med en vurdering av det enkelte låneengasjement forelagt for Fiskeridirektoratet. I denne forbindelse er en rekke spørsmål om utlånene behandlet ved kontoret.

Regnskapskontroll. I beretningsperioden har jeg gjennomgått 55 regnskaper fra fiskersamvirkelag for året 1953. Spørsmålet om godkjenning av årsregnskapene og anvendelsen av overskottet er ikke ferdigbehandlet for alle lag ennå.

For fem års perioden 1948/52 var det gjennomsnitt $\frac{3}{4}$ av lagsregnskapene som var gjort opp med underskott. I 1953 var det 22 lag som måtte avslutte sitt regnskap med underskott. Herav hørte 10 lag heime i Nordland, 4 i Troms, 6 i Finnmark og 2 lag i Sør-Trøndelag.

Etter mitt inntrykk må årsaken til økningen i årsoppgjør som viste underskott, skyldes dels stigningen i produksjonslønninger, men særlig de forholdsvise høye råfiskpriser og lagenes manglende evne til å følge med i prisstigningen som følge av konkurransen om fisken. Det ble for knappe råstofftilførsler og inntektsevnen sviktet.

Redskapsformidling gjennom fiskersamvirkelag. Med støtte av direktoratet har Fiskeridepartementet prinsipielt inntatt det standpunkt at loven om Statens Fiskarbank ikke er til hinder for at banken kan yte lån til fiskersamvirkelag slik at de kan kjøpe inn redskaper og selge dem videre til sine medlemmer. Forutsetningen er imidlertid at laget kan stille slik betryggende sikkerhet som banken må kreve. De fiskersamvirkelag som ikke kan stille tilstrekkelig garanti utenom pantesikkerheten i redskapene og som ikke har andre muligheter til å finansiere redskapsformidlingen, kan derfor ikke skaffe sine medlemmer redskaper.

Det anses for å være av stor betydning at fiskersamvirkelag kan formidle redskaper til sine medlemmer på samme måte som de private fiskekjøpere som vanligvis yter utrustningskreditt til fiskerne. Spørsmålet om finansiering av slik formidlingskreditt er derfor lagt frem for Norges Fiskarlag som har gitt en komité i oppdrag å gi en utgreiing om fiskernes driftskredittforhold.

Nye samvirketiltak. Hordaland Fiskesalslag S/L har satt i gang arbeidet med å føre opp en ny hummerpark i Glesvær i Sund der laget fra før har en park. Lagringskapasiteten påregnes fordoblet.

Fjordfisk S/L har tatt i bruk en ny bil som er innredet til en moderne fiskebutikk av rustfritt stål. Tiltaket betegnes som noe helt nytt på sitt område her i landet. Laget arbeider videre med å anskaffe og innrede flere liknende fiskebutikker i motorløse biltilhengere som kan slepes fra sted til sted og gjøre tjeneste som ambulerende fiskeutsalg i tettbygde strøk. I nye boligstrøk er det ellers vanskelig å få opprettet faste utsalgssteder for fisk. Laget regner med en betydelig utvidelse og en rasjonalisering av sin innenlandsomsetning av fisk på denne måten.

Opplysning, møter og reiser. På direktoratets anmodning ga jeg i juli d. å. en orientering om fiskersamvirket i Norge for en finsk fiskeriråd som oppholdt seg her med FAO-stipendium.

I beretningsperioden har jeg ikke foretatt noen reiser.

1. oktober — 31. desember 1954.

Kontoret. I beretningsperioden har jeg etter innkalling deltatt i militære repetisjonsøvelser og var således borte fra kontoret i tiden 14. oktober til 14. november 1954.

Jeg har vært på tjenestereiser i 11 døgn.

Statsgaranterte fiskelån. Utlånene av statsgaranterte midler fra Norges Bank til tilvirkning og omsetning av fisk viser for fryserier og samvirkelag pr. 31. desember 1954:

Låntakere	Bevilget		Disponert	
	1 000 kr.	Pst.	1 000 kr.	Pst.
Alle låntakere ialt	43 705	100	24 017	100
Herav til fryseribedrifter	14 250	33	9 004	37
Herav til fiskekjøpere o. a.	10 118	23	3 057	13
Herav til samvirkelag	19 336	44	11 955	50
Herav til produksjonslag	12 915	30	5 747	24
Herav til omsetningslag	6 200	14	6 199	26
Herav til forbrukersamv.lag	221		9	

På depositokonto til dekning av tap på statsgaranterte fiskelån innestøtt pr. 31. desember 1954 ca. 1,4 mill. kroner.

Garantiordningen omfatter for størjens vedkommende bare lån til frysing. Spørsmålet om å utvide garantien til også å omfatte fersk iset størje har vært drøftet. Etter samråd med Salgsstyret for størjeomsetningen m. fl. har direktoratet for tiden ikke kunnet tilrå noen utvidelse.

Norges Bank har utarbeidet utkast til nye skjemaer for kassakredittkontrakter fordelt på gruppene fiskere, fiskekjøpere, produksjonssamvirkelag, omsetningslag og fryserier. Det er gitt uttalelser om utkastene med forslag til endringer på en rekke punkter. De nye kontrakter ventes tatt i bruk i 1956.

Regnskapsarbeid. I beretningsperioden har jeg hatt til behandling regnskaper for 1953 fra 11 fiskersamvirkelag nord for Stad. I alt er det for driftsåret 1953 av Fiskeridirektøren nå godkjent 66 regnskapsoppgaver. Et par fiskersamvirkelag viser så dårlige driftsresultater at det er et stort spørsmål om de kan fortsette driften.

Et iøynefallende trekk ved årsoppgjørene for 1953 er den store økning i lagerbeholdningene i forhold til tidligere år hos fiskersamvirkelagene i Nord-Norge. Driftskredittgjelden viste en tilsvarende stigning. Etter de foreliggende opplysninger var en vesentlig årsak til dette at det i 1953 var store vansker med å finne lønnsom avsetning for tørrfiske, spesielt gjaldt dette Afrika-markedet.

For alle lag betraktet under ett gjelder det videre at driftsresultatet er sterkt redusert i forhold til de to foregående år. Det er opplyst at dette skyldes bl. a. feilslått fiske, konkurransen om fisken og den store forskjellen mellom dagspris og minstepris på råfisken. En del lag har således hatt for små råstofftilførsler til å kunne oppnå lønnsom drift. En rekke lags årsoppgjør viser at det er utbetalt til medlemmene såkalt forskott på bonus.

Lagenes egenkapital i alt viser relativ nedgang i forhold til de to foregående driftsår. Alle lag som har fått sine regnskapsoppgaver godkjent, har stort sett oppfylt normalvedtektenes minstekrav til avskrivninger og fondsavsetninger. Imidlertid har en hel del lag etter hvert nådd opp i den minstestørrelse som normalvedtektene fastsetter for reservefondet. Det kan således merkes tendens til ikke å foreta ytterligere reservefondsavsetninger under disponeringen av overskottet. Derved svekkes mulighetene for å øke egenkapitalen i lagene.

Skattlegging av fiskersamvirkelag. Fiskersamvirkelag skattlegges vanligvis etter særreglene i skattelovene av 18. august 1911, landskattelovens § 52 og byskattelovens § 42. Bortsett fra Islandssildfiskernes Forening som ikke skattlegges gjelder dette således samtlige samvirkeorganisasjoner som har lovbeskyttet enerett til førstehåndsomsetningen av fisk, sild og agn, de lokale salgssamvirkelag av fiskere på Sørlandet og i Oslofjorden, produksjonssamvirkelag av fiskere fra Møre til Finnmark og deres sentrale omsetningsorgan i Tromsø.

Skattereglene praktiseres stort sett slik at fiskersamvirkelag som utelukkende eller hovedsakelig tilvirker eller forhandler produkter av medlemmenes fiske- og fangstvirksomhet, vanligvis ikke iliknes skatt på inntekten av den drevne virksomhet, men på en beregnet inntekt av formuen og dessuten vanlig formuesskatt. Formuesavkastningen er fastsatt til en nærmere bestemt prosent av nettoformuen — for tiden 3½ pst. Lagets formue er andelskapitalen med tillegg av opplagte fondsreserver og overskottet av årets drift etter at avskrivninger er trukket fra. Fra formuen trekkes lagets gjeld før nettoformuen kommer frem. Bidrag og betinget rente- og avdragsfrie lån regnes av Riksskattestyret prinsipielt ikke som gjeld ved skattleggingen.

Ved ansettelsen av lagets formue har Riksskattestyret uttalt at

det ikke kan gjøres fradrag for pristilskott (bonus) som blir utdelt av årsoverskottet når vedtak om det blir gjort etter regnskapsårets utgang. Derimot skal hele det beløp som er utbetalt for fiskeleveranser i regnskapsåret, herunder medregnet såkalt «forskott på bonus», anses som utgift til kjøp av fisk for laget enda om det ved oppgjøret tas forbehold om at forskottsbetaling av bonus må godkjennes av årsmøte og Fiskeridirektøren.

Når det gjelder den likningsmessige behandling av årsoverskott som et fiskersamvirkelag vedtar å dele ut til medlemmene, har Riksskattestyret inntatt følgende standpunkt: 1) Beløp som nyttes til dekning av skyldig rest på medlemmets ansvarsinnskott eller overføres til låneinnskottskonto med fri disposisjonsrett, er oppebåret inntekt for medlemmet ved det tidspunkt da hans konto i lagets regnskap krediteres. 2) Beløp som overføres til en tvungen låneinnskottskonto for medlemmet, inntektsliknes hos medlemmet først når han selv kan disponere beløpet.

Dersom et fiskeproduksjonslag tar opp som medlemmer ikke bare fiskere, men også personer knyttet til virksomheten som arbeidere e. l. kan laget ikke skattlegges etter særreglene i § 52 (§ 42), men liknes fullt ut av driftsinntekten og formuen.

Særreglene gir rom for vurdering når det gjelder hva som er «produkter av medlemmenes fangstvirksomhet» og hva en skal forstå med uttrykket «utelukkende eller hovedsakelig».

Mannskapet på et fangstfartøy kan omfatte både medlemmer av et fiskeproduksjonslag og ikke-medlemmer. Særreglene i § 52 (§ 42) praktiseres slik at fangstlevering anses mottatt fra lagets medlemmer når farkostens høvedsmann eller eier er medlem av fiskeproduksjonslaget. Tilvirkning og omsetning av fangst mottatt fra medlemmer av andre fiskeproduksjonslag stilles skattemessig likt med fisk og fiskeprodukter mottatt fra lagets egne medlemmer.

Når et fiskeproduksjonslags fangstmottak fra ikke-medlemmer overstiger 18 prosent av lagets samlede innkjøp, kommer særreglene i § 52 (§ 42) ikke til anvendelse, men laget skattlegges fullt ut av hele driftsinntekten og formuen. Dersom lagets fangstmottak ved levering fra ikke-medlemmer derimot utgjør mindre enn 18 prosent av samlet innkjøp, blir særreglene nyttet ved skattleggingen. Men laget iliknes dessuten en tilleggsskatt på den del av driftsinntekten som skriver seg fra fangstlevering fra ikke-medlemmer.

I innstilling av 21. april 1953 fra «Skatteutvalget angående reglene om beskatning av jordbruk og skogbruk» har utvalgets flertall bl. a. foreslått at de gjeldende skattemessige særregler i § 52 (§ 42) ikke skal komme til anvendelse når mer enn 15 prosent av samvirke-

lagets gjennomsnittlige samlede omsetningsverdi for de 3 siste år skriver seg fra omsetning av produkter fra ikke-medlemmer eller for øvrig faller utenfor lagets egentlige formål. Endringen tar bl. a. sikte på å få byttet om det skjønnsmessige uttrykk «utelukkende eller hovedsakelig» med et nærmere fastsatt prosenttall. Finansdepartementet har hatt under overveielse å foreslå en tilsvarende endring av særreglene om skattlegging av samvirkeorganisasjonene i fiskerieringen. Fiskeridepartementet har på grunnlag av direktoratets innstilling frarådet at det uten videre fremmes slikt forslag.

Regnskapsplikt for fiskekjøpere. Ved Kgl. resolusjon av 17. desember 1954 er det med hjemmel i skattelovene fastsatt regler om regnskapsplikt for fiskekjøpere. Regnskapsreglene er utarbeidet av Riksskattestyret og omfatter fisketilvirkere, fiskepakkere og enhver som i næringsvirksomhet kjøper fisk i uforedlet eller tilvirket stand, herunder sild, brisling, størje, skalldyr og hval med biprodukter.

Reglene gjelder fra 1. januar 1955. Det skal i det minste føres kassadagbok, både innkjøps- og salgsjournal, kontobok for fordringshavere og skyldnere, hoved- og statusbok.

Med rundskriv nr. 278 av 12. april 1955 er det gitt utfyllende regler av Riksskattestyret som også har utarbeidet skjemaer for oppgaver til likningsmyndighetene.

Vedtekter for fiskersamvirkelag. Fra normalvedtektenes bestemmelse i § 5 om at $\frac{3}{4}$ av andelskapitalen skal være anbragt i sparebank er det i beretningsterminen gitt dispensasjon til Kiberg Produksjonslag og Store Lerresfjord Fiskersamvirkelag. I alt er det således gitt slik dispensasjon til 20 lag.

Fiskefartøyer på samvirkebasis. For interesserte i Florø-området har jeg gitt en utredning om erverv og drift av fiskefartøyer på samvirkebasis og sendt utkast til vedtekter. I mitt distrikt har det hittil vært heller liten interesse for slike tiltak.

Tilvirkningsanlegg for fisk. Arbeidet med planene om reising av et fisketilvirkningsanlegg på Stadlandet kombinert med et mindre kjøleanlegg er fortsatt av en arbeidsnemnd. Det er laget foreløpige tegninger til et betongbygg i én etasje på $26 \times 10,7$ m, innredet med 2 kjøle/fryserom, islager, fryseboksanlegg, maskin- og arbeidsrom. Anleggsutgiftene er kalkulert til ca. kr. 250.000 som tenkes finansiert ved egenkapital, banklån og statsstøtte. Det er skaffet til veie fra distriktet ca. kr. 67.000.

Planene om reising av et mindre kjøleanlegg på Selje i Sogn og Fjordane er blitt sinket av forhandlinger med Kirkedepartementet om feste av tomt til anlegget fra Selje prestegård som eier hele havneområdet på stedet.

Fiskernes Salgslag i Egersund har vedtatt å bygge nytt utsalgs- og tilvirkningsanlegg på 17×8 meter i 3 etasjer som påregnes ferdig våren 1955. Lagets bygg på «Myllerbryggjo» er revet for å gi plass for nybygget.

Åvik Fiskesalgslag i Spangereid ved Mandal foretar for tiden en større utvidelse. I 1954 ble lagets eiendom og inventar delvis ødelagt da den tilstøtende naboeiendom brente ned. Det oppsto ingen skade på lagets nybygg som ble ferdig høsten 1953. Etter brannen fikk laget kjøpe naboeiendommen og skaffet seg således god kai plass. De gjenstående gamle bygninger ble revet. Et betongbygg på ca. $18 \times 11,5$ m reises i 3 etasjer og påregnes ferdig våren 1955. Bygget kalkuleres til ca. kr. 90.000 utenom grunnarbeidet. Det skal reises ny transformator kiosk for fiskesalgslaget. Lagets virksomhet med fremstilling av fiskemat aktes utvidet.

Møter. Utenom møter med kjøleanleggsmennene i Stadlandet og Selje har jeg deltatt på representantskapsmøter for Hordaland Fiskesalslag i Bergen 29.—30. november 1954, for Sogn og Fjordane Fiskesalslag i Måløy 19.—20. november 1954 og for Norges Makrellag i Kristiansand S. 8.—9. desember 1954.

Tabell 1. Statistisk oppgave over fiskersamvirkelag i Nord-Norge og deres produksjon, lønnsomhet m. m. i 1954.

	Antall pers. medlem	Antall båter	Båt og not-andeler	Samlet andelskapital kr.	Reservefond kr.	Andre fond kr.	Samlet egenkapital pr. 31/12 1954 kr.	Skattefond kr.	Fiskebruket m. utstyr Oppr. kostn. kr.	Fiskebruket m. utstyr nedskrevet med i alt pr. 31/12 1954 kr.	Statens Fiskarbank Pantelån
Finnmark fylke:											
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	34	10	20	9 900	32 245	12 500	54 645	—	413 888	87 794	118 706
2. Breivikbotn Produksjonslag.....	32	9	—	8 000	37 331	—	45 331	15 183	809 227	122 267	475 000
3. Båtsfjord Produksjonslag.....	45	17	21	16 500	68 498	38 608	123 606	—	619 258	177 324	151 980
4. Dønnesfjord Fiskersamvirkelag..	40	4	5,5	27 700	32 803	56 280	116 783	13 548	639 038	58 617	268 050
5. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l.	30	11	—	7 500	300	0	7 800	—	160 170	6 345	135 000
6. Gamvik Produksjonslag	75	20	25	94 708	52 503	0	147 210	—	682 913	86 528	222 230
7. Hammerfest Fiskersamvirkelag .	273	61	106	37 900	108 511	47 463	193 875	1 622	1 089 616	122 042	594 750
8. Hamningberg Fiskersamv.lag ...	24	—	—	2 400	25 000	29 000	56 400	1 000	102 381	19 666	—
9. Havøysund Fiskarsamv.lag	156	23	56	21 280	65 004	169 236	255 520	714	1 470 338	424 145	306 250
10. Hjelmen Fiskersamvirkelag	134	8	20	15 400	57 542	0	72 942	3 429	647 009	163 773	254 778
11. Jakobselv Fiskersamvirkelag ...	114	16	32	36 500	66 470	22 000	124 970	—	146 545	45 420	—
12. Kamøyvær Fiskersamvirkelag ..	68	19	11	19 180	27 826	40 000	87 006	5 747	982 161	331 261	313 254
13. Kiberg Produksjonslag	55	12	23,5	47 100	264 854	3 193	315 147	—	284 302	80 262	97 186
14. Kjøllefjord Fiskersamvirkelag ...	20	6	38,5	14 625	36 051	5 000	55 676	1 500	68 465	65 489	—
15. Kvalsund Fiskersamvirkelag	143	6	69,5	21 250	99 308	73 702	194 260	349	434 386	84 211	199 300
16. Mehamn Fiskarlags Produksj.lag.	179	12	43	22 200	66 900	112 463	201 563	30 000	617 136	310 972	129 400
17. Nordvågen Fiskeproduksjonslag .	48	9	25	7 300	27 397	71 241	105 937	5 437	177 527	31 628	—
18. Porsanger Fiskeproduksjonslag ..	28	6	4	7 850	12 919	42 000	62 769	697	42 648	11 538	—
19. Revsbotn Fiskersamvirkelag	35	2	1	9 000	380	—	9 380	—	277 707	8 919	150 000
20. Ringnes Fiskersamvirkelag.....	129	25	30	39 750	113 007	17 629	170 386	4 514	938 047	313 617	331 934
21. Skarvfjordhamn Fiskersamv.lag .	23	10	—	5 750	—	46 281	52 031	—	455 359	43 859	193 250
22. Store Lerresfjord Fiskersamv.lag.	33	1	2	10 859	13 720	—	24 579	1 852	119 831	28 331	55 000
23. Syltefjord Fiskersamvirkelag	44	11	17	6 100	55 155	31 531	92 787	2 667	299 969	118 295	115 625
24. Sørvær Produksjonslag	53	9	13	16 500	55 168	—	71 668	246	1 069 110	124 110	528 141
25. Toftens Fiskersamvirkelag	35	8	5,5	10 125	4 147	4 498	18 770	200	104 222	14 936	43 200
26. Vadsø Fiskersamvirkelag	69	23	26	9 500	24 887	22 576	56 962	1 986	228 804	70 493	23 625
27. Vardø Fiskersamvirkelag	142	34	66	23 185	75 050	125 000	223 235	15 000	901 733	161 801	—
28. Vardø Produksjonslag	28	12	24,5	21 000	70 580	135 120	226 700	15 000	1 860 799	525 829	525 259
29. Vargesund Produksjonslag	40	4	13	13 250	30 181	—	43 432	1 705	416 836	91 950	284 940
	2 129	388	698	582 312	1 523 737	1 105 321	3 211 370	122 396	16 059 425	3 731 422	5 516 858
Troms fylke:											
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag...	28	3	25	13 500	4 014	—	17 514	—	260 879	19 835	170 000
2. Burfjord Fiskersamvirkelag	46	6	1	4 700	11 434	—	16 134	—	97 760	13 219	—
3. Jøkelfjord Fiskersamvirkelag	19	8	—	4 750	—	—	4 750	—	238 039	15 416	135 000
4. Langsund Produksjonslag	26	7	10,5	3 650	10 950	11 838	26 437	10 453	186 000	33 500	101 291
5. Skorøy Produksjonslag	60	8	18	7 800	27 852	7 000	42 652	1 316	294 618	61 303	176 650
6. Steinfjord-Bergsbotn Prod.lag...	34	5	13	4 700	565	—	5 265	—	303 500	19 377	185 000
7. Straumfjord Fiskersamvirkelag ..	37	8	11	12 000	—	—	12 000	—	209 603	14 325	82 000
	250	45	78,5	51 100	54 815	18 838	124 752	11 769	1 590 399	176 975	849 941

1. Andenes Fiskersamvirkelag	50	6	14,5	14 101	54 294	19 000	87 394	—	46 459	26 658	—
2. Bleik Produksjonslag	40	5	10,5	5 050	38 431	11 126	54 607	472	120 539	57 393	64 675
3. Grundstad Produksjonslag	22	6	10,5	11 186	2 465	5 362	19 013	274	265 481	23 745	134 000
4. Kjeøy Produksjonslag	49	9	18,5	7 750	6 492	—	14 242	1 972	8 509	4 009	—
5. Mærvoll Produksjonslag	51	9	14	6 500	13 530	—	20 030	37	218 853	25 982	104 604
6. S/L «Nor», Andenes	39	4	9	12 000	17 712	24 233	53 946	1 005	21 625	2 685	—
7. Nordmjele Fiskersamv.lag	29	4	9	9 500	11 563	5 696	26 759	642	214 833	10 914	125 000
8. Nyksund Produksjonslag	23	3	10	4 125	4 083	—	8 208	—	134 450	9 390	—
9. Nykvåg Produksjonslag	29	8	9,5	9 625	31 099	7 362	48 085	1 248	119 679	35 379	—
10. S/L «Samdrift», Bleik	30	4	8	3 800	30 000	2 217	36 017	1 948	73 366	44 077	—
11. S/L «Samhold», Andenes	38	4	14	13 000	38 353	5 250	56 603	1 398	11 437	11 337	—
12. Skrova Produksjonslag S/L	71	37	47,5	23 700	44 173	10 990	78 863	2 200	202 655	30 748	104 473
13. Skårvågen Produksjonslag	50	6	13	6 300	21 630	15 185	43 115	285	152 902	29 007	64 273
14. Sommarøy Produksjonslag	53	7	38,5	22 875	31 180	30 867	84 923	—	741 077	55 504	352 425
15. Steinfjord Produksjonslag	38	8	14	13 000	6 383	—	19 383	2 706	286 158	30 781	157 914
16. Ure Fiskersamvirkelag	93	21	28	12 100	1 290	—	13 390	—	8 960	1 383	—
17. Vinjesjøen Produksjonslag	48	17	28	19 000	1 605	—	20 605	—	288 653	25 349	194 311
18. Værøy Fiskersamvirkelag	27	14	31	5 825	19 203	16 708	41 736	2 017	112 143	38 651	—

	780	172	327,5	199 436	373 486	153 996	726 919	16 204	3 027 779	462 992	1 301 675
--	-----	-----	-------	---------	---------	---------	---------	--------	-----------	---------	-----------

Total sammendrag:											
29 Finnmark fylke	2 129	338	698	582 312	1 523 737	1 105 321	3 211 310	122 396	16 059 425	3 731 422	5 516 858
7 Troms fylke	250	45	78,5	51 100	54 815	18 838	124 752	11 769	1 590 399	176 975	849 941
18 Nordland fylke	780	172	327,5	199 436	373 486	153 996	726 919	16 204	3 027 779	462 992	1 301 675
54 Lag	3 159	605	1 104	832 848	1 952 038	1 278 155	4 063 041	150 369	20 677 603	4 371 389	7 668 474

Tabell 1 (forts.).

	Annen pantegjeld og gjeldsbrevslån kr.	Lån og bidrag av staten v. Fiskeridepartementet	Lån og bidrag av Råfisklaget kr.	Driftskreditt i Norges Bank pr. 31/12 1954	Årsproduksjon i 1954 kg	Herav eksp. ferskt kg	Saltet, hengt og filetert kg	Verdi av innkjøpte fiskeprodukter kr.	Produksjonsomkostninger	
									Samlet kr.	øre Pr. kg
Finnmark fylke:										
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	21 875	98 960	23 750	77 630	839 441	330 332	509 109	493 658	227 157	27,06
2. Breivikbotn Produksjonslag.....	32 500	117 970	—	78 210	762 288	245 850	516 438	541 931	169 869	22,29
3. Båtsfjord Produksjonslag.....	25 000	139 150	6 000	396 082	976 678	311 974	664 704	571 969	247 446	25,34
4. Dønnesfjord Fiskersamvirkelag..	12 238	55 200	10 200	290 603	844 706	414 465	430 241	572 237	185 654	21,97
5. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l.	—	10 000	10 000	46 054	194 437	35 727	158 710	134 289	45 371	23,33
6. Gamvik Produksjonslag	18 000	197 370	5 000	310 299	585 322	290 932	294 390	330 544	160 811	27,48
7. Hammerfest Fiskersamvirkelag .	22 943	121 200	—	275 022	1 000 970	549 344	451 626	777 979	277 795	27,75
8. Hamningberg Fiskersamv.lag ...	1 500	—	40 000	—	160 923	12 434	148 489	84 766	31 888	19,82
9. Havøysund Fiskarsamv.lag	19 500	474 182	22 500	774 670	2 777 140	215 907	2 561 233	2 055 503	1 116 524	40,20
10. Hjølmen Fiskersamvirkelag	20 000	80 050	146 928	148 957	571 023	279 434	291 589	458 227	146 922	25,71
11. Jakobselv Fiskersamvirkelag ...	—	34 100	—	—	341 237	111 730	229 507	280 925	68 010	19,93
12. Kamøyvær Fiskersamvirkelag ..	29 688	119 875	5 000	301 654	573 135	293 901	279 234	398 780	171 114	29,87
13. Kiberg Produksjonslag	6 380	—	—	—	888 995	244 526	644 469	540 108	196 237	22,08
14. Kjøllefjord Fiskersamvirkelag ...	—	—	—	258 720	536 652	152 529	384 123	338 541	165 080	30,76
15. Kvalsund Fiskersamvirkelag	37 371	—	—	347 465	462 298	31 160	431 138	399 060	109 329	23,65
16. Mehamn Fiskarlags Produksj.lag.	121 140	—	—	2 769	941 938	532 514	409 424	582 414	244 762	25,98
17. Nordvågen Fiskeproduksjonslag .	31 259	—	10 000	105 858	541 510	195 246	346 264	376 513	101 258	18,69
18. Porsanger Fiskeproduksjonslag ..	7 115	—	—	40 606	62 297	—	62 297	43 122	13 227	21,23
19. Revsbotn Fiskersamvirkelag	—	86 300	10 000	15 359	53 619	2 792	50 827	37 104	16 302	30,40
20. Ringnes Fiskersamvirkelag	—	144 982	—	190 136	612 427	289 482	322 945	458 904	182 043	29,72
21. Skarvfjordhamn Fiskersamv.lag .	13 125	95 034	20 000	128 224	294 283	101 161	193 122	213 905	77 269	26,25
22. Store Lerresfjord Fiskersamv.lag.	—	15 000	—	65 211	114 531	14 272	100 259	74 279	45 944	40,11
23. Syltefjord Fiskersamvirkelag	13 125	48 325	—	—	360 362	184 900	175 462	224 004	137 005	38,02
24. Sørvær Produksjonslag	24 375	262 792	60 749	308 284	1 019 563	321 005	698 558	698 740	243 433	23,87
25. Toftens Fiskersamvirkelag	19 500	12 000	2 553	18 454	83 346	5 753	77 593	56 975	21 657	25,98
26. Vadsø Fiskersamvirkelag	28 853	12 350	14 250	13 961	261 381	81 486	179 895	201 765	69 623	26,63
27. Vardø Fiskersamvirkelag	48 555	8 400	—	443 876	1 620 262	533 522	1 086 740	999 462	468 491	28,91
28. Vardø Produksjonslag	—	207 500	166 674	389 643	2 096 621	147 013	1 949 608	1 253 789	519 586	24,78
29. Vargesund Produksjonslag	11 950	55 500	37 000	130 834	301 974	136 955	165 019	207 971	110 376	36,55
	565 992	2 396 340	590 604	5 158 581	19 879 359	6 066 346	13 813 013	13 407 464	5 570 183	28,02
Troms fylke:										
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag...	56 000	—	10 000	57 221	243 595	54 998	188 597	200 774	65 051	26,70
2. Burfjord Fiskersamvirkelag	69 792	13 275	—	28 330	78 077	13 283	64 794	56 736	15 854	20,30
3. Jøkelfjord Fiskersamvirkelag ...	20 000	72 600	10 000	10 787	80 913	11 489	69 424	54 197	19 664	24,30
4. Langsund Produksjonslag	—	31 800	10 000	63 518	161 804	39 249	122 555	100 766	42 322	26,16
5. Skorøy Produksjonslag	—	46 830	—	35 081	390 642	123 337	267 305	247 102	84 178	21,55
6. Steinfjord-Bergsbotn Prod.lag...	—	54 600	42 000	56 094	483 865	220 495	263 370	434 281	93 890	19,40
7. Straumfjord Fiskersamvirkelag ..	25 000	66 266	15 000	31 453	113 628	1 698	111 930	63 706	30 171	26,55
	170 792	285 371	87 000	282 484	1 552 524	464 549	1 087 975	1 157 562	351 130	22,62

1. Andenes Fiskersamvirkelag	—	—	—	—	498 118	273 152	224 966	384 404	113 973	22,88
2. Bleik Produksjonslag	—	—	—	28 517	456 939	236 651	220 288	273 658	91 505	20,02
3. Grundstad Produksjonslag	—	28 200	48 422	16 980	70 557	—	70 557	68 232	15 252	21,62
4. Kjeøy Produksjonslag	—	—	—	—	89 525	—	89 525	82 230	22 879	25,55
5. Mærvoll Produksjonslag	—	32 000	43 000	—	145 800	25 467	120 333	111 290	33 886	23,24
6. S/L «Nor», Andenes	—	—	—	—	675 942	376 476	299 466	492 620	171 254	25,33
7. Nordmjele Fiskersamv.lag	—	72 000	10 000	—	268 530	171 094	97 436	179 527	50 675	18,88
8. Nyksund Produksjonslag	—	—	130 000	53 932	302 270	166 390	135 880	193 389	77 704	25,71
9. Nykvåg Produksjonslag	39 733	17 700	—	—	230 168	59 130	171 038	161 867	45 769	19,88
10. S/L «Samdrift», Bleik	—	—	—	—	301 018	155 212	145 806	189 033	67 334	22,36
11. S/L «Samhold», Andenes	—	—	—	—	405 656	231 231	174 425	305 228	110 157	27,15
12. Skrova Produksjonslag S/L	—	—	25 000	—	684 330	369 276	315 054	640 490	150 560	22,00
13. Skårvågen Produksjonslag	—	16 000	11 728	17 216	146 297	5 646	140 651	98 935	32 645	22,32
14. Sommarøy Produksjonslag	48 534	177 200	31 900	58 676	727 974	198 946	529 028	477 006	137 792	18,93
15. Steinfjord Produksjonslag	—	75 500	17 800	—	106 452	4 817	101 635	91 792	25 076	23,56
16. Ure Fiskersamvirkelag	—	—	—	—	258 830	184 169	74 661	222 399	36 071	13,93
17. Vinjesjøen Produksjonslag	—	—	10 000	158 230	333 704	71 561	262 143	197 567	87 539	26,23
18. Værøy Fiskersamvirkelag	—	—	65 000	—	186 262	67 546	118 716	138 526	49 526	26,58
	88 267	418 600	392 850	333 554	5 888 372	2 596 764	3 291 608	4 308 201	1 319 606	22,41
Total sammendrag:										
29 Finnmark fylke	565 992	2 396 340	590 604	5 158 581	19 879 359	6 066 346	13 813 013	13 407 464	5 570 183	28,02
7 Troms fylke	170 792	285 371	87 000	282 484	1 552 424	464 549	1 087 975	1 157 562	351 130	22,62
18 Nordland fylke	88 267	418 600	392 850	333 554	5 888 372	2 596 764	3 291 608	4 308 201	1 319 606	22,41
54 Lag	825 051	3 100 311	1 070 454	5 774 619	27 320 255	9 127 659	18 192 596	18 873 227	7 240 919	26,50

Tabell 1 forts.

	Herav arbeids- og kontorlønn		Samlet salgsbeløp for fiskeprodukter kr.	Lager beh. av fiskeprodukter 31/12 1954	Bruttooverskudd før avskriv.		Nettooverskudd etter avskrivn. kr.	Under-skudd etter avskrivn. kr.	Betalt avgift til Råfisklaget kr.	Betalt over fastsatt minstepris for innkjøpte fiskeprodukter
	Samlet kr.	øre Pr. kg			Samlet kr.	øre Pr. kg				
Finnmark fylke:										
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	113 200	13,48	963 286	26 691	35 743	4,26	18 543	—	14 810	6 740
2. Breivikbotn Produksjonslag.....	79 243	10,39	779 493	44 610	60 662	7,96	28 462	—	14 561	29 738
3. Båtsfjord Produksjonslag.....	149 137	15,27	1 131 122	252 843	79 365	8,12	38 952	—	17 159	24 172
4. Dønnesfjord Fiskersamvirkelag..	94 496	11,19	718 086	126 844	57 901	6,85	22 301	—	17 914	30 982
5. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l..	25 299	13,01	113 593	70 941	13 340	6,85	6 995	—	3 687	2 582
6. Gamvik Produksjonslag	69 909	11,94	469 891	243 456	46 957	8,02	25 471	—	10 686	9 005
7. Hammerfest Fiskersamvirkelag .	146 257	14,61	1 166 783	200 436	46 129	4,61	7 517	—	19 180	77 065
8. Hamningberg Fiskersamv.lag ...	21 634	13,44	149 098	10 661	13 806	8,58	10 000	—	2 531	—
9. Havøysund Fiskarsamv.lag	576 648	20,76	3 289 220	1 077 114	151 411	5,45	55 450	—	55 506	309 000
10. Hjelmen Fiskersamvirkelag	72 274	12,65	863 730	77 093	80 337	14,06	35 289	—	12 733	28 074
11. Jakobselv Fiskersamvirkelag ...	40 379	11,83	368 760	10 000	47 645	13,95	36 869	—	7 512	—
12. Kamøyvær Fiskersamvirkelag ..	66 404	11,59	602 312	213 034	28 329	4,94	—	13 806	15 347	21 536
13. Kiberg Produksjonslag	113 330	12,74	1 005 230	101 513	150 466	16,92	139 828	—	16 203	—
14. Kjøllefjord Fiskersamvirkelag ...	102 448	19,09	512 779	347 047	—	—	—	44 284	10 148	69 633
15. Kvalsund Fiskersamvirkelag ...	65 769	14,23	560 507	330 362	37 820	8,18	20 720	—	9 505	6 200
16. Mehamn Fiskarlags Produksj.lag.	131 328	13,94	1 281 489	153 363	17 630	1,87	—	17 571	17 074	25 496
17. Nordvågen Fiskeproduksjonslag .	54 646	10,09	451 448	96 000	19 793	3,65	12 813	—	11 295	26 583
18. Porsanger Fiskeproduksjonslag ..	8 537	13,70	97 093	41 426	2 522	4,05	68	—	1 223	1 246
19. Revsbotn Fiskersamvirkelag	10 666	19,89	35 972	10 733	—	—	—	13 603	1 113	—
20. Ringnes Fiskersamvirkelag.....	85 956	14,03	776 210	182 086	60 056	9,80	20 537	—	12 120	36 527
21. Skarvfjordhamn Fiskersamv.lag .	37 649	12,79	420 908	43 255	32 842	11,16	17 607	—	5 937	3 087
22. Store Lerresfjord Fiskersamv.lag.	22 081	19,28	164 452	37 131	8 891	7,76	938	—	2 001	2 241
23. Syltefjord Fiskersamvirkelag	41 695	11,57	412 440	22 162	32 346	8,98	19 080	—	6 241	1 006
24. Sørvær Produksjonslag	126 350	12,39	1 079 806	153 200	36 790	3,61	5 975	—	20 961	39 182
25. Toftens Fiskersamvirkelag	14 194	16,90	89 503	5 400	8 949	10,74	5 423	—	1 502	1 090
26. Vadsø Fiskersamvirkelag	42 405	16,22	242 680	22 545	5 877	2,25	—	4 035	5 444	243
27. Vardø Fiskersamvirkelag	203 239	12,55	1 676 502	407 503	70 397	4,34	29 271	—	29 969	27 615
28. Vardø Produksjonslag	234 491	11,18	3 193 704	426 722	167 695	8,00	66 978	—	37 614	26 404
29. Vargesund Produksjonslag	51 713	17,13	376 603	112 290	20 483	6,78	3 266	—	8 849	19 469
	2 801 377	14,09	23 091 710	4 846 461	1 334 182	6,71	628 353	93 299	388 825	824 906
Troms fylke:										
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag... ..	36 065	14,80	357 554	15 511	—	—	—	15 756	4 549	1 700
2. Burfjord Fiskersamvirkelag	8 441	10,81	49 517	34 607	—	—	—	3 741	1 702	—
3. Jøkelfjord Fiskersamvirkelag ...	10 629	13,13	82 234	2 046	7 366	9,10	—	242	1 525	2 640
4. Langsund Produksjonslag	22 172	13,70	148 150	37 498	—	—	—	18 271	2 954	2 340
5. Skorøy Produksjonslag	43 818	11,22	394 379	22 299	47 976	12,28	36 312	—	7 413	804
6. Steinfjord-Bergsbotn Prod.lag... ..	42 284	8,74	531 681	35 355	28 304	5,85	17 407	—	7 686	13 598
7. Straumfjord Fiskersamvirkelag ..	19 972	17,58	77 973	33 678	6 764	5,95	2 249	—	1 911	844
	183 381	11,81	1 641 488	180 994	90 410	5,82	55 968	38 010	27 740	21 926

Nordland fylke:										
1. Andenes Fiskersamvirkelag	64 588	12,96	544 108	46 481	45 534	9,14	40 881	—	11 093	57 079
2. Bleik Produksjonslag	43 140	9,44	439 945	35 000	51 602	11,29	41 602	—	7 985	34 893
3. Grundstad Produksjonslag	8 762	12,42	93 548	—	10 064	14,26	3 719	—	1 725	6 000
4. Kjeøy Produksjonslag	10 414	11,63	119 048	—	13 939	15,57	12 756	—	2 323	13 439
5. Mærvoll Produksjonslag	17 530	12,02	168 723	—	24 690	16,93	19 911	—	2 735	15 314
6. S/L «Nor», Andenes	81 672	12,08	706 353	62 272	32 694	4,83	30 009	—	14 488	91 564
7. Nordmjele Fiskersamv.lag	23 730	8,83	262 146	7 500	36 247	13,49	29 047	—	5 217	10 488
8. Nyksund Produksjonslag	32 241	10,66	257 506	35 879	7 717	2,55	3 150	—	5 801	6 137
9. Nykvåg Produksjonslag	21 778	9,46	235 368	22 000	28 931	12,57	20 575	—	4 646	16 094
10. S/L «Samdrift», Bleik	33 511	11,13	291 278	23 300	29 440	9,78	24 440	—	5 348	22 585
11. S/L «Samhold», Andenes	51 377	12,66	492 088	31 800	37 938	9,35	35 939	—	9 067	52 941
12. Skrova Produksjonslag S/L	61 273	8,94	766 853	2 483	36 907	5,39	29 510	—	13 164	67 500
13. Skårvågen Produksjonslag	22 962	15,69	128 709	9 340	12 300	8,41	6 267	—	2 500	2 742
14. Sommarøy Produksjonslag	79 605	10,93	626 586	56 401	53 806	7,39	25 000	—	13 480	45 114
15. Steinfjord Produksjonslag	11 722	11,01	113 863	6 169	8 222	7,72	—	—	2 200	11 692
16. Ure Fiskersamvirkelag	16 945	6,54	329 927	—	36 853	14,23	35 853	—	6 671	34 603
17. Vinjesjøen Produksjonslag	62 660	18,77	328 866	81 353	10 678	3,20	1 452	—	5 817	36 300
18. Værøy Fiskersamvirkelag	23 055	12,38	338 174	1 000	26 059	14,52	18 275	—	3 814	7 489
	666 974	11,32	6 243 097	420 982	503 631	8,55	378 394	—	118 082	531 980
Total sammendrag:										
29 Finnmark fylke	2 801 377	14,09	23 091 710	4 846 461	1 334 182	6,71	628 353	93 299	388 825	824 906
7 Troms fylke	183 381	11,81	1 641 488	180 994	90 410	5,82	55 968	38 010	27 740	21 926
18 Nordland fylke	666 974	11,32	6 243 097	420 982	503 631	8,55	378 394	—	118 082	531 980
54 Lag	3 651 732	13,36	30 976 295	5 448 437	1 928 223	7,06	1 062 715	131 309	534 647	1 378 812

Merknader til tabell 1.

De summer som er oppført under rubrikkene lån er restgjelden pr. 31/12 1954. Statistikken er utarbeidet etter de fra lagene mottatte regnskapsoppgaver på Fiskeridirektoratets skjema.

Lagenes driftskreditt i Norges Bank pr. 31/12 1954 er kommet med som ny rubrikk. De summer som står oppført er etter lagenes regnskaper men kontrollert med mottatte oppgaver fra Norges Banks Avdelinger i Vardø, Hammerfest, Tromsø og Bodø.

Produksjonsomkostningene. De i statistikken oppførte «produksjonsomkostninger» omfatter lønninger, forbruksvarer som salt, kasser, is, tranemballasje, kull og olje til damperi, lys, varme, elektrisk eller annen drivkraft, vedlikehold, renter av gjeld (pantegjeld og driftskreditt), frakt, førsel og kontorutgifter m.m.

Derimot er ikke meklerprovisjon og provisjon til salgsorganisasjonen medtatt under «produksjonsomkostningene». Dette har sin grunn i at lagene krediterer de forskjellige fiskekonti med nettobeløpet etter at salgs- og meklerprovisjon er fratrukket.

Enkelte lag har ikke i taps- og vinningskonto medtatt fraktutgifter for ferskfisk. Grunnen hertil ligger i at ferskfisk stort sett sendes i portofrakt (oppkravsfrakt) og betales av mottakeren. Det er derfor ikke til å unngå at «produksjonsomkostningene» pr. kg i statistikken for enkelte lag av den grunn vil bli endel missvisende (mindre enn disse i realiteten egentlig er), og de «gjennomsnittlige produksjonsomkostninger» av den grunn en del for lav.

Dette forhold vil en prøve å rette på i statistikken for 1955.

Avskrivninger på eiendom og løsøre er ikke medtatt i «produksjonsomkostningene».

Brutto- og nettooverskudd. For å få mest mulig korrekt bilde av de enkelte lags driftsresultat for selve regnskapsåret er udisponert overskudd fra tidligere år, og likeså udekket underskudd for tidligere år ikke medtatt i statistikken. Denne gjelder bare driftsresultatet for 1954.

Postene «Bruttooverskudd» og «Nettooverskudd» i denne statistikk vil av den grunn ikke stemme med de lags taps- og vinningskonto som har tatt med «udekket underskudd» og «udisponert overskudd» fra tidligere år.

Lagenes antall og produksjon 1954. I 1954 er det kommet i produksjon 2 nye lag nemlig Revsbotn Fiskersamvirkelag, og Finnes-Mafjordhamn Fiskersamvirkelag i Finnmark.

Nuvsvåg Produksjonslag i Finnmark er gått konkurs, og Henningsvær Produksjonslag har måttet avvikle på grunn av at lagets leide produksjonsanlegg er solgt til privat kjøper.

Lagenes samlede produksjon i 1954 er i alt 27 320 255 kg mot i 1953 30 408 880 kg — en nedgang på 3 088 625 kg som i sin helhet faller på lagene i Finnmark og skyldes feilslått vårfiske og seifiske sommer og høst 1954.

Finnmarkslagene har en produksjonsnedgang på	3 889 379 kg
Tromsølagene har en produksjonsøkning på	454 072 kg
Nordlandslagene har en produksjonsøkning på	346 582 kg

Sett i forhold til nedgangen i den samlede produksjon i 1954 mot i 1953 og øket «priskrig» har samvirkesektoren all grunn til å være tilfreds med sitt produksjonsresultat i 1954.

Driftsresultatene — råfiskprisen i 1954. For å få et noenlunde brukbart grunnlag for en sammenlikning mellom de enkelte lags driftsresultat har en i statistikken tatt med — i 1954 som i 1953 — som egen rubrikk de beløp som lagene har utbetalt i «overpris» over de fastsatte minstepriser.

Ved å dele «overprisbeløpet» på vedkommende lags årsproduksjon vil en kunne regne seg til hva de enkelte lag har betalt pr. produsert kg fisk i gjennomsnitt.

For å forebygge misforståelse vil en gjøre oppmerksom på at «overprisen» (det samlede beløp) er medtatt i de enkelte lags taps- og vinningskonto som utgift og er således både «bruttooverskudd» og «nettooverskudd» det beløp lagene har regnskapsmessig etter at overprisen er betalt til fiskerne.

Lagene har samlet betalt kr. 1 378 812,43 i «overpris» — 5,05 øre pr. kg mot i 1953 kr. 1 101 938,41 — 3,6 øre pr. produsert råfisk kilo i gjennomsnitt. «Overprisen» har således øket sterkt i 1954 som stort sett skyldes fryseriene som med tilskudd fra Prisutjevningfondet har presset råfiskprisene opp. Uten tilskudd fra Prisutjevningfondet ville fryseriene ikke kunne drevet et så sterkt pristrykk på råfiskprisen.

For de fiskere som har vært i den heldige stilling at disse har fått levert storparten av sin fangst til fryseriene har pristilskuddet til fryseriene fra Prisutjevningfondet vært en fordel, mens de fiskere som stort sett har måttet levere sin fisk til salting og henging har tapt på denne ordning da inntektene til Prisutjevningfondet er eksportavgift av tørrfisk og saltfisk (klippfisk).

Samvirkefiskere har her stått i den mest ugunstige stilling idet der bare er 2 lag som har fryseri- og fileteringsanlegg som har brakt disse 2 lags medlemmer store økonomiske fordeler i form av en høyere råfiskpris til sine medlemmer på grunn av pristilskuddet fryseriene har fått fra Prisutjevningfondet for fisk.

Målet for fiskersamvirke er å kunne skaffe de fleste lag passende store filet- og fryseanlegg avpasset etter det enkelte lags mulighet for tilgang på råstoff.

Driftsresultatet i 1954. Lagenes nettooverskudd — etter foretatte vedtektsbestemte avskrivning på anlegg, redskaper og inventar ble i 1954 — tross nedgang i produksjon — kr. 1 062 715,19 — ca. 3,89 øre pr. produsert råfisk kilo mot i 1953 kr. 903 220,55 — 3 øre pr. kg.

Tatt i betraktning de lave eksportpriser på Afrikamarkedet (og at lagene i Finnmark og Troms hadde en forholdsvis stor Afrikaproduksjon av sei, hyse og torsk), må en kunne si at driftsresultatet er atskillig mere tilfredsstillende enn for 1953 — særlig når en tar hensyn til den betydelig større «overpris» lagene har betalt sine medlemmer i 1954 mot i 1953.

Produksjonsomkostningene i 1954 er for:

1. Finnmarkslagene i gjennomsnitt 28,02 øre pr. kg i 1954 mot i 1953 gjennomsnitt 24,09 øre pr. kg. Stigningen skyldes tariffforhøyelse i arbeidslønninger, stigende frakter, porto, telefon- og telegramsatser, samt lavere produksjon for enkelte lag.
2. Tromslagene i gjennomsnitt 22,62 øre pr. kg mot i 1953 gjennomsnitt 23,38. Nedgang 0,76 øre pr. kg som skyldes lagenes økede produksjon i 1954 tross også disse lag har hatt samme stigning i lønninger m. m. som Finnmarkslagene.
3. Nordlandslagene i gjennomsnitt 22,40 øre pr. kg mot i 1953 gjennomsnitt 23,94 øre pr. kg. Nedgang 1,54 øre pr. kg som skyldes økt produksjon og at lagene ikke eksportpakket tørrfischen selv.

Når Finnmarkslagene ligger hele 5,4 øre høyere enn lagene i Troms og 5,61 øre høyere enn i Nordland har dette sin grunn i at Finnmarkslagene har langt større sei-produksjon (som blir betydelig dyrere enn annen fisk i produksjonsomkostninger) enn

lagene i Troms og Nordland. Hertil kommer at de fleste av lagene eksportpakket fisken selv, og at 2 av lagene har filetproduksjon.

Den sterke variasjon i lagenes produksjonsomkostninger har stort sett sin årsak i hvilke fiskesorter lagene produserer og hva disse produseres til.

Lagenes egenkapital — andelskapital og fond — er i 1954 steget med kr. 156 372,95 til kr. 4 063 041,22 pr. 31/12 1954.

Vilkår for start av nye lag. Interessen for start av nye fiskersamvirkelag er fremdeles stor, særlig i Finnmark, men de usikre forhold med råfiskprisen — på grunn av den uholdbare minsteprisordning og «priskrig» om råproduktet — har gjort at jeg siden 1953 ikke har villet tilrå fiskerne i de sentrale fiskevær å starte produksjonslag for forholdet med råfiskprisene har stabilisert seg. Noe som må skje hurtigst om ikke hele vår fiskerinæring skal komme opp i samme krise som etter forrige verdenskrig, og skjer det er det fiskerne det i første rekke vil gå utover.

Sterkt varierende råfiskpriser skaper usikkerhet i eksportforholdene og usikkerhet på eksportmarkedene. Med de nåværende eksportforhold hvor eksporten ved lov er lagt i hendene på private eksportører som for en stor del ikke selv deltar i tilvirkningen vil det uten tvil føre til underbud på de utenlandske eksportmarkeder hvis en kommer inn i forhold med øket produksjon, noe en må regne med i årene fremover på grunn av notfisket i Lofoten og småtrålfisket.

Mulighetene for en finansiering av nye produksjonsanlegg for nystartede fiskersamvirkelag ved lån i Statens Fiskarbank blir mindre og mindre for hvert år. Det gjelder også lån til nye lag for kjøp av eldre produksjonsanlegg.

På mindre steder hvor det er et sterkt behov for produksjonsanlegg til fiskersamvirkelag om distriktene ikke helt skal avfolkes blir søknader om lån av Statens Fiskarbank avvist uten noen annen begrunnelse enn at «banken mangler penger». Statens støtte til slike produksjonsanlegg går også tilbake, og fiskerne selv kan ikke finansiere utbyggingen.

I 1954 er det bare 1 nytt lag — Hasvik Produksjonslag — som har fått lån til bygg av produksjonsanlegg etter lang tid — og flere gangers behandling i Statens Fiskarbank.

En direkte statsbevilgning til lån og bidrag på kr. 2 000 000,00 til bygg av produksjonsanlegg for fiskersamvirkelag ville etter mitt syn på lang sikt være vel anvendte penger og stabilisere arbeidslivet i kystkommunene nu da gjenreisningsarbeidet er ved sin avslutning i Nord-Troms og Finnmark.

Tabell 2. Overskuddet for 1954 har lagenes årsmøter besluttet å anvende slik.

	Brutto over- skudd før av- skrivning kr.	Avskrevet på bygninger og fast eiendom kr.	Avskrevet på løsøre og inventar kr.	Avskr. på bå- ter, fiskered., varer, biler og maskiner m. m. kr.	Netto overskudd etter avskr. kr.	Under- skudd etter avskrivn. kr.	Avsatt til skattefond kr.	Avsatt til reserve- fond kr.	Avsatt til bonus kr.	Avsatt til andre fond og formål kr.
<i>Finnmark fylke:</i>										
1 Berlevåg Fiskersamvirkelag	35 743	9 500	5 200	2 500	18 543	—	3 000	5 900	—	9 643
2 Breivikbotn Produksjonslag	60 662	22 000	6 700	6 856	25 106	—	—	7 116	17 990	—
3 Båtsfjord Produksjonslag	79 365	24 860	5 248	10 306	38 952	—	6 000	—	24 417	8 535
4 Dønnesfjord Fiskersamvirkelag	57 901	18 100	7 500	10 000	22 301	—	—	5 475	13 489	3 337
5 Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l.	13 340	3 750	1 665	930	6 995	—	500	2 500	3 995	—
6 Gamvik Produksjonslag	46 957	16 686	3 200	1 600	25 471	—	2 000	5 970	12 718	4 783
7 Hammerfest Fiskersamvirkelag	46 129	28 947	2 987	6 679	7 517	—	878	1 488	—	5 150
8 Hamningberg Fiskersamvirkelag	13 806	2 181	2 197	238	9 190	—	—	4 190	5 000	—
9 Havøysund Fiskersamvirkelag	151 411	82 383	11 773	1 805	55 450	—	12 000	—	41 950	1 500
10 Hjelmen Fiskersamvirkelag	80 337	35 382	5 576	4 090	35 289	—	2 824	—	21 465	11 000
11 Jakobselv Fiskersamvirkelag	47 645	4 946	3 002	2 828	36 869	—	4 000	12 980	19 589	300
12 Kamøyvær Fiskersamvirkelag	28 329	13 885	5 211	23 040	—	13 806	—	—	—	—
13 Kiberg Produksjonslag	150 466	7 707	2 740	191	139 828	—	12 000	13 828	110 100	3 900
14 Kjøllefjord Fiskersamvirkelag	—	—	—	—	—	44 284	—	—	—	—
15 Kvalsund Fiskersamvirkelag	37 820	12 400	4 700	—	20 720	—	3 000	1 720	16 000	—
16 Mehamn Fiskarlags Produksjonslag ..	17 630	2 000	7 000	26 200	—	17 571	—	—	—	—
17 Nordvågen Fiskeproduksjonslag	19 793	3 523	2 134	1 322	12 813	—	—	1 000	10 000	1 813
18 Porsanger Fiskeproduksjonslag	2 522	1 800	540	114	68	—	—	68	—	—
19 Revsbotn Fiskersamvirkelag	—	7 665	303	950	—	13 603	—	—	—	—
20 Ringnes Fiskersamvirkelag	60 056	23 266	16 254	—	20 537	—	—	—	—	20 537
21 Skarvfjordhamn Fiskersamvirkelag ..	32 842	12 081	1 811	1 343	17 607	—	—	2 350	—	15 257
22 Store Lerresfjord Fiskersamvirkelag..	8 891	4 803	3 150	—	939	—	—	938	—	—
23 Syltefjord Fiskersamvirkelag	32 347	7 470	4 188	1 608	19 080	—	2 000	—	5 762	11 319
24 Sørvær Produksjonslag	36 790	17 578	2 661	10 577	5 975	—	2 500	3 475	—	—
25 Tofstens Fiskersamvirkelag	8 949	2 940	551	35	5 423	—	300	1 356	2 431	1 336
26 Vadsø Fiskersamvirkelag	5 877	3 242	6 670	—	—	4 035	—	—	—	—
27 Vardø Fiskersamvirkelag	74 459	30 640	10 485	—	33 333	—	—	—	30 000	3 333
28 Vardø Produksjonslag	167 695	38 854	7 200	54 663	66 978	—	15 000	2 260	25 000	24 718
29 Vargesund Produksjonslag	20 483	13 028	3 189	1 000	3 266	—	—	3 066	—	200
	1 338 245	451 617	133 835	168 875	628 250	93 299	66 002	75 680	359 906	126 661

Tabell 2 forts.

	Brutto overskudd før avskrivning kr.	Avskrevet på bygninger og fast eiendom kr.	Avskrevet på løsøre og inventar kr.	Avskr. på båter, fiskered., varer, biler og maskiner m. m. kr.	Netto overskudd etter avskr. kr.	Underskudd etter avsk.	Avsatt til skattefond kr.	Avsatt til reservefond kr.	Avsatt til bonus kr.	Avsatt til andre fond og formål kr.
<i>Troms fylke:</i>										
1 Akkarvik Fiskeproduksjonslag	—	4 815	1 243	—	—	15 756	—	—	—	—
2 Burfjord Fiskersamvirkelag	3 421	2 899	513	—	9	—	—	9	—	—
3 Jøkelfjord Fiskersamvirkelag	7 366	6 812	684	112	—	243	—	—	—	—
4 Langsund Produksjonslag	—	6 000	219	—	—	18 271	—	—	—	—
5 Skorøy Produksjonslag	47 976	7 629	4 035	2 030	34 282	—	—	10 000	15 000	9 282
6 Steinfj.-Bergsbotn Prod.lag	28 304	7 820	2 719	358	17 407	—	—	3 839	4 700	8 868
7 Straumfjord Fiskersamvirkelag	6 764	4 103	413	—	2 248	—	—	—	—	2 249
	93 831	40 078	9 826	2 500	53 947	34 270	—	13 848	19 700	20 399
<i>Nordland fylke:</i>										
1 Andenes Fiskersamvirkelag	47 886	2 000	2 653	—	43 233	—	2 500	—	39 456	1 276
2 Bleik Produksjonslag	51 603	7 500	2 500	—	41 603	—	2 500	2 000	26 000	11 103
3 Grundstad Produksjonslag	10 064	4 606	1 738	—	3 720	—	—	3 720	—	—
4 Kjeøy Produksjonslag	13 939	—	624	559	12 757	—	—	4 720	7 162	875
5 Mærvoll Produksjonslag	24 690	8 553	502	—	15 635	—	1 500	4 000	9 081	1 055
6 S/L «Nor», Andenes	32 694	1 500	1 185	—	30 009	—	1 600	8 174	17 000	3 236
7 Nordmjele Fiskersamvirkelag	36 248	6 040	960	200	29 048	—	1 000	7 500	13 427	7 121
8 Nyksund Produksjonslag	13 428	3 321	1 246	—	8 861	—	—	1 929	—	6 931
9 Nykvåg Produksjonslag	28 932	4 416	3 040	900	20 576	—	1 576	—	19 000	—
10 S/L «Samdrift», Bleik	29 440	3 000	2 000	—	24 440	—	1 000	1 000	19 000	3 441
11 S/L «Samhold», Andenes	39 742	—	—	1 999	37 743	—	2 000	647	30 000	5 095
12 Skrova Produksjonslag S/L	36 908	5 515	1 882	—	29 510	—	—	7 377	20 000	2 133
13 Skårvågen Produksjonslag	12 301	3 666	1 665	702	6 267	—	500	—	5 768	—
14 Sommarøy Produksjonslag	53 807	23 962	1 695	3 150	25 000	—	4 000	6 250	10 000	4 750
15 Steinfjord Produksjonslag	8 222	7 528	644	50	—	—	—	—	—	—
16 Ure Fiskersamvirkelag	36 854	—	1 000	—	35 853	—	1 000	8 867	19 613	6 373
17 Vinjesjøen Produksjonslag	10 678	7 855	1 371	—	1 453	—	700	753	—	—
18 Værøy Fiskersamvirkelag	26 060	5 460	2 325	—	18 275	—	1 000	—	17 275	—
	513 496	94 922	27 030	7 560	383 983	—	20 876	56 937	252 782	53 389
<i>Total sammendrag:</i>										
29 Finnmark fylke	1 338 245	451 617	133 835	168 875	628 250	93 299	66 002	75 680	359 906	126 661
7 Troms fylke	93 831	40 078	9 826	2 500	53 947	34 270	—	13 848	19 700	20 399
18 Nordland fylke	513 496	94 922	27 030	7 560	383 983	—	20 876	56 937	252 782	53 389
54 lag	1 945 572	586 617	170 691	178 935	1 066 180	127 569	86 878	146 465	632 388	200 449

Merknader til tabell 2.

Ved å sammenlikne «bruttooverskudd» i statistikken for lagenes produksjon og driftsresultat med rubrikken «bruttooverskudd» i denne statistikk vil en se at «bruttooverskuddet» i denne statistikk er kr. 17 348,67 høyere enn i førstnevnte statistikk.

Dette skyldes at en i «statistikken for produksjon og driftsresultat» bare har tatt med årets (1954) virkelige bruttooverskudd, mens der i denne statistikk er tatt med «udisponert overskudd fra 1953».

Bruttooverskudd.

A. Finnmark fylke.

Lagenes samlede bruttooverskudd før avskrivninger for 1954 utgjorde kr. 1 338 244,79 mot i 1953 kr. 1 270 157,36. En stigning på kr. 68 087,43 fra 1953.

Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo for 1954 er 6,73 øre mot i 1953 bare 5,35 øre kg. Stigning 1,38 øre pr. kg.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1. Avskrevet på bygninger og fast eiendom	kr. 451 616,39
2. — på løsøre og inventar	- 133 834,19
3. — på båter, biler, varer m.m.	- 168 875,15

Samlet avskrivninger kr. 754 325,73

Nettooverskuddet kr. 628 249,33. Nettooverskuddet etter foretatte avskrivninger har årsmøtene besluttet å anvende slik:

1. Avsatt til skattefond	kr. 66 022,23
2. Avsatt til reservefond	- 75 679,99
3. Avsatt til bonus	- 359 906,43
4. Avsatt til andre fond og formål	- 126 660,68

Tilsammen kr. 628 249,33

Den utliknede bonus utgjør ca. 1,81 øre pr. produsert råfisk kilo mot 1,85 for 1953.

Av de 29 lag har 5 lag tilsammen et driftsunderskudd på 93 298,58. Herav har Kjøllefjord Fiskersamvirke lag alene kr. 44 284,03. Dette lag er under avvikling på grunn av at statens fiskebruk i Kjøllefjord som laget tidligere leiet nå er overtatt av Finnmark og Nord-Troms Fiskeindustri. Samtlige lag har dekket underskuddet av reservefondet.

Av statistikken vil fremgå at av 29 lag som var i drift i 1954 er det bare 16 lag som har besluttet å utdele bonus. Hvis en deler det uliknede bonusbeløp på disse lags produksjon i 1954 vil bonusen utgjøre 2,71 øre pr. kg mot 2,89 øre pr. kg i 1953.

B. Troms fylke.

De 7 lags samlede bruttooverskudd utgjør for 1954 kr. 93 830,92 mot i 1953 kr. 26 944,70. En stigning på kr. 66 886,22.

Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo utgjør således 6,04 øre mot 2,45 øre pr. kg i 1953. En stigning på 3,59 øre pr. kg.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1. Avskrevet på bygninger og fast eiendom	kr. 40 077,51
2. Avskrevet på løsøre og inventar	- 9 825,51
3. Avskrevet på fiskeredskaper og varer	- 2 499,63

Tilsammen kr. 52 402,65

Nettooverskuddet kr. 53 946,88. Nettooverskuddet etter foretatte avskrivninger har lagenes årsmøter besluttet anvendt således:

1. Avsatt til reservefond.....	kr. 13 848,20
2. Avsatt til bonus	- 19 700,00
3. Avsatt til andre fond og formål	- 20 398,68
	<hr/>
	Tilsammen kr. 53 946,88

Av de 7 lag i Troms er det bare 3 lag som har nettooverskudd mens 4 har et *samlet underskudd* — etter foretatte avskrivninger på *kr. 34 219,76.*

C. *Nordland fylke.*

De 18 lags samlede bruttooverskudd utgjør for 1954 *kr. 513 495,90* mot *kr. 253 094,73* for 1953. *En stigning på kr. 260 401,17.*

Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo utgjør ca. 8,72 øre mot i 1953 ca. 4,56 øre pr. kg.

Lagene i Nordland ligger således betydelig høyere i bruttofortjeneste enn lagene i Finnmark og Troms. Dette skyldes de høye tørrfiskpriser for Lofottørrfisk i 1954.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1. Avskrivninger på bygninger og fast eiendom	kr. 94 922,17
2. Avskrivninger på løsøre og inventar	- 27 030,40
3. Avskrivninger på varer m.m.	- 7 560,31
	<hr/>
	Tilsammen avskrevet kr. 129 512,88

Nettooverskuddet kr. 383 983,02.

Lagene årsmøter har besluttet å anvende nettooverskuddet slik:

1. Avsetning skattefond	kr. 20 175,81
2. Avsetning reservefond	- 56 184,04
3. Avsetning andre fond og formål	- 54 841,60
4. Avsetning til bonus	- 252 781,57
	<hr/>
	Tilsammen kr. 383 983,02

Lagene i Nordland Fylke har avsatt til bonus for 1954 *kr. 252 787,58* mot *kr. 141 404,25* for 1953.

Bruttofortjenesten — før avskrivninger — for samtlige lag i mitt distrikt utgjør for 1954 *kr. 1 945 751,61* — 7,12 øre pr. produsert råfisk kilo mot for 1953 *kr. 1 550 196,79* — 5,09 øre pr. kg.

Lagene har i 1954 betalt *kr. 1 378 812,43* — 5,05 øre pr. kg i «overpriser» over de fastsatte minstepriser mot i 1953 *kr. 1 101 938,41* — 3,6 øre pr. kg.

Det er særlig lagene i Nordland fylke som har betalt de største «overpriser» og da fortrinnsvis på torsk, men delvis også på sei og andre fiskesorter. For Troms og Finnmark er det hovedsakelig torsk i vintersesongen lagene har betalt «overpris» for.

Bonusavsetningen utgjør:

1. Finnmark fylke	kr. 359 906,43	— 1,81 øre pr. kg
2. Troms fylke	- 19 700,00	— 1,26 —
3. Nordland fylke	- 252 781,57	— 4,29 —

Tabell 3. Statistisk oppgave for fiskersamvirkelagene i området — Vestfjorden Stad for 1954.

	Antall med-lemmer	Båt- og not-andeler	Andels-kapital	Reserve-fond	Andre fond	Skatte-fond	Fiskebruk m/utstyr, Oppr. kostnad	Fiskebruk m/utstyr Nedskrevet med i alt	Statens Fiskarbank Pantelån	Annen gjeld og gjeldsbrevslån	Lån og bidrag av Staten v/ Fiskeridep.	Lån av Råfisk-laget	Driftslån i Norges Bank pr. 31./12
Bolga Fiskersamvirkelag ...	76	21	9 675	50 509	18 531	5 232	112 439	38 190	22 495				
Fleinvær Fiskersamvirkelag.	26		6 639	14 327	5 316	1 873	38 087	11 808			9 200		
Nordr. Meløy Fiskersamv.lag	29	6	8 750	11 429	8 155	2 198	91 245	30 348	17 850			10 000	47 098
Storvik Fiskersamvirkelag..	50		5 000	7 100	763		12 457	10 992					
Træna Fiskersamvirkelag ..	51	15	6 600	15 653	8 663	1 135	28 633	13 507			500		25 047
Hårsvær Produksjonslag ...	23	5	2 800	9 654	484	1 796	55 329	11 398	31 155	10 000	13 500		
Stokkøy Fiskersamvirkelag .	29	11	30 000				256 913	95 250	160 000			10 000	
Mausund Fiskersamvirkelag	87	3	22 500	5 384	500	1 750	220 715	61 765	36 165			5 000	77 615
Sula Fiskersamvirkelag	100	38	34 500	11 890		3 748	48 425	10 425					
Bekken Fiskersamvirkelag..	40		24 890	4 950	1 796	1 400	149 902	37 070				22 000	17 179
Veidholmen Fiskersamv.lag	80		8 800	20 474	471	2 501	148 776	65 226		20 000	20 072		66 192
Steinsøysund Fiskersamv.lag	54		5 400	3 380	354	291	71 819	10 820		49 683			
Sørsmøla Fiskersamvirkelag	92		9 200	4 430	2 257		10 495	10 495					
Hemnskjel Samvirkelag	57		5 700		1 408		61 903	11 503		55 500			
Ylvingen Samvirkelag	38		3 471	2 469			24 038	5 151		17 620			
Dyrøy Koop. Handelsfor. ...	116		6 960	700	800	387	56 988	10 262		17 500			
Foldfjorden Samvirkelag ...	105		10 500	23 507	20 171	2 000	32 733	1 500		26 000			
I alt	1053	99	201 385	186 756	69 669	24 311	1 420 897	435 710	267 665	337 190	53 172	47 000	233 131

Tabell 3 forts.

	Års- produksjon kg.	Omsatt som ferskfisk	Saltet og hengt	Verdi av innkjøpte fiskepro- dukter	Produksjonsom- kostninger		Herav arbeids- og kontorlønn		Samlet salgsbeløp for fiske- produkter	Lager- beh. av fiskepro- dukter	Bruttooverskudd for avskrivning		Netto etter avskriv- ningen	
					Samlet Kr.	Pr. kg øre	Samlet kr.	Pr. kg øre			Samlet kr.	Pr. kg øre		
Bolga Fiskersamvirkelag...	479 573	266 283	213 290	376 145	68 965	14,4	45 602	9,5	523 788	3 276	18 798	3,9	11 668	
Fleinvær Fiskersamvirkelag.	118 433	89 358	29 075	109 916	25 289	21,4	12 324	10,4	144 247	220	11 770	9,9	9 437	
Nordr. Meløy Fiskersamv.lag	484 003	179 769	304 234	187 285	68 735	14,2	52 761	10,9	306 280	76 550	23 326	4,8	18 196	
Storvik Fiskersamvirkelag ..	27 530			25 223	4 413	16,0	3 361	12,2	31 938	2 315			÷	2 178
Træna Fiskersamvirkelag ...	330 893	66 464	264 429	191 184	72 285	21,8	43 888	13,3	388 820	12 903	16 345	4,9	13 482	
Hårsvær Produksjonslag	75 721	7 905	67 816	69 865	9 710	12,8	10 288	13,6	88 116	1 140	5 035	6,6	1 906	
Stokkøy Fiskersamvirkelag .	385 573	54 887	330 686	179 314	57 349	14,9	49 834	12,9	320 715	1 345	19 747	5,1	3 638	
Mausund Fiskersamvirkelag	680 489	204 132	476 357	351 366	150 117	22,0	88 385	12,9	518 847	20 870	34 816	5,1	21 534	
Sula Fiskersamvirkelag	1 141 162	360 276	780 886	565 210	141 623	12,4	113 952	9,9	861 493	6 602	51 154	4,5	45 485	
Bekken Fiskersamvirkelag ..	95 895	8 396	87 499	102 325	65 742	68,5	26 696	27,8	230 378	8 500	9 609	10,0	3 434	
Veidholmen Fiskersamv.lag.	655 686	89 118	566 568	287 290	144 918	22,1	98 733	15,0	396 766	75 500	19 152	2,9	4 855	
Steinsøysund Fiskersamv.lag	123 185	28 506	94 679	89 732	16 222	13,2	12 943	10,5	118 519	5 675	4 625	3,7	899	
Sørsmøla Fiskersamvirkelag.	115 105	48 357	66 748	79 075	15 121	13,1	12 477	10,8	106 747		12 551	10,9	5 661	
Hemnskjel Samvirkelag	19 329	1 661	17 668	12 942	7 164	37,0	3 729	19,2	39 083				÷	13 214
Ylvingen Samvirkelag	19 952	8 249	11 703	21 554	3 363	16,8	1 160	5,8	25 891	450				1 425
Dyrøy Koop. Handelsfor. ...	180 965	18 335	162 630	110 312	29 257	16,2	25 569	15,1	142 052		2 483	1,4	161	
Foldfjorden Samvirkelag ...	10 137	10 137		11 016	175		175		11 930		489			
I alt	4 943 631	1 441 833	3 474 268	2 769 755	880 448	17,8	601 877	12,2	4 255 610	215 346	229 900	4,7	126 389	

En direkte sammenlikning av tallene for de enkelte lag kan være vanskelig da virksomheten er noe forskjellig.

Det kan nevnes at Fleinvær Fiskersamvirkelag og Hårsvær Produksjonslag også driver kolonialvareomsetning og at Mausund Fiskersamvirkelag og Bekken Fiskersamvirkelag driver hermetikkfabrikk for krabbe og hummer.

De fire siste lagene i oppgaven er forbrukersamvirkelag som foruten kolonialvareomsetningen også driver tilvirkning og omsetning av fisk.

Disse forhold virker avgjørende på flere av tallene i oppgaven.

Tabell 4. Lokale fiskesalgslag i Sør-Norge. Regnskapsoversikt 1/1—31/12 1954.

Navn og adresse (Geografisk rekkefølge)	Ant. medl.	Iland- brakte fiske- prod.	Total- salg fiske- varer	Inn- tekter i alt ¹	Utgifter i alt ¹	Årets drifts- over- skott	AKTIVA					PASSIVA			
							I kasse, postgiro, bank	Vare- behold- ning	Utest. fordrin- ger	Eiendom, inventar, løsere	Andre aktiva	Egenkapital		Fremmed kapital i alt (Lån o.a. gjeld)	
												I alt ²	Herav medl. innsk.		
<i>Skagerak-kysten.</i>															
Fiskernes Salgslag, Sandefjord	45	49,1	158,7	15,7	15,5	0,2	18,9	0,6	1,4	2,4	7,4	30,3	7,7	0,4	
Fredriksvern Fiskeexportforening, Stavern	20	45,3	113,3	25,0	21,9	3,1	10,2	1,0	6,2	18,9	0	30,5	3,1	5,9	
Nevlunghavnfisk S/L, Nevlunghavn	44	96,5	135,8	33,2	29,3	3,9	5,0	0,9	14,8	6,8	0,9	20,3	4,4	8,1	
Fiskernes Salgslag, Langesund	151	335,6	888,3	255,1	215,6	39,5	90,9	3,0	40,6	11,3	3,0	82,1	4,0	66,7	
Risør Fiskerforening, Risør	100	118,2	223,4	83,7	82,7	1,0	20,0	7,6	35,5	59,4	2,0	115,3		9,2	
Dypvågfiskernes S.lag S/L, V.Sandøy	55	48,1	10,4	11,4	10,3	1,1	9,0	0	14,3	0	0	18,3	4,3	5,0	
Fiskernes Salgslag A/L, Arendal	108	247,1	705,2	145,3	126,4	18,9	56,1	2,0	48,5	7,2	1,1	68,9	9,5	46,0	
Fiskernes Salgslag, Grimstad	64	102,9	206,3	75,1	70,5	4,6	24,5	2,2	8,7	1,4	20,0	56,8	6,4	0	
Fiskernes Salgslag, Lillesand	36	37,6	75,8	26,6	22,9	3,8	1,0	0,4	25,3	1,9	0,3	19,4	5,7	9,5	
Fiskernes Salgslag, Kristiansand S..	156	264,1	984,3	213,6	217,6	÷ 4,0	24,2	13,3	10,5	91,0	1,6	100,7	15,4	39,9	
Fiskernes Salgslag, Høllen i Søgne..	41	25,2	90,5	25,6	25,1	0,5	3,1	2,9	2,7	17,5	0,4	7,9	4,8	18,6	
Fiskernes Salgslag, Mandal	183	138,2	472,2	120,2	70,8	49,3	62,1	1,0	57,5	46,9	1,8	89,8	18,1	79,6	
Fiskernes Salgslag, Åvik	73	57,8	513,1	182,6	151,1	31,5	0,4	3,0	29,2	128,8	13,2	68,2	7,3	106,4	
Fiskernes Salgslag, Lindesnes	29	60,2	45,5	20,8	16,5	4,3	6,6	0	5,9	6,0	0,3	11,5	2,6	7,3	
Fiskernes Salgslag, Farsund	179	341,7	222,4	161,4	148,3	13,1	1,5	5,0	11,1	29,0	18,9	29,4	21,4	36,1	
Fiskernes Salgslag, Flekkefjord	90	525,6	372,5	251,5	235,8	15,7	1,4	22,9	34,1	47,6	1,9	29,3	7,2	78,5	
Sum for 16 lag	1 374	2 493,2	5 217,7	1 646,8	1 460,3	186,5	334,9	65,8	346,3	476,1	72,8	778,7	121,9	517,2	
<i>Oslofjorden:</i>															
A/L Fiskernes Salgslag, Fredrikstad	291	506,2	2 290,0	277,8	266,2	11,6	24,4	0	72,0	87,9	7,2	79,8	7,2	111,7	
A/L Fiskernes Salgslag, Oslo	160	213,8	889,1	115,9	94,3	21,7	76,2	0	26,6	25,7	0,2	127,7	2,3	1,0	
Holmsbo F.lags Salgslag, Holmsbu	44	51,3	98,4	9,8	9,3	0,4	40,3	0	1,8	1,3	0	29,3	0	14,1	
Fiskernes Salgslag A/L, Tønsberg . .	52	213,4		111,4	101,6	9,8	37,4	0	22,3	8,0	0	42,4	0,7	25,3	
Sum for 4 lag	547	984,7	3 277,5	514,9	471,4	43,5	178,3	0	122,7	122,9	7,4	279,2	10,2	152,1	
Totalt for 20 lag	1 921	3 477,9	8 495,2	2 161,7	1 931,7	230,0	513,2	65,8	469,0	599,0	80,2	1 057,9	132,1	669,3	

¹ Inkl. årets avskrivninger

² Inkl. udisp. oversk. fra t.v.k.

Tabell 5. *Lovbeskyttede fiskesalgslag 1954.*

	Periode:	Utbetalt til fiskerne ¹	Årets inntekter, brutto	Utgifter inkl. avskrivn.	Årets driftsoverskudd	AKTIVA					PASSIVA	
						I kasse og bank	Utest. fordringer	Varebeholdn.	Eiendom og inven.	Andre	Innsk.kap. og fonds ⁵	Andre
		1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1 Noregs Sildesalgslag	1/8-53—31/7-54	201 162,0	5 566,1	3 093,5	2 472,6	9 463,4	7 226,3	—	582,0	8 006,9	18 528,0	6 750,6
2 Sild- og Brislingsalgslaget	1/1-54—31/12-54	12 118,7	491,6	439,3	52,3	1 413,8	312,6	—	15,0	2,0	1 407,4	336,0
3 Norges Råfisklag	1/7-53—30/6-54	154 299,0	3 878,8	1 932,6	1 946,2	3 946,3	1 063,0	107,8	8 043,3	11 391,9	17 589,4	6 962,9
4 Feitsildfiskernes Salgslag	1/1-54—31/12-54	49 827,6	2 170,2	727,4	1 442,8	3 276,9	1 051,9	—	83,0	1 523,0	4 870,1	1 064,7
5 Norges Levendefisklag S/L ²	1/5-53—30/4-54	6 345,8	3 209,0	2 991,3	217,7	101,8	453,1	19,1	882,6	235,4	404,9	1 287,1
6 Norges Makrellag S/L ³	1/11-53-31/10-54	6 983,0	13 703,8	13 598,8	105,0	211,4	202,6	167,0	2 970,9	317,7	2 074,0	1 795,6
7 Håbrandfiskernes Salslag	1/10-53—30/9-54	1 527,1	68,2	71,4	3,2	8,7	114,2	—	2,9	5,0	107,1	23,7
8 Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag	—«—	32 066,4	917,2	678,7	238,5	311,4	1 154,2	7,0	243,7	55,5	1 363,3	408,5
9 Sogn og Fjordane Fiskesalgslag	1/7-53—30/6-54	8 588,8	263,3	177,0	86,3	17,1	328,5	—	332,3	114,3	454,8	337,4
10 Hordaland Fiskesalgslag S/L ⁴	1/1-54—31/12-54	6 725,8	8 348,0	8 237,8	110,2	67,3	246,0	203,5	451,8	6,0	281,8	692,8
11 Rogaland Fiskesalgslag S/L ⁴	—«—	7 978,7	10 239,9	10 154,3	85,5	37,6	698,0	59,1	39,6	18,5	346,5	506,3
12 Skagerakfisk S/L ⁴	—«—	8 473,7	10 298,9	10 172,2	126,7	26,0	803,0	206,7	456,8	50,0	625,5	917,0
13 Fjordfisk S/L ⁴	—«—	2 716,0	3 240,6	3 194,8	45,8	12,9	115,0	14,1	736,2	51,9	357,8	572,3
		498 812,6	62 395,5	55 469,1	6 926,4	18 894,6	13 768,4	784,3	14 840,1	21 778,1	48 410,6	21 654,9

¹ Utbetaling til fiskere for de fiskesorter salgslaget har lovbeskyttelse for etter at avgiften til salgslaget er fratrukket.

² Laget har hele engrosomsetningen av levende fisk som er fisket på kysten fra og med Romsdal til og med Finnmark fylke.

³ Makrellaget besørger all transport av makrell fra ilandbringelsesstedet til omsetningsrenter. Videre skjer all pakking av makrell for regning av laget. Inntekter av og utgifter til denne virksomhet er inkludert i beløpene.

⁴ Laget driver delvis på samme måte som Makrellaget (se note 3).

⁵ Herunder udisponert overskudd etter at avskrivninger er fratrukket.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Vestfjorden—Finnmark,
Kr. Berg, Tromsø.

1. januar — 31. mars 1955.

I kvartalet er foretatt 5 reiser med en samlet reisetid på 23 døgn. Herav er 3 reiser med en samlet reisetid av 16 døgn foretatt av meg, 1 reise av tekniker Nicolaisen og 1 av fiskeriasistent Alf Henriksen.

I tiden 7.—15. januar 1955 var jeg på reise til Trondheim hvor jeg deltok i den av Norges Fiskarlag nedsatte komité til revisjon av normalvedtekter for fiskersamvirkelag. Der ble utarbeidet forslag til nye normalvedtekter for fiskersamvirkelag som ble sendt Fiskeridirektøren, Bergen.

I tiden 4.—10. februar foretok jeg reise til Vardø og Nordvågen. I Vardø deltok jeg i Vardø Produksjonslags årsmøte, og i styremøte i Vardø Fiskersamvirkelag hvor en drøftet lagets planer for utbygging av et filetfryseri — og kjøleanlegg i lagets betongbygg på «Jacobsen-bruket» som laget hadde kjøpt av Norges Råfisklag. Bygget er godt egnet til dette formål.

I tiden 28. februar til 4. mars foretok tekniker Ludv. Nicolaisen en reise til Hamningberg Fiskersamvirkelag for besiktigelse og kontroll av byggearbeidet ved lagets nye produksjonsanlegg. Byggmesteren mente arbeidet var ferdig, men det viste seg å gjenstå en del mindre arbeider som først kan gjøres til våren. Jeg henstilte til laget ikke å gi byggmesteren fullt oppgjør før alt arbeid var ferdig etter planen.

I tiden 5.—7. mars var jeg i Hammerfest og deltok i fellesstyremøte med representanter fra styrene i Ringnes Fiskersamvirkelag, Hammerfest Fiskersamvirkelag og Hjelmen Fiskersamvirkelag hvor en drøftet muligheten av statsbevilgninger og lån til bygging av passende filetfryseanlegg for hvert av disse lag nå, etter at planene for

Fuglenes Fiskeindustrianlegg ble henlagt. Der var enighet om at lagene som hadde bygninger ferdig burde få statsbevilgninger og lån til kjøp av fryseskap og utstyr.

I tiden 7.—10. mars var fiskeriasistent Alf Henriksen på reise til Akkarvik Fiskeproduksjonslag for kontroll av lagets regnskap. Rapport ble sendt Norges Banks avdeling.

I tiden 28. mars til 1. april foretok jeg reise til Svolvær for å delta i S/L Fiskernes Samvirkesalgs styremøte. Det ble her drøftet avregningsprisene for den saltfisk som lagene leverte. Prisen på råfisken utgjorde opp til 75—80 øre kg på tross av at saltfisken var vanskelig å omsette til regningssvarende priser basert på de fastsatte minstepriser på råfisk. Det hele så temmelig floket ut. Både lagets disponent og salgssjefen for klippfiskavdelingen frarådet å sette avregningspriser for høyt på den saltfisk lagene leverte Samvirkesalg til tørking og eksport. Saltfisk til en pris som var basert på 70 øre pr. kg råfisk ville bli vanskelig å eksportere til regningssvarende priser som ville gi Samvirkesalg fortjeneste.

For øvrig drøftet styret den pågående prisutvikling med nedgående eksportpriser så vel på klippfisk som på tørrfisk helt fra høsten 1954. De fremtidsutsikter både disponenten og de 2 salgssjefer ga når det gjaldt eksporten var ikke særlig lyse på dette tidspunkt.

1. april—30. juni 1955.

I tiden 28. april til 3. mai var jeg på reise til Sørvær og Hasvik. I Sørvær deltok jeg i Sørvær Produksjonslags årsmøte. Lagets regnskap for driftsåret 1954 forelå til behandling i revidert stand og viste et nettooverskudd — etter at det var foretatt avskrivninger — på kr. 5.974,93 på tross av at laget hadde betalt i «overpris» over de fastsatte minstepriser kr. 39.181,70. Lagets fiskevarebeholdninger var pr. 31. desember 1954 i regnskapet oppført med kr. 153.200, hvorav en del var høstfisk som var på hjell pr. 31. desember. Pr. 31. desember 1953 var fiskevarebeholdningen i regnskapet oppført med kr. 279.000. Årsmøtet ytret ingen kritikk mot det fremlagte regnskap og lagets revisor hadde ingen bemerkninger.

I Hasvik deltok jeg i Hasvik Produksjonslags styremøte hvor spørsmålet om kjøp av Kåre Kancks fiskebruk i Hasvåg ble drøftet. Laget var først kommet i gang med produksjon i januar 1955.

I tiden 28. april til 6. mai foretok fiskeriasistent Alf Henriksen en reise til Vinjesjøen Produksjonslag i Vesterålen og Grundstad Produksjonslag i Lofoten. Han foretok regnskapskontroll hos begge lagene. Det viste seg at begge lag hadde for små varebeholdninger

til dekning av lagenes driftskreditt i Norges Banks avdeling, Bodø. Rapport fra assistent Henriksen om den foretatte regnskapskontroll hos lagene ble sendt Norges Banks avdeling, Bodø.

I tiden 2.—4. mai foretok teknisk assistent Ludv. Nicolaisen en reise til Store Lerresfjord Fiskersamvirkelag for å stikke ut tomt til lagets nybygg av fiskepakkhus, sløyeskur og damperi. Laget har helt fra starten av drevet produksjon i en brakke kjøpt av Finnmarks-kontoret, men denne var nå i en så dårlig forfatning at laget ikke så det mulig å drive produksjon lengere i brakken da saltfisken frøs i vinterhalvåret. Laget var blitt innvilget tilleggs lån i Statens Fiskarbank på kr. 110.000 i tillegg til restlånet av 1950 som var nedbetalt fra kr. 75.000 til kr. 55.000 pr. 31. desember 1954.

I tiden 12.—18. juni foretok fiskeriassistent Alf Henriksen reise til Revsbotn Fiskersamvirkelag for kontroll og revisjon av lagets regnskap på grunn av lagets revisor var sluttet og reist fra stedet. Laget hadde vinteren 1955 produsert et betydelig kvantum torsk under 58 cm til rundfisk som alt var blitt fosfisk på grunn av den sterke kulden i Finnmark dette året.

Da saltfiskprisen på fullmålsfisk over 58 cm var meget lav (ca. kr. 26,50 til 27,50 pr. vekt) og saltfisk under 58 cm ved salg reduseres med 25 pst. anså lagets styre og bestyrer det helt umulig å produsere undermålsfisken til saltfisk hvorfor denne ble hengt, noe for øvrig alle lag og private tilvirkere også gjorde vinteren 1955. Noen annen anvendelse for undermålsfisken var ikke mulig.

All tørrfisken (fosfisken) lå usolgt da Alf Henriksen var på kontroll. Grunnen hertil var den store produksjon av fosfisk i Finnmark, Troms og Vesterålen som førte til et prismessig sammenbrudd slik at det ikke var mulig å få pristilbud på fosfisken.

Alt vil avhenge av den pris dette lag i likhet med andre fiske-tilvirkere kan få for fosfisken om laget ved salg av sine beholdninger kan få dekket driftskreditten i Norges Banks avdeling, Hammerfest.

I tiden 27. juni til 30. juni foretok fiskeriassistent Alf Henriksen en reise til Store Lerresfjord Fiskersamvirkelag — etter ønske fra laget — for å foreta revisjon og kontroll av lagets regnskaper frem til 30. juni sammen med lagets ansatte revisor, herr Wulvik. Rapport om denne revisjon ble sendt Norges Banks avdeling, Hammerfest. Laget lå da inne med hele tørrfiskproduksjonen fra 1953 som var anmeldt til Samvirkesalg sommeren 1954. De avregningspriser laget var lovet (kr. 85 pr. vekt) kunne laget ha solgt fisken for også til private eksportører enda senhøstes 1954, men i tillit til det løfte laget var gitt fra Samvirkesalg om avhenting av fisken ville laget *ikke* selge til private eksportører. Like over nyåret 1955 begynte rundfisk og

rotskjær av torsk å gå ned i pris og prisnedgangen fortsatte ut over vinteren.

Hvis laget ikke får de priser dette var lovet sommeren 1954, men må selge til prisene i 1955 vil dette påføre laget et tap på minst 15—16.000 kroner, iberegnet rentetap og svinn på grunn av lang lagringstid. Dette vil svekke lagets likviditet betydelig.

*

«Overpriser» over de av statsmyndighetene fastsatte minstepriser som begynte først i Lofoten har som en farsott smittet nordover også til Finnmark. Således steg «overprisen» for samtlige lag under ett fra 3,6 øre pr. kg i 1953 til 5,05 øre pr. kg i 1954.

I Nordland fylke har alle lag betalt «overpris» og denne var samlet for alle lag kr. 531.980 — 9,03 øre pr. råfiskkilo.

I Finnmark har 24 av 28 lag betalt «overpris» med kr. 824.905,88 — 4,53 øre pr. råfiskkilo. For enkelte lag har «overprisen» vært oppe i over 11 øre pr. råfiskkilo.

Hvis en slik utvikling skal fortsette vil det etter mitt syn skje en katastrofe — ikke bare for lagene — men for hele tilvirkerleddet, som er det ledd som kommer til å måtte bære en nedgang i eksportprisene som særlig var høye i første halvår 1954.

Det er all grunn for statsmyndighetene i samarbeid med Norges Råfisklag og Norges Fiskarlag å få satt en stopper for de meningsløse «overpriser» på råfisken i forhold til de fastsatte minstepriser.

Et tap som påføres produksjonsleddet — private og fiskerisamvirkelag — på grunn av ukontrollerte »overpriser» — vil uvilkårlig i neste omgang ramme fiskerne slik forholdet også ble etter forrige verdenskrig.

Når det gjelder lagenes produksjon og driftsresultat for 1954 viser jeg til statistikken og mine kommentarer til denne.

*

1. juli — 30. september 1955.

I kvartalet er foretatt 9 reiser med en samlet reisetid på 62 døgn. Herav er 5 reiser utført av meg, 3 reiser utført av fiskeriasistent Alf Henriksen og 1 reise av tekniker Nicolaisen.

I tiden 30. juli til 2. august foretok jeg en reise til Sørvær og Breivikbotn sammen med ingeniør Strømme fra Fiskeridirektoratet for å besiktige Sørvær Produksjonslags og Breivikbotn Produksjonslags bygninger som lagene hadde tenkt nyttet til filetfryseanlegg. Lagene hadde søkt om statsbidrag og lån av Utbyggingsfondet for Nord-Norge til kjøp av frysenskap og maskineri. Begge lag hadde alt isolert fryserom for lagring av fileten, men manglet maskinelt utstyr

og frysenskap. Begge lag hadde regnet med en frysekapasitet på 4—6 tonn filet pr. døgn. Så vidt jeg forsto herr ingeniør Strømme mente han at de isolerte rom og bygningene for øvrig egnet seg godt til filetfryseanlegg.

På samme reise stoppet jeg en dag på Hasvik hvor jeg foretok kontroll av lagets regnskap og diskuterte med lagets styre om lagets videre byggeplaner. Også dette lag har planer om filetanlegg, men jeg har tilrådet laget inntil videre å stille disse planer i bero. Laget begynte produksjonen i januar 1955.

I tiden 5.—9. august foretok jeg reise til årsmøte i Ringnes Fiskersamvirkelag etter innbydelse av laget. På tilbaketuren stoppet jeg i Hammerfest 1 døgn hvor jeg deltok i møte med styrene i fiskersamvirkelagene i Kårhamn, Hammerfest og Akkarfjord. Fryseriplanene for disse 3 lag ble drøftet på dette møte.

I tiden 9.—12. august foretok fiskeriassistent Alf Henriksen en reise til Burfjord Fiskersamvirkelag og Straumfjord Fiskersamvirkelag for regnskapskontroll. Rapport herom ble sendt Norges Banks avdeling, Tromsø.

I tiden 22.—28. august foretok fiskeriassistent Alf Henriksen en reise til Dønnesfjord Fiskersamvirkelag for revisjon og kontroll av lagets regnskap da laget var kommet i likviditetsvansker på grunn av at laget hadde tapt betydelige beløp på firmaer som var gått konkurs. Avsetningsvansker når det gjaldt tørrfisken for 1954 og 1955 førte til at laget ble liggende inne med store lagre som påførte det betydelige renteutgifter. Driftskreditten i Norges Bank var nyttet fullt ut og laget kunne derfor ikke gi fiskerne oppgjør for levert fangst.

Uten en reduksjon av lagets løsgjeld er det lite sannsynlig at laget kan overvinne disse likvidasjonsvansker med mindre avsetningsforholdene og prisene på de ferdigproduserte fiskeprodukter bedrer seg betydelig. Dette er imidlertid lite sannsynlig.

Jeg møtte på Norges Fiskarlags landsmøte i august og Norges Levendefisklags årsmøte i Trondheim.

I tiden 13.—18. september var jeg på reise i Finnmark hvor jeg besøkte følgende lag:

Vardø Fiskersamvirkelag, Vardø Produksjonslag, Kiberg Produksjonslag, Hamningberg Fiskersamvirkelag, Båtsfjord Produksjonslag og Mehamn Produksjonslag.

Vardø Fiskersamvirkelag hadde i gang byggearbeid av ny egnebu på 541 m² grunnflate i 2 etasjer for 12 båter, og dessuten byggearbeid på «Jacobsenbruket» som laget kjøpte av Råfisklaget.

Vardø Produksjonslag hadde under bygging en ny kombinert rør- og egnebu på 396 m² grunnflate i 3 etasjer.

Begge lags byggearbeid var etter anbud. Kaiene var ferdige og arbeidet på buene var kommet i gang. Det arbeid som til da var utført var solid og fagmessig utført.

Kiberg Produksjonslag hadde planer om bygg av nytt fiskebruk i det av Havnevesenet oppmudrede havneområde, og likeså bygg av ny egnebu for 6 båter. Lagets nåværende fisketilvirkningsanlegg er alt for lite i forhold til lagets medlemstall. Laget mangler egnebuer for de fleste båter som nå har tilhold i provisoriske buer som er alt for små og dertil for en stor del helsefarlige.

På Hamningberg foretok jeg sluttkontroll av lagets nybygde fisketilvirkningsanlegg, ror- og egnebu samt trandamperi. Entreprenøren Egeberg Eriksen A/S som hadde utført byggearbeidet var kommet med krav om tillegg i anbudssummen for tilleggsarbeid som han mente å ha utført utenom kontrakten. Det viste seg at pussearbeidet på gulvet i salteriet var mindre bra utført, og at der gjensto en del småarbeider. Entreprenøren var med på befaringen og der ble enighet mellom ham og laget om de tvistesporsmål som var oppstått.

I Båtsfjord foretok jeg kontroll av lagets byggearbeid av nytt fiskepakkhus på 300 m² grunnflate i 3 etasjer med kontorer i 2. etasje, nytt sløyeskur på 234 m² grunnflate samt hovedreparasjon og delvis utbygging av kaien som var bygget av Finnmarkskontoret på uimpregnerte kaipeler. Dette arbeid har kostet laget kr. 283.230.

I Mehamn foretok jeg kontroll av lagets nybygg av fisketilvirkningsanlegg som består av 2 fiskepakkhus på 240 m² grunnflate hver i 3 etasjer. I det ene pakkhus var i 1. etasje isolert ishus på 25 m² grunnflate og 2 fryse- og kjølerom for agn og fersk fisk, samt tilbygg til lagets ror- og egnebu.

Byggearbeidet ble utført på anbud av firmaet Egeberg Eriksen A/S for en fast kontraktssum, kr. 535.865. Laget var innvilget lån i Statens Fiskarbank, stor kr. 470.000, på 1. og 2. prioritet. Resten av byggesummen ble dekket av rorbubidrag, kr. 14.500, og krigsskadetrygd.

I tiden 5.—10. september foretok teknisk konstruktør L. Nicolaisen en reise til Ringnes Fiskersamvirkelag og Revsbotn Fiskersamvirkelag.

Hos Ringnes Fiskersamvirkelag foretok Nicolaisen oppmåling av lagets fisketilvirkningsanleggs 1. og 2. etasje som laget tenker å nytte en del av til filetfryseanlegg. Laget har fra før et fryserom på ca. 130 m³ isolert for ÷ 25 grader og frysemaskineri til dette.

Hos Revsbotn Fiskersamvirkelag foretok Nicolaisen oppmåling og undersøkelse for vannanlegg til lagets fiskebruk.

1. oktober—31. desember 1955.

I kvartalet er foretatt 5 reiser med en samlet reisetid på 23 døgn. Herav er 1 reise utført av meg, 2 av assistent Henriksen og 2 av tekniker Nicolaisen.

I tiden 4.—8. oktober foretok fiskeriassistent Alf Henriksen en reise til Jøkelfjord Fiskersamvirkelag for kontroll og revisjon av lagets regnskap. Beretning herom ble sendt Norges Banks avdeling, Tromsø.

Der var intet spesielt å bemerke til lagets regnskap, men likviditeten var noe svak. Alt vil avhenge av hvilke priser laget kan oppnå for tørrfisken.

I tiden 17.—20. november foretok jeg sammen med tekniker Nicolaisen en reise til Hammerfest hvor vi hadde en konferanse med styre og bestyrere i lagene for Dønnesfjord, Breivikbotn og Kårhamn om disse lags byggeplaner.

I tiden 5.—11. desember foretok tekniker Nicolaisen en reise til Store Lerresfjord Fiskersamvirkelag for å kontrollere det igangsatte byggearbeid på lagets nybygg av fisketilvirkningsanlegg med damperi. Byggearbeidet var mot både bestyrerens og mitt råd satt i gang som tinearbeid med uøvede arbeidere som var medlemmer av laget. Der forelå et meget fordelaktig anbud på arbeidets utførelse, og med forpliktelse til å ha det hele byggearbeid ferdig i god tid før julen 1955. Byggearbeidet besto av pakkhus i 3 etasjer med salteri, ishus, sløyeskur og damperi. Anbudssummen var på kr. 34.000 for selve arbeidet. Til 5. desember 1955 var knapt halyparten av arbeidet utført og det var til da medgått til arbeidspenger kr. 42.693,22. Da de bevilgede lån og bidrag til oppførelse på det nærmeste var oppbrukt besluttet styret etter forslag fra meg å stoppe byggearbeidet inntil videre.

I tiden 15.—22. desember foretok fiskeriassistent Alf Henriksen en reise til Store Lerresfjord for sammen med lagets ansatte revisor, Arne Wulvik, å foreta revisjon av lagets regnskaper.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Stad-Vestfjorden,
Reidar Dybos, Brønnøysund.

1. januar — 31. mars 1955.

Spørsmålet om revisjon av normalveltektene for fiskersamvirke-
lag som det nå har vært arbeidet med i flere år, ble behandlet på møte
i Trondheim 10.—12. januar d. å. av et utvalg nedsatt av Norges
Fiskarlag og Fiskernes Samvirkesalg.

I henhold til vedtak av Norges Fiskarlags styre møtte jeg som
rådgivende medlem av utvalget.

Utvalget, som først drøftet Fiskeridirektoratets forslag av 16.
februar 1954 til normalvedtekter for fiskersamvirkelag, fant at dette
forslag var for omfattende og enedes om å legge de gamle normal-
vedtektene til grunn for sine drøftelser, og herunder iaktta de nye
bestemmelsene som er foreslått i Fiskeridirektoratets utkast.

Den innstilling som utvalget kom frem til følger i det vesentligste
linjene i de gamle vedtekter, med de endringer i bestemmelsene om
lagets formål som allerede er godkjent av Fiskeridepartementet. Når
det gjelder minsteandelens størrelse enedes utvalget om å foreslå
kr. 100 som tidligere, men i forbindelse med bestemmelsene om for-
deling av overskuddet innstiller utvalget på en avsetning av 15 pst.
til forhøyelse av andelskapitalen i forhold til medlemmenes leveranse
av fisk de enkelte år. Til gjengjeld foreslås avsetning til reservefond
begrenset til 10 pst. av årets overskudd.

Utvalgets innstilling har vært behandlet av styret i Fiskernes
Samvirkesalg som har henstillet til samvirkekonsulent Berg å sende
innstillingen til fiskersamvirkelagene til uttalelse.

Fra Foldfjorden Fiskersamvirkelag er det mottatt melding om at
laget har innstillet sin virksomhet og at den beskjedne fiskeomsetning
som er på stedet er overtatt av Foldfjord Samvirkelag, som har ved-
tatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelsene til
N.K.L.s mønstervedtekter.

Jelset Fiskersamvirkelag, Sørfinset, har som bestyrer for laget ansatt bestyreren for Sørfinset Samvirkelag. Laget har tatt inn is på ett av isrommene og har tatt til med omsetning av fersk fisk. Laget har liten driftskapital og må søke Norges Bank om kassakredittlån av statsgaranterte midler.

Mausund Fiskersamvirke som er innvilget lån, kr. 30.000, av midler til fremme av samvirke, har søkt om å få lånet forhøyet til kr. 35.000. Lånet skal anvendes til bygging av kai og pakkhus. Norges Råfisklag har garantert for lån, kr. 30.000, i Fiskernes Bank til samme formål. Bygging av kai er påbegynt og påregnes å bli ferdig på forsommeren. Kaien bygges i betong og vil få tillegg av rutebåtene. Derved vil laget spare store arbeidsomkostninger ved forsendelser av lagets produkter som hittil må ekspederes i båt. Og for stedet Måøyvær vil kaianløp av rutebåtene bety et stort fremskritt. Laget løser derved også en stor sosial oppgave som sikkert vil komme til å stabilisere og muligens øke bosetningen på stedet.

Fra Nygårdssjøen Samvirkelag er jeg blitt anmodet om å yte bistand med å tilrettelegge mulighetene for bygging av ishushus med statsstøtte. Jeg har vært i konferanse med lagets styre og besiktiget forholdene på stedet, og så fremt fiskernes organisasjoner går inn for saken, antar jeg saken bør fremmes snarest mulig, forutsatt at laget vedtar de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter.

Det skjøte på eiendommen Nubbenes som Helligvær Fiskersamvirkelag fikk tinglyst forrige kvartal, var påført tilsammen 18 heftelser som vedkom tilsvarende mange gårdsbruk som tidligere har hatt del i tomten som felleseie. De fleste av disse heftelsene var obligasjoner og skadesløsbrev til fire forskjellige banker, men også kårbreve og gavebreve. For å få et mest mulig heftefritt skjøte, har det ved henvendelse til de forskjellige interesserte banker og ved tilveiebringelse av dødsattester for avdøde kårfolk vært mulig å få fjernet de fleste heftelsene så det bare er igjen et par betydningsløse heftelser som ikke er slettet.

Det er nå 5 år siden arbeidet med overdragelse av denne sjøgrunn ble tatt opp ved ekspropriasjonssøksmål som måtte oppgis siste høst og siden er saken blitt ordnet ved frivillig overdragelse og til alles tilfredshet.

Helligvær Fiskersamvirkelag er tidligere innvilget statsstøtte til ishushus og kan forhåpentlig bygge i sommer så fremt byggetillatelse kan ordnes.

Nordre Meløy Fiskersamvirkelag som tidligere er innvilget statsstøtte til rorbu og egnebu, har denne under oppførelse.

Det har vist seg at de materialer, som skulle anvendes av den gamle bygning som det var meningen bare å bygge om, ikke var brukbar, slik at det ble helt nybygg av buene i stedet for ombygging som opprinnelig planlagt.

Det har også dette kvartal vært arbeidet med spørsmålet om en ordning for overdragelse av kjøleanlegget på Træna til Træna Fiskersamvirkelag. Det ser nå ut for at avviklingsstyret for Træna Ishus og Kjøleanlegg har funnet frem til en ordning som forhåpentligvis kan godkjennes av Fiskeridepartementet og som også er fullt tilfredsstillende for fiskersamvirkelaget.

Træna Fiskersamvirkelag søker i forbindelse med overtakelsen av kjøleanlegget om lån i Statens Fiskarbank til delvis dekning av overtakelsesomkostningene og for utbygging av anlegget til et tilfredsstillende tilvirkningsanlegg. Styret har i den forbindelse gjort vedtak om å rive en tidligere oppsatt isbing og bygge arbeidsskur og pakkhus på kaien.

Det ved årsskiftet utsendte rundskriv angående regnskapsoppgavene for 1954 resulterte bl. a. i at første regnskapsoppgave forelå 19. februar og var da i full orden slik at godkjenning kunne tilrådes. Også de fleste andre lag har etterkommet anmodningen om å innsende regnskapsoppgaven så snart årsoppgjøret er avsluttet, men for andre lag synes det å være vanskelig å få årsoppgjøret ferdig i rimelig tid, og enkelte venter med å sende inn regnskapet til årsmøtet er avholdt.

Ett av lagene som har hatt bestyrerskifte i regnskapsåret har fått dissens ved årsskiftet med et par av sine forretningsforbindelser og lagets regnskapsbøker måtte etter et besøk på stedet, tas inn til kontoret for gjennomgåelse.

De fleste innsendte regnskapsoppgaver for 1954 viser et meget tilfredsstillende driftsresultat.

Til bruk i forbindelse med kontroll av regnskapsoppgavene har jeg også i år anmodet Råfisklagets kontorer i Trondheim og Svolvær om oppgaver over lagenes omsetning av fisk, men har hittil bare mottatt slike oppgaver fra kontoret i Trondheim.

Etter anmodning fra flere fiskersamvirkelag har jeg innhentet priser og kraftsbehovsoppgaver for tangmelmaskineri og oversendt lagene. Det viser seg at det stilles så vidt store krav til drivkraft til slike anlegg at det neppe vil være lønnsomt å etablere slike tiltak på steder der det ikke er tilgang på rimelig elektrisk kraft.

Det er fra N.K.L., Oslo, mottatt meddelelse om at spørsmålet om nærmere samarbeid mellom forbrukerlagene og fiskersamvirkelagene og om opptakelse av små forbrukerlag som også driver med

fisketilvirkning er tatt opp med et samarbeidsutvalg og vil bli forelagt på landsmøtet til Norges Fiskarlag i sommer.

Fra et av fiskersamvirkelagene er det reist spørsmål om fiskere som selv har kjøpetillatelse for fiskekjøp kan være medlem av laget.

Vedtektene har ikke bestemmelser om dette forhold og det er blitt henvist til vedtektenes § 3, i tilfelle vedkommendes fiskekjøp er til skade for laget, og til § 4 om medlemmenes plikt til å levere sin fangst til laget etter medlemsmøtets eller styrets bestemmelse. Det er fra samme lag reist spørsmål om medlemmenes plikt til å betale andel for båt, og det er i dette tilfelle henvist til 1. avsnitt i § 5, som har utvetydig bestemmelse om dette forhold.

Fra Nordre Meløy er det til havnemyndighetene oversendt søknad om tillatelse til utbygging av lagets kai i Støttsundet.

Samme lag har planlagt hovedreparasjon på kai og pakkhus og har i den forbindelse søkt Norges Fiskarlags tekniske kontor om bistand til tegning og beregning for utførelser av betongpilarer under lagets pakkhus.

Byggeregnskapet for Jelset Fiskersamvirkelags ishusbygg er innsendt og godkjent, og laget har søkt om tilleggsbevilgning av midler til statsstøtte for ishus, tilsvarende 80 pst. av det byggeomkostningene overskrider den foretatte kostnadsberegning.

Gravvik Samvirkelag og Igerøy Samvirkelag som har bygget ishus med statsstøtte, har søkt om kjøpetillatelse av Råfisklaget og pakketillatelse av Statens Ferskfiskkontroll.

Veidholmen Fiskersamvirkelag har fått råbygget til sitt kjølelager ferdig og det gjenstår nå vesentlig bare isolasjonsarbeid og installasjon av maskineriet og kjøleelementene.

Dette laget har dessverre en betydelig del av sin tørrfiskproduksjon fra 1954, som skulle leveres til Samvirkesalg, fremdeles liggende på lager. Lagets bestyrer er fremdeles syk og lagets styre har nå under overveielse å ansette ny bestyrer.

Sula Fiskersamvirkelag planlegger utbygging av sitt fiskebruk bl. a. med kjølelager og krabbefabrikk, og har engasjert Norges Fiskarlags Tekniske kontor til teknisk planlegger. Jeg har frarådd laget å engasjere seg med krabbefabrikk, men laget har fått overtatt en av statens rorbuer til dette formål og det er blitt et sterkt krav fra lagets medlemmer om å få bygget en krabbefabrikk på stedet. Laget ønsker ikke å drive slik fabrikk for egen regning, men vil bygge for fremleie til andre som er interessert og kvalifisert i bransjen.

Det er mange forhold som taler til fordel for en krabbefabrikk på Sula, men det er andre forhold som gjør at jeg har frarådet laget å investere i den bransjen.

Henvendelsen av 18. januar d. å. fra Kristiansund Handelsstands Forening til Fiskeridepartementet om å få Nord-Møre overført fra Råfisklagets distrikt til Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag, har vært oversendt til uttalelse og jeg har etter nærmere undersøkelser uttalt meg.

Henvendelsen har en fullstendig feilaktig begrunnelse når det gjelder Råfisklagets interesse for og støtte til fiskerinæringen på Nord-Møre. Det viser seg også at de forskjellige avgiftssatser i de to salgslagene ikke i vesentlig grad kan influere på omsetningen da fiskeprisen i de fleste tilfeller har ligget så meget høyere i Sunnmøre at denne må antas å være av avgjørende betydning.

Jeg har i dette kvartal holdt forelesning om samvirket ved Statens Fiskarfagskole i Bodø.

På grunn av det knappe reisebudsjett har jeg vært nødt til å begrense reisene til lagene, selv om det kunne være nødvendig av hensyn til saker lagene arbeider med, og ønskelig av hensyn til kontrollen med regnskapene.

1. april — 30. juni 1955.

Arbeidet med fullførelsen av kjøleanlegget på Veidholmen er på det nærmeste ferdig, og anlegget blir tatt i bruk i sommer. Lagets tidligere bestyrer har i lengere tid vært syk, og lagets styre har nå ansatt ny bestyrer som tiltrer i nærmeste fremtid.

Sørsmøla Fiskersamvirkelag har det siste år øket sitt medlemstall med 20, og det ser ut for at interessen for laget øker. Lagets omsetning av fisk er meget beskjedent i forhold til medlemstallet, men omsetningen har steget betydelig de siste år.

Steinsøysund Fiskersamvirkelag har ikke fått konvertert sine byggelån i Statens Fiskarbank og har store renteutlegg på de byggelån som ble opptatt i forbindelse med bygging av lagets anlegg. Laget har derfor ikke vært i stand til å fullføre bygget, og den delen som skulle benyttes til bolig for bestyrer står uten innredning, mens lagets bestyrer må bygge for egen regning.

Bekken Fiskersamvirkelag har felles bestyrer med Avløs Samvirkelag. Laget har siste år i det vesentligste befattet seg med krabbermetikk og produksjonen er avsatt til regningssvarende priser. Heller ikke dette laget har fått konvertert sine byggelån i Statens Fiskarbank, og sliter med forholdsvis store rentebelastninger til tross for at en del av lagets lån er rentefritt lån av Staten. Laget har siste år bygget ut kaien for å få tilknytning til nyanlagt bygdeveinett som

nå forbinder lagets anlegg med riksveinettet på Frøya, og har bygget isrenne i betong fra isdammen til ishus som eies av et ishuslag men disponeres av fiskersamvirkelaget. Årets overskudd er i det vesentligste overført til lagets reservefond.

Mausund Fiskersamvirkelag driver sin egen krabbehermetikkfabrikk, delvis på provisjonsbasis for et annet firma og delvis for egen regning. Men laget driver også en betydelig fiskeomsetning og tilvirkning av tørrfisk.

Laget har 87 personlige medlemmer. Lagets virksomhet er etter hvert blitt ganske omfattende da det gjennom hele året tilføres laget fisk eller skalldyr.

Laget har nå bygget kai for anløp av rutegående båter, og kan nå levere sine produkter direkte fra anlegget. Laget har planer om å få innredet et par fryse- og kjølerom i anlegget, som har høvelig plass for det. Ellers har laget problemer med tilførsel av ferskvann både til eget bruk til hermetikkfabrikken og til forsyning av fiskerflåten som leverer fangst og tar forsyning av olje hos laget. Det arbeides med flere planer om vanntilførsel til stedet, men det er mulig at laget må realisere et eget prosjekt for ferskvannstilførselen for å kunne få spørsmålet løst innen rimelig tid.

Av lagets overskudd for 1954 blir kr. 13.250 utdelt som bonus til medlemmene, etter at rikelige avskrivninger og foreskrevne fondsavsetninger er foretatt.

Sula Fiskersamvirkelag har også felles bestyrer med Sula Samvirkelag og inntil 1951 var det dette lag som også hadde fiskeomsetningen på Sula. Laget har nå 100 personlige medlemmer og 38 båtandeler. Laget har fastsatt andelsinnskuddet til 250 kroner, men en betydelig del av andelskapitalen var ved siste årsskifte ikke dekket. Det antas imidlertid at en vesentlig del av den skyldige andelskapital blir dekket ved avregning av siste års tildelte bonus, i det laget av siste års overskudd deler ut til medlemmene kr. 30.000 etter at tilfredsstillende avskrivninger er foretatt.

Laget har overtatt statens eiendom med fiskebruk på Føllingen, men fiskebruket var gammelt og må fornyes og moderniseres. Laget har tidligere innkjøpt en del maskineri til hermetikkfabrikasjon og lagets medlemmer har vært meget interessert i å få etablert et anlegg for hermetisk nedlegging av krabbe. Laget har overtatt en av statens rorbuer som blir ombygget til hermetikkfabrikk.

Også for dette laget er produksjon av tørrsei det vesentligste og sei utgjør ca. 80 pst. av lagets innkjøp på omkring 1,1 mill. kg.

Laget arbeider med planer om å få utbygget nytt ishus og et lite fryse- og kjølelager. Det er også nødvendig å bygge nothjell på

bruket. Laget har allerede foretatt fornyelse av en del av fiskebruket og bygget nytt hjellbruk, men det er betydelig større fornyelser som må til for at laget kan utnytte de produksjonsmuligheter som er på stedet. Lagets produksjonsresultat har hittil vært etter forholdene meget gode. Beskjeftigelsen for folket på stedet er i vesentlig grad avhengig av lagets virksomhet.

Stokkøy Fiskersamvirkelag som kom i økonomiske vanskeligheter etter et mislykket produksjonsresultat med produksjon av hermetisk krabbe 1949–50 og på grunn av en etter produksjonsmulighetene alt for stor byggekapi tal til forrentning, har nå fått en meget fordelaktig gjeldsordning og laget har fornyet sin andelskapital med kr. 30.000.

Lagets hermetikkfabrikk har de siste år ikke vært i virksomhet og lagets produksjon har vært begrenset til produksjon av tørrsei og litt omsetning av ferskfisk. Lagets medlemmer har de siste år bare i liten utstrekning drevet bankfiske da de har vært opptatt med notfiske etter sei og størje og sildefiske. Men når bankfiske kommer i gang igjen, skulle laget ha muligheter for å få tilført råstoff slik at mer kontinuerlig drift kan komme i gang. Lagets anlegg skulle også være høvelig for lagring av tørrfisk og for pakking av sild. Lagets anlegg har ikke sikker tilførsel av ferskvann om vinteren, og det arbeides med å få ordnet dette forholdet i forbindelse med et kommunalt vassverk på stedet.

Det er en rekke forbrukersamvirkelag på Nordmøre og Sør-Trøndelag som også driver en ikke uvesentlig produksjon av tørrfisk og for øvrig også omsetning av ferskfisk. De fleste av disse lagene har vedtatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter eller har spørsmålet til behandling og blir forelagt første årsmøte i lagene.

I Nord-Trøndelag er ingen fiskersamvirkelag i virksomhet, men det er flere forbrukersamvirkelag som driver med omsetning og tilvirkning av fisk. Bare ett av disse lagene, Gråvvik Samvirkelag, har vedtatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelsene til N.K.L.s mønstervedtekter.

Hårsvær Produksjonslag som har bare 23 medlemmer driver foruten omsetning og tilvirkning av fisk også litt omsetning av forbruksvarer. Laget har ekspedisjon av rutebåtene. Lagets fiskebruk ligger på en liten holme uten annen bebyggelse. Lagets vesentligste omsetning er tørrfisk, vesentlig torsk, og produksjonen foregår vesentlig i vinter- og vårtiden. Den øvrige del av året er lagets bestyrer vesentlig bare beskjeftiget med forbruksvareomsetningen.

De særegne forhold gjør det vanskelig å få bestyrer med familie til å trives på stedet, og lagets forbruksvareomsetning stiller krav til

utdannelse og praksis som stedets folk vanskelig kan tilfredsstille, selv om de ellers skulle ha betingelser for å lede lagetets virksomhet. Stedets befolkning er meget interessert i laget.

Lagets virksomhet har tross sin beskjedenhet vist etter forholdene bra resultater og laget har nedskrevet sitt produksjonsanlegg med ca. 8000 kroner og avsatt til fonds ca. 11.000 kroner siden 1950. Laget har planer om å gå til anskaffelse av elektrisk anlegg til fiskebruket og å anskaffe hjellbruk og utstyr for seiproduksjon.

Træna Fiskersamvirkelags virksomhet omfatter også i vesentlig grad tilvirkning av tørrsei, men laget omsetter dessuten alle andre fiskesorter, også størje, håbrann og hummer. Av samlet innkjøp 1954 på 341.500 kg, utgjorde seikjøpet 262.500 kg.

Laget skal overta et tidligere bygd kjølelager som laget har hatt på leievilkår de siste år, men de forskjellige formaliteter i forbindelse med overdragelsen er enda ikke helt ordnet.

Laget har planer om å bygge ut anlegget med arbeidsskur og pakkhus på kaien, og har søkt Statens Fiskarbank om lån til delvis dekning av anleggets kostpris og til omkostninger med utbygging av anlegget.

Laget har 51 personlige medlemmer.

Resultatet av lagetets virksomhet har de siste år vært meget tilfredsstillende og regnskapet for 1954 viser at laget har betalt ca. 15.000 kroner i overpris mer enn minsteprisen, og har dessuten et overskudd på kr. 13.500.

Gjessøy Fiskersamvirkelag og Indre Tjongsfjord Fiskersamvirkelag var vesentlig basert på omsetning av ferskfisk på en tid da det var så stor etterspørsel etter fisk at fordringene til kvaliteten var mindre. Begge steder har dårlige kommunikasjoner med de store ferskfiskmarkeder og disse lagenes muligheter blir derfor betydelig dårligere etter hvert som fordringene til kvalitet stiger. Disse lagene har derfor ikke vært i virksomhet det siste år.

Skarsfjorden Fiskersamvirkelag har enda ikke fått utbygget kai og er ikke kommet i virksomhet. Lagets ishus ventes fullført i løpet av sommeren.

Bolga Fiskersamvirkelag har en ganske allsidig fiskeomsetning av alle fiskesorter, men sei er også for dette lagetets vedkommende det som utgjør det største innkjøpte kvantum og størje kommer deretter med 110.000 kg.

Laget har 76 medlemmer og 20 båtsandeler.

Lagets anlegg er lite hensiktsmessig da en vesentlig del av produksjonen må foregå på åpen kai, og laget disponerer ikke tilstrekkelig hjellbruk til å kunne motta medlemmenes fangst i seisesongen.

Styret har derfor planer om å bygge hjellbruket ut og å bygge arbeidsskur på kaien og søke Statens Fiskarbank om lån til dette formål.

Lagets virksomhet ga siste regnskapsår et meget bra resultat og av overskuddet er 3500 kroner utbetalt som bonus til medlemmene etter at ordinære, og betydelige ekstraordinære, avskrivninger og vedtektsbestemte avsetninger er foretatt.

Nordre Meløy Fiskersamvirkelag, Støtt, er et av de lagene som etter stedets beliggenhet skulle ha muligheter for utvikling.

Laget har imidlertid bare 34 personlige medlemmer og 17 båtandeler. En vesentlig hindring for utvikling av laget er både at lagets fiskebruk er gammelt og på mange måter uhensiktsmessig, slik at det medgår store omkostninger med å holde det i brukbar stand, og det at lagets medlemmer ikke kan bli enige om en plan for fornyelse av anlegget. Mens en del av medlemmene stiller meget beskjedne krav til fornyelse av bruket, er det andre av medlemmene som sammen med bestyreren meget energisk går inn for storstilte byggeplaner.

Laget ble innvilget 8000 kroner i statsstøtte til ombygging av ror- og egnebu, men det ble nybygget ror- og egnebu til en kostpris som brakte laget i økonomiske vanskeligheter.

Også dette lagets produksjon domineres av seiltvirkning, og i 1953 utgjorde sei vel 82 pst. av lagets samlede innkjøp av råfisk.

Laget hadde i 1953 tap på driften og det har ved gjennomgåelse av regnskapet ikke vært mulig å fastslå noen vesentlig årsak til det mislykte driftsresultat.

For 1954 foreligger enda ikke årsoppgjøret. Det er i år anmeldt et tyveri fra lagets pengeskap på kr. 8000 som det så vidt jeg vet enda ikke er funnet rede på.

De ved regnskapsgjennomgåelsen den 5. april gjorde antegnelser er ikke tilfredsstillende besvart og lagets regnskapsoppgave for 1953 er derfor ikke enda godkjent.

Laget har de siste år anskaffet betydelig hjellbruk slik at tørkekapasiteten er betydelig større enn før. Og det er opparbeid vei til hjellene slik at fisken med rimelighet kan kjøres med hest.

Storvik Fiskersamvirkelag er under avvikling da deltakelsen i fisket på stedet er blitt betydelig innskrenket de siste år etter at det ble gode arbeidsforhold for anleggsarbeid. Storvik Samvirkelag har gjort vedtak om å overta fiskeomsetningen på stedet.

Jelset Fiskersamvirkelag, Sørfinset, som har bygd ishuse med statsstøtte er begynt med omsetning av fersk fisk i år, men en må regne med at laget vanligvis bare kommer til å omsette beskjedne kvanta. Men for fiskerne på stedet vil det være av avgjørende betydning at fisken kan leveres på stedet selv om fangstene er små.

Fleinvær Fiskersamvirkelag driver foruten fiskeomsetning også omsetning av forbruksvarer. Det er et lite lag med 26 personlige medlemmer.

Fiskeomsetningen for 1954 utgjorde 118.000 kg, hvorav 44.000 kg uer, som er den fiskesort som dominerer omsetningen i dette lag.

Seiproduksjonen foregår der, som mange andre steder, i stor utstrekning som selvtilvirkning av hver enkelt fisker, da det oftest er meget små kvanta og fiskerne bor spredt ut over på holmene omkring. Tilvirkningen utføres oftest av fiskernes familie og den arbeidsinntekt som derved tilfaller familien når produktene blir solgt, er ofte en viktig faktor i husholdningen. Ellers er befolkningen der ute meget interessert i fiskersamvirkelaget.

Helligvær Fiskersamvirkelag arbeider med å få tilstrekkelig byggekapital for å komme i gang med bygging av ishuset i høst.

Også i den delen av Nordland som tilhører dette distrikt er det etter hvert flere forbrukersamvirkelag som vedtar de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter og ordner seg for omsetning og tilvirkning av fisk.

En betydelig del av ferskfisken som leveres fra fiskersamvirkelagene i distriktet leveres til Fiskernes Samvirkesalg, Trondheim, men enkelte lag, særlig i Trøndelag, foretrekker å levere sin ferskfisk til kommisjonærer i Trondheim.

Når det gjelder tørrfisken er det bare enkelte lag i distriktet som leverer sin produksjon til Fiskernes Samvirkesalg. Som tidligere anført i mine rapporter, er lagene i distriktet dårlig ordnet for lagring av tørrfisk, og Fiskernes Samvirkesalg har ikke ordnet seg for mottak av fisken direkte fra hjell, som vanlig praktiseres på denne delen av kysten. Så vidt jeg forstår har Fiskernes Samvirkesalg ikke hatt tilstrekkelig driftskapital til i større utstrekning å motta tørrfisk fra fiskersamvirkelagene og sjøltilvirkerne i dette distrikt for lagring og eksportpakking.

Ness Produksjonslag, Hanvikhaugen, arbeider energisk med sine planer for bygging av ishushus og rorbu på Nordfjordnes i Melfjord, og spørsmålet om statsstøtte til rorbu er sendt Den Kommunale Fiskerinemnd i distriktet til uttalelse.

Spørsmålet om statsstøtte til Nygårdsjøen Samvirkelag for bygging av ishushus har vært forelagt distriktsfiskarlaget i Gildeskål og Nordland Fylkes Fiskarlag, som har gitt tiltaket sin beste anbefaling.

Planen er nå til bearbeidelse av teknisk sakkyndig.

Etter anmodning fra Vevang fiskarlag har jeg søkt å tilveiebringe utkast til planer for kjøleanlegg på Vevang i Nord-Møre, men Fiskeridirektoratets Bygnings- og Maskintekniske Avdeling ønsker ikke å låne

ut tegninger og beregninger for andre anlegg før de interesserte på stedet har klart for seg hvilke behov for kjøle- og fryseanlegg det er på stedet. Kontoret har tidligere utarbeidet tegninger for kjøleanlegg på Vevang.

Jeg har i dette kvartal holdt forelesning om samvirke ved Yrkes-skolen for fiskere i Sør-Trøndelag, Kyrksæterøra.

Jeg har også besøkt fiskersamvirkelagene i Sula, Mausund, Veidholmen og Bekken, for å konferere om regnskapene og om planer for utbygging av lagenes anlegg.

Jeg har også etter anmodning fra formannen i Storvik Fiskersamvirkelag vært til stede ved årsmøtet til Storvik Samvirkelag, hvor spørsmålet om overtakelse av stedets fiskeomsetning og tilleggsbestemmelsene til N.K.L.s mønstervedtekter ble behandlet.

Jeg har vært i konferanse med styret i Igerøy Samvirkelag som behandlet spørsmålet om finansiering for utbygging kai foran ishuset.

Jeg har, sammen med samvirkekonsulent Nordset, vært på inspeksjonsreise til de fleste fiskersamvirkelagene i Helgeland og Salten-området.

Jeg møtte som gjest på Nordland Fylkes Fiskarlags årsmøte som ble holdt i Brønnøysund 27. juli med følgende dager.

Av spørsmål som ble behandlet på møtet som har tilknytting til fiskersamvirket, var spørsmålet om gjennomføring av en salgsordning med fastsatte råfiskpriser. Av de representanter som deltok i diskusjonen om dette spørsmål, uttalte de fleste seg bestemt mot gjennomføring av faste råfiskpriser og mot dirigering av fangsten under de nåværende forhold.

Det ble i mai sendt lagene rundskriv angående nye bestemmelser om omsetningsavgiften for bygg under oppføring.

1. j u l i — 3 0 . s e p t e m b e r 1 9 5 5.

Spørsmålet om kjøleanlegg på Vevang har vært drøftet på et møte den 27. august d. å., hvor også ordførerne fra de interesserte kommuner var innbudt og hvor også kontorsjef Kulø ved Råfisklagets kontor i Kristiansund var til stede.

Det ble på møtet nedsatt et utvalg som fikk i oppdrag å undersøke muligheten av å få dannet et fiskersamvirkelag på Vevang. Jeg har senere fått opplyst at spørsmålet om et større andelslag er tatt opp med fiskeriinspektøren i Møre og Trøndelag, som arbeider videre med kjøleanleggsspørsmålet der.

Overdragelsen av ishus og kjøleanlegg til Træna Fiskersamvirkelag er nå ordnet og fiskersamvirkelaget har fått tinglyst skjøte på eiendommen. Laget har fått tilsagn om lån fra Statens Fiskarbank

i forbindelse med overtakelsen og utbygging av anlegget. Det skal bygges arbeidsskur og lagerhus på kaien og kaifronten skal utbygges slik at rutebåtene kan legge til kaien for lasting av fisk.

Bekken Fiskersamvirkelag har nå fått innvilget lån i Statens Fiskarbank til konvertering av lagets byggelån og har fått innvilget 10 års avbetalingstid på restlån av samvirkemidler.

Søknad fra Ness Produksjonslag om statsstøtte til rorbu har vært oversendt den kommunale fiskenemnd i Røddøy, som har anbefalt søknaden. Nå er grunnforholdene ordnet på en tilfredsstillende måte og så snart det er mulig å få lyskopierte nødvendige tegninger og kontrollberegnet kostnadsoverslag kan søknaden innsendes. Laget har sendt inn søknad om byggelån til Norges Råfisklag. Det er forutsetningen å bygge ishus og rorbu i samme bygg.

Igerøy Samvirkelag er innvilget lån, kr. 7000, av samvirkemidler til bygg av kai foran ishuset og kaien er nå ferdigbygget.

Skarsfjord Fiskersamvirkelag har bygget kai foran ishuset, men har ikke fått ishuset ferdig innredet.

Hårsvær Produksjonslag har søkt om lån, kr. 8000, av samvirkemidler til anskaffelse av lysanlegg på bruket.

Mausund Fiskersamvirkelag har søkt om statsstøtte til innredning av kjøle- og fryselager i sitt anlegg, og går meget energisk inn for å gjennomføre planen så snart det er mulig.

Nordre Meløy Fiskersamvirkelag har sendt inn søknad om lån av Statens Fiskarbank til ror- og egnebu som laget har oppført. Da det ikke forelå godkjent vedtak av medlemsmøtet for opptakelse av slikt lån, ble søknaden ikke oversendt Statens Fiskarbank og dette ble meddelt laget. Senere har lagets årsmøte den 14. august d. å. gitt styret fullmakt til å søke lån i Statens Fiskarbank til nødvendig reparasjon av kaien og fundamentering av pakkhusene. Lagets styre har enda ikke fremmet slik søknad til Statens Fiskarbank.

Jeg var på årsmøtet til Nordre Meløy Fiskersamvirkelag etter anmodning fra Fiskeridirektoratet. Det ble valgt helt nytt styre.

Etter at bestyrer Skogstad, Bolga Fiskersamvirkelag hadde sagt opp sin stilling ble stillingen avertert ledig. Det viste seg at den som ble ansatt som nr. 1 hadde attester som var lite tillitsvekkende og jeg kunne derfor ikke tilrå ansettelsen godkjent. Jeg har senere fått meddelt at bestyrer Skogstad fortsetter i stillingen.

Bolga Fiskersamvirkelag har søkt om statsstøtte til vannanlegg og planlegger utbygging av sitt fiskebruk.

Helligvær Fiskersamvirkelag har søkt om lån i Statens Fiskarbank til oppførelse av ishus med kai og hjellbruk, og vil sannsynligvis komme i gang med bygging av sitt anlegg i løpet av høsten.

Jeg har i min oppstilling av investeringsbehov for fiskersamvirkelag i dette distrikt for Nasjonalbudsjettet 1956 regnet med et beløp på kr. 535.000, 141 standard trelast, 2430 sekker sement og 3300 armeringsjern.

Jeg deltok etter innbydelse i Norges Fiskarlags årsmøte i Trondheim 23.—26. august d. å. og Nordmøre Fiskarlags årsmøte i Tømmervåg 30. september og 1. oktober d. å. samt Romsdal Fiskarlags årsmøte på Bud 7.—8. oktober.

Dagene 30. august til 3. september reiste jeg sammen med samvirkekonsulent Nordset på inspeksjonsreise til fiskersamvirkelegene i Nordmøre og Sør-Trøndelag. Det ble sendt særskilt rapport fra denne reisen. De spørsmål som ble tatt opp i denne rapporten er det sendt lagenes styrer og revisorer særskilt henvendelser om i brev etter reisen.

Det er kommet henvendelse fra Monsøy Fiskarlag om bistand til dannelse av fiskersamvirkelag på Monsøy og etter årsmøtet i Romsdal Fiskarlag fikk jeg henvendelse fra Bud Fiskarlag og Vikan Fiskarlag om bistand til dannelse av fiskersamvirkelag på henholdsvis Bud og Vikan i Romsdal. Fra Stemshaug på Nordmøre er det kommet henvendelse om bistand til dannelse av et fiskebåtsamvirkelag for anskaffelse av havgående fiskefarkost.

Jeg har sendt vedkommende skriftlig orientering om dannelse av slike lag og har tilsagt personlig fremmøte i fiskersamvirkelegene, når nødvendige undersøkelser på stedet er foretatt.

Jeg har hatt 6 timers forelesning om samvirke ved Statens Fiskerfagskole på Aukra og det ble i den forbindelse fremvist film om samvirkebevegelsen på Island.

Jeg har hatt 6 dagers ferie.

1. oktober — 31. desember 1955.

Helligvær Fiskersamvirkelag som tidligere er innvilget statsstøtte til ishus, har fått tilsagn om lån, kr. 20.000, av Statens Fiskarbank og tilsagn om midlertidig byggelån, med garanti fra Norges Råfisklag, i A/S Fiskernes Bank.

Det er forutsetningen at byggearbeidet skal ta til ut på våren. Det er meningen å bygge ishus med pakkerom, kai og hjellbruk.

Jeg har ved besøk på Monsøy konferert med representanter for Ytre Kvenvær fiskarlag om etablering av forbruker- og fiskersamvirkelag i distriktet. Det ble henstillet til arbeidsutvalget å søke samarbeid med N.K.L. med henblikk på å få laget etablert som et forbrukersamvirkelag, som vedtar de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelsene til N.K.L.s mønstervedtekter.

Spørsmålet om etablering av fiskersamvirkelag i Vikan i Romsdal og på Bud var det meningen å drøfte på fiskarlagsmøter i november, men disse møtene ble innstillet da begge fiskarlagsformennene var syke.

Fra Stemshaug Havfiske A/L har det forelagt til uttalelse et par utkast til vedtekter og driftsreglement og jeg har sendt laget et forslag til vedtekter og korrigeringsreglementet.

Under opphold på Bud ble det gitt uttrykk for stor interesse av å få etablert et havfiskeandelslag for anskaffelse og drift av større havfiskefarkoster.

Bolga Fiskersamvirkelag har planer om utbygging av lagets fiskebruk, og jeg var etter anmodning til stede på lagets kontor for konferanse med lagets formann og bestyrer for å drøfte muligheten for å bygge et lite kjøleanlegg for oppbevaring av agn og iset fisk i tilknytting til lagets nåværende pakkerom for fisk, som er oppført i betong. Det ble nevnt et fryserom på ca. 35 m² med et lite fryseboksanlegg for husholdningsvarer, og et kjølerom på ca. 40 m².

På gjennomreise i Bodø drøftet jeg med skatteinspektør Monsen og bedriftsrevisor Hagen muligheten for å forenkle fiskersamvirkelagens arbeid med regnskapsoppgavene, ved å samordne regnskapskjemaene til Fiskeridirektoratet og til likningsmyndighetene.

Det nyvalgte styre i Nordre Meløy Fiskersamvirkelag holdt styremøte på Ørnes Gjestgiveri den 13. november, hvor jeg var til stede.

Det ble referert en del gjeldskrav som sammen med det foreliggende regnskap viste at lagets økonomiske stilling var lite tilfredsstillende.

Lagets bestyrer er oppsagt og fratrådte 30. oktober 1955.

Jeg tilrådte lagets styre å få juridisk bistand til å behandle forholdet til lagets kreditorer og til lagets avgåtte bestyrer. I Bodø konfererte jeg med formannen og adm. sekretær i Nordland Fylkes Fiskarlag om forholdet til Nordre Meløy Fiskarsamvirkelag.

Lagets styre satte seg senere i forbindelse med saksfører Wilberg, Bodø, men imidlertid har noen av lagets kreditorer begjært laget konkurs og lagets konkursbo er under behandling av skifteretten.

Træna Fiskersamvirkelag har i forbindelse med utbygging av sitt anlegg fått Fiskeridirektoratets samtykke til å rive en tidligere oppsatt isbinge for å nytte materialene til arbeidsskur på lagets kai.

Træna Fiskersamvirkelag har på årsmøte gjort vedtak om å forhøye medlemsandelen til kr. 250 pr. andel, og om at § 3. avsnitt av paragraf 5 i lagets vedtekter utgår av vedtektene.

Kjella Samvirkelag, Nordhorsfjord, har vedtatt de av Fiskeri-

departementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter og vedtaket er godkjent av Fiskeridirektoratet.

Kjella Samvirkelag er innvilget statsstøtte til ishus med kr. 31.500.

Bekken Fiskersamvirkelag som har lån av samvirkemidler har fått innvilget 10 års tilbakebetalingstid for lånet og prioritetsvikelse til fordel for lån i Statens Fiskarbank.

Hårsvær Produksjonslag er innvilget lån av samvirkemidler til anskaffelse av lysaggregat m. v.

Steinsøysund Fiskersamvirkelag som søkte Statens Fiskarbank om lån, stort kr. 85.000, har fått meddelt bankens avslag, med den begrunnelse at lagets drift ikke gir grunnlag for forrentning og avdrag på omsøkte lån.

Jeg har tilrådd laget å søke om et mindre lån for å få lagets nybygg fullført og kan bli tatt i bruk.

Storvik Fiskersamvirkelag har gjort vedtak om å avvikle. Storvik Samvirkelag som har vedtatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter, skal overta fiskeomsetningen på stedet.

Indre Tjongsfjord Produksjonslag har ikke vært i virksomhet den siste tid og det har ikke vært mulig å få revidert avsluttende regnskap for siste driftsår.

Veidholmen Fiskersamvirkelag har hatt sitt kjøleanlegg i full virksomhet med frysing av revefor.

Laget har overtatt et losseanlegg for storsild som er montert på Veidholmen for omlastning av sild under vintersildfisket.

Det er innsendt søknad om statsstøtte til Ness Produksjonslag for bygging av ishus og rorbu. Søknad om byggelån er også sendt Norges Råfisklag.

Hårsvær Produksjonslag har søkt Norges Råfisklag om utsettelse med betaling av renter og avdrag på lån.

Bestyreren for Hårsvær Produksjonslag har sagt opp sin stilling og det er ansatt ny bestyrer.

Det er fra Norges Bank blitt meddelt at Finansdepartementet har bestemt at driftskreditt til fiskersamvirkelag ikke bør innvilges uten at det alt vesentligste av andelskapitalen er innbetalt. Departementet har skjerpet betingelsene for kredittytelse og det er usikkert om lagene kan regne med så store lån som tidligere. Fiskersamvirkelagene er i rundskriv blitt orientert om denne kredittstramning, med anmodning om å reservere eventuelt disponibelt overskudd fra forrige år til driftskapital for laget.

Det er også reist spørsmål om å søke gjennomført lovbestemmelse

som gir hjemmel for forhåndspant for driftskreditt av statsgaranterte midler. Jeg har på henvendelse fra Fiskeridirektoratet uttalt at det vil være riktig å gjøre det, så fremt ikke tidligere bestemmelser i kassakredittkontraktene gir slik hjemmel. Forhåndspant bør begrenses til de vareslag det ytes driftskreditt til innkjøp av.

Spørsmålet om å kreve sikkerhet for driftskredittlån av statsgaranterte midler også av fiskersamvirkelagene har vært reist av Norges Bank. Det er anført i St.prp. 41—1954 at det for lån til fiskersamvirkelagene som regel ikke kreves annen sikkerhet enn forlagspant i fiskelagret og emballasjen. Jeg har på henvendelse fra Fiskeridirektoratet uttalt at det er viktig at det ikke blir gjennomført en praksis som fraviker denne regel.

Det kan imidlertid ikke være noe vesentlig å innvende mot at fiskersamvirkelag som kan stille annen sikkerhet blir pålagt å gjøre det, men vilkårene for å oppnå slike lån må ikke være at annen sikkerhet skal skaffes, og forutsetningen må være at Norges Bank viker prioritet hvis laget får behov for pantelån til fornyelse eller utbygging av sine anlegg.

Fra Utbyggingsfondet for Nord-Norge er det mottatt forespørsel om kontroll med statsstøtte til fiskersamvirkelagene som ytes gjennom Nord-Norgesfondet, og jeg anser det som en naturlig ordning.

Ved inspeksjonsreiser ble det klart at regnskapsrevisjonen i enkelte lag var lite tilfredsstillende. Revisorene er sendt pålegg om å utføre revisjonen etter den av Fiskeridirektoratet godkjente revisjonsinstruks, og foran årsskiftet er det sendt revisorene særskilt påminnelse om å iakttas bestemmelsene om årsoppgjøret og kontroll av regnskapsoppgavene.

Jeg har vært på reise til Igerøy for besiktigelse av ferdigbygget kai foran ishuset. En fylling med betongdekke foran ishuset var ikke fullført og avsluttet byggeregnskap foreligger enda ikke.

Etter anmodning fra Holand og Nes fiskarlag har jeg vært på besiktigelse av byggetomt for kjølelager som planlegges bygget på Kirkøy på Vega. Spørsmålet om hvorvidt det skal dannes fiskersamvirkelag i den forbindelse har vært drøftet i fiskarlaget, men enda ikke avgjort.

Jeg deltok etter innbydelse i Sunnmøre og Romsdals fiskeslagslags representantskapsmøte i Ålesund den 1. og 2. desember.

For de fleste lag i distriktet antar jeg det må påregnes et lite oppmuntrende resultat av virksomheten i 1955.

Tørrfiskproduksjonen dominerer fullstendig lagenes virksomhet og det er småfallen sei som utgjør det vesentligste av produksjonen.

Seifisket har vært dårlig de fleste stedene, og tørkeforholdene har også vært lite tilfredsstillende slik at kvaliteten var ikke så god som vanlig.

Dertil kommer at omsetningsforholdene for småfallen tørrfisk har vært særlig dårlig siste år og prisene på denne vare derfor også lite tilfredsstillende.

De fleste fiskersamvirkelagene i distriktet har imidlertid solgt det vesentligste av sin tørrfiskproduksjon for 1955.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Svenskegrensen—Stad,
Arne Nordset, Bergen.

1. januar—31. mars 1955.

Statsgaranterte fiskelån. Utlånene av statsgaranterte midler er i første kvartal 1955 disponert således gjennom Norges Bank pr. 31/3:

Låntakere	Bevilget		Disponert	
	1 000 kr.	Pst.	1 000 kr.	Pst.
Alle låntakere tilsammen	35 306	100	23 868	100
Herav til fryseribedrifter	7 600	22	6 275	27
— fiskere og fiskekjøpere	9 631	27	5 090	21
— samvirkelag ialt	18 075	51	12 503	52
Herav til produksjonslag	10 515	30	6 030	25
— omsetningslag	7 400	21	6 430	27
— forbrukersamv.lag	160		43	

Det er gitt spesielle regler om taushetsplikt for de av direktoratets tjenestemenn som får til behandling rapporter fra Norges Banks avdelingskontorer om inspeksjon av de enkelte låntakere. Reglene er gjort kjent for samvirkekonsulentene og fiskeriinspektørene.

Spørsmålet om å få gjennomført en mer betryggende revisjonsordning og kontroll for fiskersamvirkelagenes virksomhet er tatt opp til drøfting i fiskeriadministrasjonen uten at det ennå foreligger noe endelig resultat.

Konkursbooppgjøret for Sør-Varanger Fiskersamvirkelag, Kirkenes, er avsluttet i februar d. å. med 21.6887 pst. dividende til de prioriterte fordringshavere. Det ventes derfor at statsgarantien blir effektiv for lagets restanse på kr. 15.076,18 for et lån fra 1949.

Nuvsvåg Produksjonslag, Loppa, Finnmark, er begjært konkurs og har innlevert sitt bo til skifteretten i februar d. å. Lagets restgjeld

av den statsgaranterte kreditt fra 1953 er på ca. kr. 63.800. Dessuten har Kommunaldepartementet et krav i boet for pantobligasjon til Finnmarkskontoret på ca. kr. 27.500 og Fiskeridepartementet har et resterende gjeldsbrevkrav på ca. kr 4.800. Statens interesser i boet varetas av Norges Banks avdeling Hammerfest.

Misbruk og omgåelser av utlånsvilkårene for den statsgaranterte driftskreditt har forekommet. Det gjelder helst midler som låntaker tar imot direkte fra kjøper uten å følge bestemmelsen om at salgoppgjøret skal gå over lånekontoen i Norges Bank. Misbruk av lånemidlene oppstår oftest når låntakeren trenger penger til pågående nybygging, til nyanskaffelser eller til dekning av renter og avdrag på faste lån. Stort sett er låntakerne lojale overfor Norges Bank.

Tre lag har vedtatt å avvikle sin virksomhet. Det regnes imidlertid med at avviklingsoppgjørene ikke vil påføre statsgarantiordningen noe tap. Det gjelder Kjøllefjord Fiskersamvirke­lag i Finnmark og Henningsvær Produksjonslag og Gjessøy Fiskersamvirke­lag i Nordland.

Regnskapsarbeid. Direktoratets Bygnings- og Maskintekniske Avdeling har gitt utkast til regler om en kontrollordning når det gjelder oppføring av sjølstendige ishushbygg som finansieres ved statsstøtte. For fiskersamvirke­lagene i mitt distrikt har dette spørsmål for tiden liten aktualitet. Jeg har ikke reist vesentlige innvendinger mot utkastet som etter min mening vil bety en kontrollmessig brukbar ordning.

I samarbeid med statsautorisert revisor O. B. Loftaas ved Vestlandske Revisjonsselskap har jeg vært behjelpelig med å utarbeide fullstendig regnskapsopp­legg med kontoplan, kostnadsfordelings­skje­maer og bokføringssystem for Vadsø Sildoljefabrikk A/S som har tatt opplegget i bruk.

På anmodning har jeg gått gjennom og gitt uttalelse om et utkast fra Handelsdepartementet til nye regler om adgangen til å bruke løsblad i regnskapsføringen til avløsning av gjeldende regler.

For fiskersamvirke­lagene i Nord-Norge har jeg gitt en utredning om de regnskapsmessige prinsipper og gjeldende regler om bokføring i samband med avsetning til byggefond, krigsskadeopp­gjør og prisstigningstillegg. Det har vært et utbredt ønske mellom medlemmer i fiskersamvirke­lag å få personlig andel i lagenes fondsreserver. Dette er et brudd med hevdvunne samvirkeprinsipper. Når det gjelder prisstigningstillegg ved krigsskadeopp­gjør foreligger det fra Riksskattestyret klare regler som er til hinder for at disse midler kan tilfalle medlemmene personlig.

I beretningsperioden har jeg gitt uttalelser til Fiskeridirektøren om 30 regnskapsopp­gaver fra fiskersamvirke­lag nord for Stad. Herav gjaldt 12 driftsåret 1953 og 18 driftsåret 1954.

Statistikk. I statistisk øyemed har jeg som vanlig utarbeidet en tabellarisk oversikt basert på regnskapsoppgaver fra de 13 lovbeskyttete fiskesalgslag — bortsett fra Islandssildfiskernes Forening — og for de lokale fiskersamvirkelag i Sør-Norge for året 1953. Oversikten for de lovbeskyttete lag med samletall for lokallagenes vedkommende er også denne gang sendt Statistisk Sentralbyrå som gjengir oppgavene i Statistisk Årbok.

a) *Lovbeskyttete fiskesalgslag.* En sammenliknende regnskapsmessig oversikt for disse 13 lovbeskyttete fiskesalgslagene for årene 1951—53 gjengis i vedlagte tabell I. Talloppgavene er foreløpige.

13 lovbeskyttete fiskesalgslag	1951 1 000 kr.	1952 1 000 kr.	1953 1 000 kr.
<i>a) Driftsregnskap:</i>			
Utbetalt til fiskerne ÷ avgift	432 376,6	463 452,4	433 294,5
Bruttoinntekt i regnsk.året	39 006,2	46 958,1	60 906,0
Utgifter inkl. avskrivninger	31 465,8	38 463,2	54 160,2
Driftsoverskott i regnsk.året	7 540,4	8 494,9	6 745,8
<i>b) Status ved årsoppgjøret:</i>			
I kasse, bank o.l.	18 230,9	19 097,9	14 309,1
Utestående krav	8 074,9	15 471,3	14 959,5
Varebeholdninger	871,0	1 083,7	948,1
Sum lett realisable aktiva	27 176,8	35 652,9	30 216,7
Fast eiendom, inventar o.l.	6 099,8	9 032,1	12 866,4
Andre aktiva ¹	20 403,4	17 041,4	24 262,7
Samlete aktiva	53 680,0	61 726,4	67 345,8
Forpliktelser	25 529,2	27 363,6	22 096,5
Egenkapital inkl. udisp. overskott	28 150,8	34 362,8	45 249,3

¹ Herunder investeringer i andre selskaper og økonomiske tiltak.

De lovbeskyttete salgslags økonomiske stilling viser en jevnt sterk velstandsøkning for årene 1951—53 både når det gjeider likviditeten, investeringer i fast eiendom og reduksjon av forpliktelsene. Det samlede driftsoverskott for alle lag var for alle 3 år nærmere 22,8 mill. kroner. Herav ble det holdt tilbake i lagene ca. 18,1 mill. kroner som motsvarer økningen av egenkapitalen. I 1953 ble driftsoverskottet for alle lag under ett ca. 6,7 mill. kroner og egenkapitalen vel 45,2 mill. kroner som utgjorde over det dobbelte av lagenes samlede forpliktelser.

b) *Lokale fiskersamvirkelag i Sør-Norge.* For de lokale fiskersamvirkelag i Sør-Norge vil en sammenlikning av regnskapstallene for kalenderårene 1951—53 gå frem av den medfølgende tabell II. Tallene gis med forbehold.

Lokale fiskersamv.lag i Sør-Norge	1951	1952	1953
Antall lag	19	20	21
Lagenes medlemstall ca.	2 000	2 020	2 060
a) <i>Driftsregnskap pr. 31. desember</i>	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Bruttoinntekter	2 047,0	2 344,4	2 171,4
Årsutgifter inkl. avskrivninger	1 844,3	2 025,7	1 923,0
Driftsoverskott i regnsk.året	202,7	318,7	248,4
b) <i>Status ved årsoppgjøret:</i>			
I kasse, bank o. l.	371,4	486,6	600,6
Utestående krav	691,9	387,3	505,6
Varebeholdninger	55,0	52,0	80,0
Sum lett realisable aktiva	1 118,3	925,9	1 186,2
Fast eiendom, inventar o. l.	394,0	448,2	549,0
Andre aktiva	103,8	190,8	62,3
Samlete aktiva	1 616,1	1 564,9	1 797,5
Forpliktelser o. l.	1 104,6	856,8	726,5
Egenkapital ialt pr. 31/12	511,5	708,1	1 071,0

I 1951 var det to lag som gjorde opp sitt årsregnskap med underskott, i 1952 var det bare ett underskottsoppgjør og i 1953 drev samtlige lag med overskott på driftsregnskapet. Ingen av lagene har driftskredittmidler av de statsgaranterte fiskelån, men finansierer sin drift på vanlig forretningsmessig basis.

Oversikten viser at de lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten og i Oslofjorden har stått seg godt økonomisk og har evnet å øke sin egenkapital med ca. 100 pst. fra 1951 til 1953, nemlig fra ca. kr. 511.000 til ca. kr. 1.071.000. Lagenes samlede forpliktelser sett under ett for 1953 utgjorde bare ca. 68 pst. av egenkapitalen. Lett realisable aktiva dekket tilsammen mer enn lagenes totale forpliktelser således at likviditeten må betegnes som meget god.

Bak hver samvirkefisker i Sør-Norge sto det pr. 31. desember 1953 jevnt over investeringer i fast eiendom og varelagre på kr. 305, et ansvarsinnskott på kr. 55 og en egenkapital på kr. 520 som motsvarer om lag 60 pst. av realkapitalen.

c) *Produksjonssamvirkelag i Nord-Norge.* Idet jeg viser til karakteristikken i min beretning for forrige kvartal om regnskapsoppgavene for 1953 fra fiskersamvirkelag i Nord-Norge gjengis nedenfor en sammenliknende oversikt for driftsårene 1951–53, tabell III. Talloppgavene gis med forbehold.

Driftsoverskott viser jevnt over en sterk tilbakegang i 1953. Men dette forhold må ses i sammenheng med de svære lagre av fiske-

Fiskeproduksjonslag Russegrensa-Nordmøre	1951	1952	1953
Antall lag som avga regnskap	64	66	68
Lagenes samlede medlemstall	3 506	3 756	4 045
Mottatt råfisk utenom biprodukt. Tonn .	29 020,9	34 578,0	33 532,4
Herav fersk anvendelse. Tonn	7 920,0	9 039,0	7 420,1
a) <i>Driftsregnskap pr. 31. desember:</i>	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Salg fiskeprodukter	24 914,1	32 075,6	26 004,6
Innkjøp fiskeprodukter	18 027,7	22 614,5	23 388,4
Inntekter ialt på fiskeprod.	6 951,6	9 155,3	8 448,0
Andre inntekter	387,4	463,6	350,5
Samlede kostnader i året	5 497,3	7 224,7	8 000,9
Herav:			
Arbeidslønn og gasjer	2 954,7	3 907,4	4 499,1
Avskrivning og bruksleie	793,1	884,2	939,9
Renteutgifter	275,6	325,2	414,8
Overskott til årsmøtets disp.	1 841,7	2 394,2	797,6
b) <i>Status pr. 31. desember:</i>			
I kasse, postgiro, bank	913,0	1 268,7	953,4
Varebeholdninger	3 461,3	4 404,9	10 238,0
Utestående krav	2 775,6	4 152,1	4 453,8
Lett realisable aktiva ialt	7 149,9	9 825,7	15 645,2
Fast eiend., maskineri, løsøre o. l.	9 879,3	12 311,1	15 075,3
Andre aktiva	711,2	1 014,8	815,9
Samlede aktiva	17 740,4	23 151,6	31 536,4
Kreditorer	1 907,7	1 877,8	2 885,0
Driftskredittlån (vesentlig Norges Bank) .	2 703,8	4 513,7	10 048,1
Annen gjeld (inkl. medl. låneinnskott) ..	1 750,3	3 021,9	3 881,8
Kortsiktig gjeld ialt	6 361,8	9 413,4	16 814,9
Pantelån	6 663,8	7 767,2	9 385,8
Lånekapital ialt	13 025,6	17 180,6	26 200,7
Andelskapital	634,3	756,2	936,9
Reservefond	1 315,9	1 650,7	2 003,3
Andre fond og disp. årsoversk.	2 764,6	3 564,1	2 395,5
Egenkapital ialt pr. 31/12	4 714,8	5 971,0	5 335,7

produkter på ca. 10,2 mill. kroner ved årsskiftet. Vurderingen av varelagrene spiller således en avgjørende rolle både for samvirke-lagenes lønnsomhet og for statens garantiansvar. De statsgaranterte fiskelån er nemlig lagenes vesentligste driftskredittkilde. Kredittmidlene fra Norges Bank som er långiver og vanligvis har sikkerhet bare ved forlagspant, bærer den overveiende del av tapsrisikoen idet

driftskredittlånene har steget omtrent proporsjonalt med varebeholdningene.

Likviditeten viser en ugunstig utvikling og var ved årsskiftet 1953/54 heller dårlig. Lett realisable aktiva utgjorde i 1951 ca. 112 pst. av kortsiktig gjeld, men falt i 1952 til 104 pst. og viste underbalanse i 1953 med bare 93 pst.

Lagene arbeider tungt med en total lånekapital som steg fra 73 pst. av de samlede aktiva i 1951 til i alt 83 pst. i 1953 da den utgjorde ca. 26,2 mill. kroner. De faste lån utgjorde hovedtyngden i 1951 og 1952, men i 1953 økte driftskreditten til vel 10 mill. kroner, mens pantelånene da var ca. 9,4 mill. kroner. Dette førte til en økt belastning på driftsregnskapet i form av renteutgifter. Den høye lånekapitalen gjør at lagene blir sterkt bundet i sine økonomiske disposisjoner.

Avskrivninger og fondsavsetninger dekker regelmessig minstekravet i normalvedtektene. Men etter hvert som reservefondet fyller minstemålet, kan det spores en tendens til ikke å sette av ytterligere fondsreserver og dette svekker lagenes evne til å styrke sin egenkapital. I 1953 måtte hele 22 fiskeproduksjonslag avslutte sitt årsregnskap med underskott, mens årsgjennomsnitt tidligere var 3—4 underskottsoppgjør.

Egenkapitalen steg fra 1951 til 1952, men falt sterkt av i 1953, da den ved regnskapsavslutningen utgjorde ca. 5,3 mill. kroner. Imidlertid ble det på årsmøtene vedtatt å delc ut bonus med i alt ca. kr. 597.000 slik at egenkapitalen i realiteten ikke viser noen nevneverdig stigning fra 1951 til 1953 og således ikke gir uttrykk for noen velstandsøkning for fiskeproduksjonslagene i Nord-Norge sett under ett. Lagenes samlede egenkapital var således ved utgangen av 1951 omtrent 35 pst. av den samlede lånekapital, men pr. 31. desember 1953 utgjorde egenkapitalen knapt 24 pst. av lånekapitalen.

Ved utgangen av 1953 sto det jevnt over bak hver samvirkefisker investeringer i fast eiendom og varelagre på ca. kr. 6.258, et ansvarsskott på kr. 231 og en egenkapital på kr. 1.160 som motsvarte bare 18,5 pst. av realkapitalen. All den stund det overveiende antall lag var kommet i drift i 1947 eller tidligere, har fiskeproduksjonslagene i løpet av de seks påfølgende gode år ikke evnet å bygge opp en solid økonomisk basis for sin fremtidige drift. Lagene er således ikke blitt mer sjølstendige, men vil fortsatt være bundet til å drive med lånt kapital.

Vedtekter. Når det gjelder regelen i normalvedtektens § 5 om at $\frac{3}{4}$ av andelskapitalen skal være anbrakt i bank, er det ytterligere gitt dispensasjon til Hasvik Produksjonslag, Jøkelfjord Fiskersamvirke-lag og S/L «Nor», Andenes. Slik dispensasjon er nå meddelt 23 lag.

Hordaland Fiskesalslag S/L har vedtatt å endre sine vedtekter: I § 6 er det gitt hjemmel for å foreta trekk i oppgjør til fiskerne for skyldig andelskapital. Årsmøtet som tidligere skulle holdes innen utgangen av april, er nå etter endring i § 12 henlagt til høsten innen november måneds utgang og regnskapsåret skal avsluttes pr. 30. juni, første gang 30. juni 1955. Endelig er det i § 13 bestemt at forslag som skal forelegges representantskapet, må være kommet inn til styret senest 1. september.

Tilvirkningsanlegg. Fedje Fiskarlag har tatt opp igjen arbeidet med å realisere de tidligere planer om reising av et kombinert fiske-tilvirknings- og kjøleanlegg på Fedje i Hordaland. Etter anmodning har jeg sammen med overingeniør Tveitsme ved Industriavdelingen og disponent Kvamme i Hordaland Fiskesalslag foretatt en befarings på stedet og gitt uttalelse om valg av tomt. Dessuten har jeg gitt rettleiing om det videre arbeid med planene og hatt kontakt med styret i Hordaland Fiskarlag om kjøleanleggsspørsmålet for hele fylket sett under ett.

Opplysning. Etter anmodning har jeg laget utkast til en kortfattet orientering om fiskersamvirket i Norge. Det var tanken å bruke utkastet i en brosjyre om samvirkebevegelsen som Det Kongelige Selskap for Norges Vel hadde under utarbeidelse. I denne sammenheng ble det gjort henvendelse fra direktoratet til en rekke sammenlutninger bl. a. for å få en oversikt over samvirkets betydning ved tilvirkning og videresalg, men resultatet ble magert.

Møter og reiser. Den 25. mars d. å. møtte jeg foruten i egenskap av samvirkekonsulent også som direktoratets representant på årsmøte i Fjordfisk S/L, Fredrikstad.

I beretningsperioden har jeg foretatt to tjenestereiser med til sammen 5 døgn varighet.

1. april — 30. juni 1955.

Statsgaranterte fiskelån. Utlånene av de statsgaranterte midler til torskefiskeriene i annet kvartal 1955 ble disponert gjennom Norges Bank således pr. 30. juni:

Låntakere:	Bevilget		Disponert	
	1 000 kr.	Pst.	1 000 kr.	Pst.
Alle låntakere tilsammen	47 043	100	37 196	100
Herav:				
Til fryseribedrifter	13 400	29	10 678	29
Til fiskekjøpere o. a.	13 328	28	9 767	26
Til samvirkelag ialt.	20 315	43	16 751	45

Låntakere:	Bevilget		Disponert	
	1 000 kr.	Pst.	1 000 kr.	Pst.
Herav:				
Til produksjonslag	12 660	27	9 685	26
Til omsetningslag	7 400	16	6 861	19
Til forbrukersamvirkelag	255		205	

På grunnlag av kvartalsoppgavene fra Norges Bank kan følgende oversikt gis over lånetilsagn og utlån av de statsgaranterte fiskelån for perioden 1. juli 1954 til 30. juni 1955:

Låntakere	Pr. 30/9-54		Pr. 31/12-54		Pr. 31/3-55		Pr. 30/6-55	
	1000	Pst.	1000	Pst.	1000	Pst.	1000	Pst.
	kr.		kr.		kr.		kr.	
Statsgaranti ialt	60 000	100	60 000	100	60 000	100	60 000	100
Herav: Bevilget ialt	38 240	64	43 705	73	35 306	59	47 043	78
Disp. ialt . . .	30 020	50/100	24 017	40/100	23 868	40/100	37 196	62/100
Herav: Fryseribedr.	10 220	34	9 004	37	6 275	27	10 678	29
Fiskekj. o. a. .	4 752	26	3 057	13	5 090	21	9 767	26
Samvirkelag	15 048	50	11 955	50	12 503	52	16 751	45

Av oversikten går det frem at de bevilgete midler ikke ved noe kvartalskifte oversteg ca. $\frac{3}{4}$ av garantibeløpet. Da fisket på de forskjellige kyststrøk ikke inntreffer samtidig, har det vært mulig å dekke kredittbehovet ved overføring av midler fra det ene distrikt til det annet gjennom Norges Banks avdelingskontorer. Utlånene var størst omkring juni/juli, men nådde ikke opp i mer enn $\frac{2}{3}$ av garantibeløpet. Det synes å være tilstrekkelig kredittmidler til disposisjon for den sikkerhet låntakerne kan gi enda om enkelte fiskerier skulle ta seg godt opp samtidig. Det er ikke dermed sagt at alle låntakere har fått sitt behov for kredittmidler dekket fullt ut. Således hevdes det at enkelte samvirkelag delvis har sett seg nødt til å foreta betydelige salg av fiskeprodukter med direkte tap for å frigjøre nødvendige midler til det løpende fiskemottak. Den trege avsetning på tørrfisken har vært en sterkt medvirkende årsak.

Samvirkelagene legger beslag på omkring halvparten og fryseriene på rundt en tredjedel av de disponerte kredittmidler, mens resten går til private fiskekjøpere og sjøtilvirkere. I 1955 var det pr. 30. juni ennå ikke nyttet statsgaranterte midler til utrustningslån.

Regnskapsarbeid. I dette kvartal har jeg gjennomgått 38 regnskapsoppgaver fra fiskersamvirkelag i Nord-Norge, to for 1953 og resten for 1954. En oppgave ble nektet godkjenning, mens de øvrige ble godkjent stort sett uten vesentlige merknader. For enkelte lag ble det knyttet visse vilkår til godkjenningen, bl. a. gjaldt det å sperre utbetaling av bonusutdelingen når lagets likviditetsmessige stilling

derved ville bli skadelidende. For 1954 er det hittil kommet inn 8 regnskaper som er gjort opp med underskott etter at det var foretatt avskrivninger. Antallet av underskottsoppgjør er foreløpig lavere enn foregående år.

Etter hvert som fiskersamvirkelagens økonomiske stilling har bedret seg, har det på forskjellige måter meldt seg spørsmål fra medlemmene om å få personlig del i lagenes kapitalreserver. Denne tendens gjør seg ikke gjeldende i fiskersamvirkelagene på Skagerak-kysten eller i Oslofjorden og heller ikke innenfor landbruks- og forbrukerkooperasjonen.

Det har således meldt seg krav om å endre normalvedtektene og omorganisere bokføringen slik at det enkelte medlem skal få en vedtektsfestet fordring ikke bare på sitt andelsinnskott, men også på en forholdsmessig del av lagets øvrige egenkapitalreserver. Motivet er således det samme som gjør seg gjeldende hos aksjonærene i private aksjeselskaper. Dersom denne tankegangen skulle gjennomføres i fiskersamvirket, ville det bety et fullstendig brudd med de hittil anerkjente samvirkeprinsipper. Fiskeridirektøren har da også tatt avstand fra forslagene om at samvirkelagsmedlemmer skal få personlig eiendomsrett til lagets kapitalreserver.

Vedtekter. Dispensasjon fra bestemmelsen i § 5 i normalvedtektene om å anbringe $\frac{3}{4}$ av andelskapitalen i bank er ytterligere gitt for Nordvågen Fiskeproduksjonslag, Revsbotn Fiskersamvirkelag og Syltefjord Fiskersamvirke. I alt har hittil 26 lag fått slik dispensasjon. Det påses regelmessig at vilkårene om å øke andelene til minst kr. 250 blir overholdt.

Inspeksjonsreiser til fiskersamvirkelag i Nord-Norge. Etter oppdrag fra direktoratet foretok samvirkekonsulent R. Dybos og jeg i fellesskap fra 6. juni til 14. juni d. å. en rundreise til 7 fiskersamvirkelag i området Salten—Helgeland. Formålet var å kontakte lagenes ledelse på stedet, inspisere revisjonsarbeidet og kontrollere bokføringen.

Felles revisjonsordning for fiskersamvirkelag på Sørlandet. Samtlige 16 lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten er som kjent sjølstendige bedrifter som imidlertid står tilsluttet det lovbeskyttete fiskesalgslag Skagerakfisk S/L. Fler og fler av lokallagene bruker hovedorganisasjonens fast ansatte revisor i sin tjeneste slik at det etter hvert er bygget opp en felles revisjonsordning.

Lagene kan nytte fellesrevisoren uten særskilt godtgjørelse idet han lønnes helt ut av hovedorganisasjonen. Fellesrevisoren fører nemlig kontroll med alle 58 fiskekjøpere og tillitsmenn som sorterer under Skagerakfisk S/L.

Fellesrevisoren som opererer med Kristiansand S. som basis, foretar revisjon minst én gang hvert kvartal av de lagsregnskaper som han har ansvaret for. Intet lag ligger lenger borte fra basis enn at det kan besøkes og regnskapet revideres i løpet av én dag. Revisjonsarbeidet er basert på at samtlige lokallag må kjøpe all sin fisk — bortsett fra tilførsler fra andre lovbeskyttete salgslags distrikter — gjennom Skagerakfisk S/L som fakturerer fiskeleveransene og foretar alle endelige avregninger med fiskerne. Dessuten søker fellesrevisor etter hvert å innarbeide en standard kontoplan hos alle lokallag. Endelig er Skagerakfisk's bokføring lagt opp etter hullkortmetoden slik at alle ønskelige opplysninger foreligger til enhver tid. Denne sentraliserte regnskapsordning danner forutsetningen for en rasjonell og effektiv fellesrevisjon.

Nye samvirketiltak. Sogn og Fjordane Fiskesalags nye kjøle- og fryseanlegg på Raudeberg ble offisielt innviet 25. mai d. å. ved en enkel tilstelning. Anlegget var da allerede tatt i bruk og har hittil hatt full drift.

I Oslofjorden har spørsmålet om å danne innkjøpslag for anskaffelse av fiskeredskaper vært oppe til drøfting. På anmodning har jeg gitt Fjordfisk S/L en redegjørelse om finansiering og om arbeidet med kredittspørsmålet når det gjelder fiskersamvirkelagenes formidling av redskaper til sine medlemmer.

Rogaland Fiskesalagslag S/L har ved leieavtale skaffet seg bedre og større lokaler for fiskemottaket i Stavanger. Laget har ikke kunnet vente lenger på den planlagte mottakerstasjonen ved Fiskepiren som det ventelig vil ta flere år før kommunen kan realisere. Laget har også satt i gang et nytt tiltak med filetering av overskottsfisk og regner med på denne måten å øke lønnsomheten for fiskerne. Også på Karmøy har det under det rike hysefisket foregått en betydelig filetskjæring. Fileten pakkes i fiskekasser, sendes fersk iset innenlands og går godt unna på Oslo-markedet.

Norges Makrellag S/L har etablert en engrosforretning i Oslo. Makrellaget har i år satt i gang filetering av makrell i stor målestokk både ved anskaffelse av eget produksjonsutstyr og i samarbeid med fryseriene på Sør- og Vestlandet. Således var det av et oppfisket kvantum makrell på ca. 5700 tonn pr. 25. juni d. å. tilvirket 860 tonn ved filetskjæring mot 0 i fjor på samme tid. Lagets olje- og melfabrikk i Randesund har fått sine vesentligste råstofftilførsler i år fra avfallet ved fileteringen. Makrellfileten som fryses i protangelé og således bevares mot harskning, gir gode produksjons- og salgsmuligheter særlig for eksport.

Mellom Norges Makrellag, Rogaland Fiskesalgslag, Skagerakfisk og Fjordfisk er det innledet et samarbeid som tar sikte på å skaffe et mer allsidig vareutvalg til fiskeforsyningen og å rasjonalisere innenlandsomsetningen av fisk innenfor lagenes områder.

På Skagerak-kysten har en rekke av de lokale fiskesalgslag i gang arbeid med å modernisere sine fiskebutikker og reise nye fiskemottaksanlegg. Dette gjelder således salgslagene i Stavern, Mandal, Åvik, Flekkefjord og Egersund. I de siste par år har for øvrig en rekke av fiskesalgslagene på Sør- og Østlandet gjennomført utbygging og forbedringer av sine detaljutsalg og anlegg som til dels omfatter forholdsvis store og tidsmessige bygg oppført i betong.

Opplysning. Også i år har jeg korrigert og omarbeidet et manuskript til «Samvirkealmanakken», denne gang for 1956.

I slutten av mai d. å. foreleste jeg etter anmodning på Statens Fiskarfagskule på Laksevåg om fiskersamvirket i Norge med omtrent samme emneområder som i fjor.

Reiser og møter. I beretningsperioden har jeg foretatt tjenestereiser med tilsammen 16 døgns varighet.

1. j u l i — 3 0 . s e p t e m b e r 1 9 5 5.

Garantiordningen ble tatt opp til revisjon og lånevilkårene utvidet ved Stortingets vedtak i mai 1954. En rekke spørsmål om ytterligere endringer har vært oppe til drøfting.

Når det gjelder størje, kan det nå bare gis lån til tilvirkning ved frysing. Direktoratet har sluttet seg til en uttalelse fra Salgsstyret for størjeomsetningen som hevder at spørsmålet om å utvide statsgarantien til også å omfatte fersk størje for tiden bør stilles i bero da det ikke anses for å være av noen avgjørende betydning for førstehåndsomsetningen.

Direktoratet har inntatt det standpunkt at de statsgaranterte midler ikke kan ytes til firmaer som utelukkende driver foredling av hvalprodukter. Av omsyn til kontrollen med anvendelsen av midlene har direktoratet derimot hevdet at kredittmidlene bør kunne nyttes til foredling av hvalkjøtt forutsatt at dette går inn som et ledd i kapasitetsutnyttelsen ved produksjonsanlegg der tilvirkningen primært er basert på fiskeråstoff som er underlagt organisert førstehåndsomsetning.

Til dekning av godkjente føringsutgifter for fisk kan bare fryseri-bedrifter oppnå lån etter gjeldende låneregler. Det har vært foreslått å utvide garantiordningen slik at det kan gis lån også til fiskekjøpere

og fiskersamvirkelag for oppkjøp av fisk som er bestemt til føring og til dekning av slike føringsutgifter. Med de kvalitetsmessige omsyn for øye har direktoratet frarådd å gå til en generell utvidelse av statsgarantien på dette punkt. Direktoratet har likevel sett det slik at utlånsvilkårene ikke bør være til hinder for at fiskersamvirkelagene får lån til dekning av visse føringsutgifter når et lag er nødt til å samle fisk fra sine medlemmer for å tilvirke den. Dersom det oppstår storfiske slik at de stedlige tilvirkere ikke kan ta unna fangsten, har direktoratet pekt på at det må være høve til å yte lån til andre tilvirkere enn fryserier til oppkjøp og føring så fremt fisken kommer frem i kvalitetsmessig god stand.

Etter gjeldende utlånsvilkår skal den fastsatte minstepris på råfisk legges til grunn for utbetaling av de statsgaranterte kredittmidler. Den store forskjell i minstepris og faktisk betalt pris på råfisk i Norges Råfisklags distrikt har vært årsak til gjentatte forslag om å heve utbetalingsgrunnlaget for lån i Norges Bank. Direktoratet har uttalt at disse forslag må ses i sammenheng med omsetningsordningen i Norges Råfisklag og spørsmålet om overgang til faste priser og oppgjør gjennom laget. Dersom det blir aktuelt med en slik omlegging, vil det ventelig få avgjørende innflytelse også på spørsmålet om å endre beregningsgrunnlaget for utlån av de statsgaranterte midler.

Når det gjelder kontrollen med de statsgaranterte midler og spørsmålet om å tilgodese fiskersamvirkelagenes kredittbehov slik at dobbeltbelåning av de samme produkter kan unngås har direktoratet uttalt seg om utlånsordningen for produksjonslagenes sentrale omsetningsorgan, S/L Fiskernes Samvirkesalg, Tromsø. Direktoratet har således hevdet at alle salgsoppgjør mellom omsetningslaget og produksjonslagene uavkortet skal foregå over konto i Norges Bank. Dette gjelder også eventuell etterbetaling av salgsbonus. Direktoratets forutsetning for å gå inn for en så streng ordning er på den annen side at Norges Bank kan yte det enkelte lag tilstrekkelig kreditt og at utbetaling av lånemidlene kan praktiseres på en elastisk måte. Lagene bør således få frigitt eventuelt overskott som de har opparbeidet på sin konto i banken. Når et produksjonslag mangler likvide midler til dekning av løpende forpliktelser utenom selve produksjonen, må det gis høve til å trekke på den innvilgete kreditt i Norges Bank så fremt laget har tilstrekkelige motverdier i varebeholdninger og utestående fordringer. Videre har en hevdet at den statsgaranterte driftskreditt må kunne nyttes til å dekke godtgjørelse for pakking av tørrfisk for produksjonslag som foretar eksportpakking etter bekreftet oppdrag fra omsetningslaget. Endelig har direktoratet også uttalt at Norges Bank i særlige høve bør la produksjonslagene få bruke den

statsgaranterte driftskreditt til mottak av tilvirket tørrfisk fra sjøltilvirkere.

Regnskapsarbeid. Hittil er det i alt gitt godkjenning av årsregnskaper for 1954 for 62 fiskersamvirkelag i det nordlige Norge. I dette kvartal har jeg hatt 14 regnskapsoppgaver til behandling. Spørsmålet om regnskapsgodkjenning er inntil videre stilt i bero for 2 lag som er tatt under konkursbehandling, og for 1 lag som er besluttet oppløst. Det er ennå ca. 9 lag som ikke har sendt inn regnskapsoppgaver for 1954.

Når regnskapsoppgavene kommer så sent inn, vil det gjerne føre til at direktoratets eventuelle merknader mister sin aktuelle verdi. Spesielt gjelder dette henstillinger om anvendelsen av årsoverskottet, sperring av bonusutdeling o. l. med sikte på å styrke lagenes egenkapital.

Vedtekter. Når det gjelder regelen i normalvedtektenes § 5 om at $\frac{3}{4}$ av andelskapitalen skal være anbrakt i bank, er det hittil gitt dispensasjon til i alt 27 lag idet Stokkøy Fiskersamvirke også er kommet til i denne gruppen i beretningsperioden.

Inspeksjon av fiskersamvirkelag. Etter oppdrag for direktoratet foretok jeg i fellesskap med samvirkekonsulent R. Dybos en rundreise til fiskersamvirkelag i området Smøla—Frøya fra 29. august til 2. september d. å. Formålet var å kontakte lagenes ledelse på stedet om driftsforholdene og regnskapene, kontrollere bokføringen og inspisere den stedlige revisjon.

Etter reisen til Smøla—Frøya har jeg sammen med bestyreren ved Veidholmen Fiskersamvirke konferert med Bygnings- og Maskinteknisk avdeling om utbedring av enkelte mangler som ble observert ved lagets nyoppførte kjøle- og fryseanlegg. Ved Kjemisk Teknisk Forskningsinstitutt drøftet vi spørsmål i samband med reising av et kombinert råguano- og tangmelanlegg på Veidholmen i tilknytning til utbyggingsplanen for Trøndelag og Møre.

Fiskeproduksjonslagenes indre organisasjon. På grunnlag av de inspeksjonsreiser som jeg hittil har foretatt, er jeg kommet til at fiskeproduksjonslagenes indre organisasjon lider under til dels store svakheter. Dette gjelder særlig små lag, lag som driver ruteskips-ekspedisjon eller annen virksomhet utenom fisketilvirkningen og fiskersamvirkelag som har felles bestyrer med et forbrukersamvirkelag.

Jeg har bl. a. festet meg ved mangelen på fordeling av ansvar og arbeidsoppgaver innenfor det enkelte lag. Det er en alminnelig anerkjent regel at ingen funksjonær alene skal ha den fullstendige kontroll med viktige transaksjoner. I første rekke omfatter dette inn- og betalinger, rådighet over bankmidler, varekjøp og vareutlevering og

alt regnskapsarbeidet i denne sammenheng. Det er få lag som har gjennomført dette prinsipp. Når det således ikke er avdekket større skadevirkninger enn tilfellet er hittil, må det tilskrives bestyrernes arbeidsevne, redelighet og høye moral.

Styremedlemmene i laget har vanligvis svært liten befatning med den daglige virksomhet og har vel heller ikke alltid de nødvendige forutsetninger. Til hjelp på fiskebryggen, i butikker o. l. er det jevnt over engasjert tilstrekkelig arbeidshjelp med de nødvendige forutsetninger til å få arbeidet unnagjort i betimelig tid. Men både når det gjelder forretningsledelsen, disponeringen av kontanter, bankmidler og varer, kontorarbeidet og bokføringen har bestyreren alene som regel den fullstendige kontroll. Følgen herav er gjerne ikke bare at bestyrerens tid og arbeidsevne blir overbelastet, men også at lagets ledelse har lett for å tape oversikten og herredømmet over de økonomiske disposisjoner.

Regnskapene var jevnt over ikke forskriftsmessig oppbygget idet påbudte bøker og kontoopplegg manglet. Ajourføringen av regnskapene lå tilbake. Revisjonsarbeidet var lite tilfredsstillende på grunn av vanskene med å skaffe kvalifiserte revisorer, men også som følge av mangelfull bokføring. Det var praktisk talt uråd på stedet å gjøre seg opp en mening om lagets økonomiske stilling på grunnlag av regnskapstallene alene.

Når et lag drev med nybygging eller utvidelser ved siden av fisketilvirkningen, ble det gjerne vanskelig å bevare oversikten idet anleggs- og driftskapitalen hadde lett for å bli sammenblandet og disponert utenom det egentlige formål. I forbruker- og fiskersamvirkelag som hadde felles bestyrer, viste det seg meget vanskelig å holde de to lags økonomiske disposisjoner tilstrekkelig atskilt. Regnskapet og revisjonen i et forbrukersamvirkelag som står tilsluttet N.K.L.'s felles revisjonsordning, og som således blir inspisert minst to ganger årlig av reisende distriktsrevisorer, viste stort sett bedre orden og pålitelighet enn i produksjonslaget ennskjønt bestyreren kunne være den samme i begge lag. Etter min mening må dette i vesentlig grad skyldes kontrollordningens disiplinerende virkning. En kunne få det inntrykk at fiskersamvirkelagets interesser ble skjøvet til side fordi grunnlaget for N.K.L.'s distriktsrevisjon først og fremst måtte legges til rette.

Etter min mening kan en neppe finne frem til en rasjonell løsning av spørsmålet om en bedre indre organisasjon i fiskersamvirkelagene før det blir etablert en felles revisjonsordning med reisende revisorer noenlunde i likhet med den ordning som N.K.L. har bygget opp for forbrukersamvirkelagene. Jeg ser det slik at et av de grunn-

leggende prinsipper for denne fellesordningen må bli å spre kunnskap og praktisk erfaring om regnskaps-, revisjons- og organisasjons-spørsmål.

Felles revisjonsordning for fiskeproduksjonslag i Nord-Norge. N.K.L.'s felles revisjonsordning for forbrukersamvirkelag er basert på frivillig tilslutning og sjølffinansiering gjennom en avgift på lagenes omsetning.

Det er av interesse å bringe på det rene hvor stor utgiftsdekning en i praksis kan regne med at fiskeproduksjonslagene i Nord-Norge eventuelt ville bringe til veie dersom en tilsvarende felles revisjonsordning skulle finansieres bare ved en avgift på omsetningen. Jeg har således gjort et overslag over avgiftsbeløpene regnet på grunnlag av det enkelte lags salg av fiskeprodukter i 1952/54.

Jeg har forutsatt at det svares en avgift på hvert kr. 1000 av den bokførte salgsverdi i året etter følgende satser:

Kr. 1,00	når salgsværdien er over kr.	100.000	til og med kr.	250.000.
» 0,75	—»—	» 250.000	—	» 500.000.
» 0,50	—»—	» 500.000	—	» 1.000.000.
» 0,35	—»—	» 1.000.000.		

Det årlige avgiftsbeløp for hvert lag settes til minimum kr. 100 og maksimum kr. 1000 pr. år. Ovenstående satser er bortimot dobbelt så høye som dem N.K.L. for tiden nytter og kan neppe settes høyere.

Forutsatt at samtlige ca. 70 fiskeproduksjonslag og dessuten ca. 10 kombinerte forbruker- og fiskersamvirkelag fra Nordmøre til Russegrensen sluttet seg til ordningen, ville summen av lagenes avgiftsbeløp likevel ikke innbringe mer enn ca. kr. 18.000 pr. år til dekning av utgiftene for en fellesordning etter ovennevnte beregningsgrunnlag.

En felles revisjonsordning for alle fiskersamvirkelagene i det nordlige Norge med inspeksjon av hvert lag minst 2 ganger i året, vil ventelig kreve 3 manns arbeid. Enda om de reisende revisorer knyttes til samvirkekonsulentenes distriktskontorer eller en annen igangværende kontoradministrasjon, vil ordningen neppe komme på mindre enn ca. kr. 50–60.000 pr. år. Det er således for tiden neppe praktisk mulig å gjennomføre en særskilt felles revisjonsordning basert på sjølffinansiering og frivillig tilslutning fra lagene.

Tilvirkningsanlegg. En søknad om statsstøtte på kr. 60.000 til reising av et kombinert fisketilvirknings- og kjøleanlegg på Lekanger, Stadlandet, har jeg sendt videre til direktoratet. Etter min oppfatning er det behov for et anlegg der og jeg har rådd til at det gis statsstøtte.

Søknaden med forskriftsmessige tegninger og øvrige vedlegg beror for tiden ved Industriavdelingen til videre behandling før spørsmålet om statsstøtte avgjøres.

I samband med en søknad fra Sogn og Fjordane Fiskesalslag til Statens Fiskarbank om tilleggs lån til komplettering og utvidelse av lagets anlegg på Raudeberg har jeg på anmodning gitt en omfattende redegjørelse til banken. Så fremt produksjonsmulighetene ved Raudeberganlegget skal sikres i fremtiden, kapasiteten utnyttes rasjonelt og lønnsomheten av driften tilrettelegges på beste måte, anser jeg det nødvendig at det innredes islager og salteri, anskaffes sildefryser og sikres eiendomsrett til et tilstøtende tomteareal for anlegget. Anleggs-kostnadene kommer deretter i alt opp i over 1,5 mill. kroner. Statens Fiskarbank har gitt salgslaget tilsagn om et tilleggs lån på kr. 150.000 slik at bankens samlede belåning på dette anlegg deretter utgjør kr. 780.000 med 20 års avdragstid. Banken har forutsatt at anlegget utstyres med islager og salteplass med saltfiskkar i tillegg til lake-fryseren.

Til kjøle- og fryseanlegget i Bulandet er det nå gitt byggeløyve. Anbud på kai- og grunnarbeidet er innhentet slik at arbeidet ventelig kommer i gang i år.

Fiskeridepartementet har gitt løyve til at Sogn og Fjordane Fiskesalslag for egne midler allerede nå bygger ut kaien ved det planlagte kjøle- og fryseanlegget i Iglandsvik, Bremanger. Planene er under utarbeiding ved Industriavdelingen med sikte på at de kan godkjennes i samband med senere statsstøtte til anlegget.

Opplysning. Det har vært på tale å danne et produksjonslag av fiskere i Åkrehamn for tilvirkning av reker. På forespørsel har jeg gitt en uttalelse om laget trenger godkjenning fra Rogaland Fiskesalslag S/L for å kunne sette i gang driften.

På Skagerak-kysten er det interesse for praktisk opplæring av formenn på fiskebruk og ekspeditører i fiskeutsalg når det gjelder behandling og tilvirkning av fisk som omsettes i dette område. På anmodning har jeg i samråd med undervisningskonsulenten gitt en orientering om de foreliggende muligheter.

Det hevdes at det er en lite tilfredsstillende ordning når folk fra Sørlandet må dra helt opp til Statens Lærebruk i Vardø for å få praktisk opplæring i tilvirkning og behandling av fisk. Enkelte forsøker derfor å få innpass for kortere eller lengre tid hos private firmaer som driver tilvirkning og omsetning for å skaffe seg praktisk lærdom. Det er således behov for kortvarige opplæringskurs fra tid til annen også i Sør-Norge med et hensiktsmessig opplegg tilpasset den form for tilvirkning og behandling av fisk som er aktuell her sør.

Etter mine inspeksjonsreiser til fiskersamvirkelagene har jeg inntrykk av at det er behov for utvikling og rasjonalisering av praktiske metoder under tilvirkningen og behandlingen av fisken for å få en mest mulig «flytende produksjonsprosess». Noen lag har funnet frem til enkelte gode tekniske løsninger for spesielle ledd i tilvirkningen, transporten, utstyret, verktøyet, planløsning osv. Det er utvilsomt også behov for å spre meddelelser lagene imellom om slike praktiske forbedringer som kan være rimelige i anskaffelse, men bety meget for å lette arbeidet og øke lønnsomheten. På dette område antar jeg at det også er behov for å ta i bruk tidsstudieteknikken og drive forskning. Slike oppgaver måtte det være nærliggende å ta opp i samband med et lærebruk i Sør-Norge for driftsteknisk fiskeindustri.

Reiser og møter. I beretningsperioden har jeg foretatt 4 tjenestereiser med tilsammen 20 døgnns varighet.

Foruten en konferanse i Måløy 12. august med styret i Sogn og Fjordane Fiskesalslag deltok jeg i Norges Fiskarlags landsmøte i Trondheim 23.—27. august, avviklet foran nevnte inspeksjonsreise i området Smøla—Frøya 29. august til 2. september og var med på årsmøtet som Sogn og Fjordane Fiskarlag holdt i Florø 4.—6. sept. d. å.

1. oktober — 31. desember 1955.

Statsgaranterte fiskelån. Utlånene av de statsgaranterte midler til torskefiskeriene pr. 30. september 1955 fordelte seg således:

Låntakere	Bevilget		Disponert	
	1 000 kr.	Pst.	1 000 kr.	Pst.
Alle låntakere tilsammen	53 577	100	41 991	100
Herav til fryseribedrifter	17 800	33	15 851	38
— fiikekjøpere o. a.	14 007	26	8 008	20
— samvirkelag ialt	21 770	41	18 132	42
Herav til produksjonslag	14 095	26	11 109	26
— omsetningslag	7 400	14	6 932	16

Samvirkelag som sjøl eksportpakker sin tørrfisk, kan etter Finansdepartementets uttalelse få dekket pakningsgodtgjørelse av driftskreditten i Norges Bank. Fiskersamvirkelag kan også nytte statsgarantert driftskreditt til innkjøp av tørrfisk fra sjøltilvirkere, spesielt når disse bor på mindre og avsidesliggende steder.

Fiskeridirektøren har uttalt at Norges Bank bør ha høve til å betinge seg pantesikkerhet for driftslån til fiskersamvirkelag som har muligheter for å stille slik sikkerhet, og der det antas noe vunnet ved det. Forutsetningen er at Norges Bank viker prioritet for pante-

lån som trengs til fullføring av nybygg eller til fornyelse, utvidelse eller modernisering av fisketilvirkningsanlegg. Finansdepartementet har sluttet seg til dette syn.

Norges Bank har foreslått å opprette et 3-manns utvalg eller styre som rådgivende organ for de statsgaranterte fiskelån med representanter for Fiskeridepartementet, Finansdepartementet og Norges Bank. Fiskeridirektøren har ikke funnet å kunne tilrå forslaget, men hevder at gjeldende praksis bør opprettholdes når det gjelder uttalelser om kredittbehov, om tvilsspørsmål i samband med fortolkningen av utlånsreglene, om endringer i garantiordningen og om overvåkingen av utlånsvirksomheten m. m.

Det har vært reist spørsmål om å vende tilbake til og å utvide Norges Banks kontrollordning med fast engasjerte inspektører med sikte på å styrke produksjonslagenes regnskapsrevisjon, å bøte på vanskene med å skaffe kvalifiserte stedlige revisorer og overvåke lagenes anvendelse av offentlige midler. Det var tanken at Norges Bank skulle engasjere så mange reisende inspektører at det kunne foretas inspeksjon og stedlig kontroll hos fiskersamvirkelagene en gang hvert kvartal. Arbeidsprogrammet skulle tilrettelegges i samarbeid mellom Norges Bank, Statens Fiskarbank og fiskeriadministrasjonen som også i fellesskap skulle finansiere inspeksjonsordningen. Fiskeridirektøren er imidlertid kommet til at spørsmålet om en utvidet kontroll bør stilles i bero inntil det er vunnet mer erfaring med den kontrollordning som Norges Bank allerede har gjennomført etterat de nye utlånsvilkår ble vedtatt våren 1954. Statens Fiskarbank har inntatt samme standpunkt.

Det er utarbeidet nye kassakredittkontrakter for de statsgaranterte fiskelån for låntakere gruppert således: 1) Fiskere, 2) Fiskekjøpere, 3) Fiskersamvirkelag, 4) Omsetningslag og 5) Fryseribedrifter og fiskeindustri. Kontraktsformularene blir tatt i bruk fra 2. januar 1956. Norges Bank har overfor Finansdepartementet gitt uttrykk for sin anerkjennelse av det verdifulle arbeid som direktoratet har utført under revisjonen av kontraktsformularene, og som ble lagt til grunn under drøftingene av de nye skjemaer.

I beretningsperioden har det herfra vært behandlet en rekke spørsmål om inspeksjonsrapporter fra Norges Banks avdelinger om ca. 30 forskjellige fiskersamvirkelag.

Akkarvik Produksjonslags konkursbo er ved Lyngen skifteretts kjennelse av 23. desember 1955 tilbakelevert konkursskyldneren til fri rådighet etter konkurslovens § 80. Norges Råfisklag har overtatt til innfrielse produksjonslagets kausjonsgjeld til A/S Fiskernes Bank mot pantesikkerhet i lagets faste eiendom for kr. 50.000. Gjelds-

ordningen er godkjent av direktoratet etter tilråding fra samvirke-konsulenten og Norges Bank som har gitt Akkarvik Produksjonslag tilsagn om fortsatt kreditt av statsgaranterte midler.

Regnskapsarbeid. Under henvisning til den tabellariske oversikt for årene 1951/53 som fulgte min beretning for 3. kvartal 1954/55, gjengis nedenfor en oversikt over produksjonslagenes regnskapsopp-gaver for 1953/54:

	1953	1954
Antall lag som fikk sitt regnskap godkjent	68	66
Antall medlemmer i lagene	4.045	4.006
Mottatt råfisk utenom biprodukter Tonn	33.532	30.936
Solgt til fersk anvendelse »	7.420	10.368
a) Driftsregnskap pr. 31. desember.	1000 kr.	1000 kr
Brutto overskott	8.799	9.383
Totale utgifter	8.001	8.373
Herav arbeidslønn o. l.	4.499	4.150
» avskrivninger	940	1.097
» renteutgifter i alt	415	596
Driftsoverskott	798	1.010
b) Status pr. 31. desember.		
I kasse, bank o. l.	953	1.666
Varebeholdninger	10.238	6.683
Utestående fordringer	4.454	3.380
Lett realisable aktiva	15.645	11.729
Fast eiendom, maskiner, løsøre	15.075	16.470
Andre aktiva	816	1.118
Samlete aktiva	31.536	29.317
	1953	1954
	1000 kr.	1000 kr.
Samlete passiva	31.536	29.317
Kreditorer	2.885	1.957
Driftskredittgjeld	10.048	5.873
Annen gjeld	3.882	4.818
Kortsiktige forpliktelser	16.815	12.648
Pantelån	9.386	11.120
Lånekapital i alt	26.201	23.768
Egenkapital i alt	5.335	5.549
Herav andelskapital	937	985
» reservefond	2.003	2.097
» andre fond og udisp. overskott	2.395	2.467

For 1954 er det i alt godkjent regnskapsoppgaver fra 66 fiskersamvirkelag. Siden forrige regnskapsavslutning er 3 lag besluttet oppløst, 2 lag er tatt under konkursbehandling og godkjenning av oppgaven fra 1 lag er foreløpig stilt i bero.

I sammenlikning med året før viste 1954 forholdsvis et bedre resultat for alle lag sett under ett. For 1954 måtte 9 lag gjøre opp sitt årsregnskap med underskott mot 22 lag for 1953. En relativt større del av produksjonen ble solgt i fersk stand. Bruttoinntektene steg merkbart, men det kan skyldes at eventuelle skjulte reserver i form av forsiktig vurdering av de betydelige varelagrene ved årets begynnelse er blitt oppløst. Varebeholdningene ved utgangen av 1954 var sterkt redusert i sammenlikning med 1953.

Driftskredittgjelden ble nedbetalt forholdsvis sterkere enn reduksjonen av varelagrene. Likviditeten var jevnt over fremdeles noe anstrengt ved utgangen av 1954 idet lett realisable aktiva utgjorde bare ca. 93 pst. av kortsiktige forpliktelser som imidlertid også omfatter låneinnskott fra medlemmene.

Lånekapitalen som i 1954 utgjorde ca. 81 pst. av samlede aktiva, betyr fortsatt en tung belastning for lagene, men egenkapitalen viste i 1954 likevel en stigning på et par prosent både i form av økt andelskapital og fondsavsetninger.

Avskrivninger ble stort sett gjennomført i samsvar med reglene i normalvedtektene. Lagene har stadig fått oppfordringer både herfra og fra Norges Bank om å gå inn for å styrke sin egenkapital. For å sette fart i innkrevingen av ikke innbetalte medlemsinnskott er det således forutsatt at det som vilkår for fremtidig fornyelse av den statsgaranterte driftskreditt vil bli krevd at ca. 90 pst. av den tegnede andelskapital må være dekket.

Størjeomsetningen. I samråd med direktoratet har jeg på anmodning laget et utkast til samarbeidsavtale mellom de 7 lovbeskyttete fiskesalgslag som har deltatt i samarbeidet for om mulig å komme til en varig fremtidig ordning av størjeomsetningen.

Salgsstyret for størjeomsetningen gjorde en del endringer i utkastet. På årsmøtet 9. desember 1955 i Samarbeidsutvalget ble det enstemmig vedtatt å rå salgslagene til å godkjenne samarbeidsavtalen.

Lovbeskyttete fiskesalgslag. Sogn og Fjordane Fiskesalgslag vedtok på representantskapsmøte 12. november 1955 en del vedtektsendringer. Således kan heretter alle fiskere bli medlemmer uten å betale medlemsinnskott. Medlemskap, stemmerett og valgbarhet er utelukkende knyttet til det vilkår at den enkelte fisker har levert egen fangst til salgslaget i de to siste år. Dessuten ble det etter anmodning fra direktoratet vedtatt å forandre vedtektene når det gjelder ordning av tvistemål og etablering av samarbeid med andre salgsgeselskaper.

Hordaland Fiskesalslag S/L har på representantskapsmøte 29. november 1955 gjort vedtak om å forandre sine vedtekter på liknende måte som nevnt foran når det gjelder ordning av tvister og samarbeid med andre salgslag. Dessuten ble det bestemt at fangstlevering til laget i ett av de to siste år — mot tidligere bare ett år — skal settes som vilkår for et medlem til å oppnå stemmerett. Tallet på representanter ble vedtatt fastsatt til 52, mens spørsmålet om representantskaps sammensetning ble utsatt til ny behandling på førstkommande representantskapsmøte.

Vedtekter. Træna Fiskarsamvirkelag har etter søknad fått dispensasjon fra regelen i normalvektektenes § 5 om at $\frac{3}{4}$ av andelskapitalen skal være anbrakt i bank. Det er gitt slik dispensasjon til i alt 28 lag hvorav 24 i distriktet Russegrensen—Vestfjorden.

I området Russegrensen—Nordmøre er det for tiden ca. 70 fiskersamvirkelag som sender direktoratet sine årsregnskaper for godkjenning. Herav har 38 lag eller ca. 54 pst. et minimums medlemsinnskott på kr. 250 pr. andel.

Tilvirkningsanlegg. I Bulandet er reisingen av kaien til det prosjekterte kjøleanlegget for Sogn og Fjordane Fiskesalslag satt ut på anbud og arbeidet er kommet i gang. Kaien som forutsettes å få en frontlengde på 40 og 90 meter for tillegg av båter og har et tilflott på 5—6 meters dybde, er det meningen å nytte også til omlastningsanlegg for sild. Kjølelageret med tilvirkningsanlegget planlegges reist til våren.

Arbeidet med planleggingen av et kombinert isefisk- og kjøleanlegg på Lekanger, Stadlandet, har vært fortsatt i samråd med Bygnings- og Maskintekniske avdeling. Planløsningen og kostnadsoverslaget er tatt opp til revisjon. Den 14. november 1955 ble det holdt konstituerende møte i P/L Stadlandets Kjøleanlegg som skal fortsette arbeidet, forestå oppføringen og eie anlegget. Vedtektene for partlaget er utarbeidet av meg. Anleggskostnadene skal søkes holdt innenfor rammen av ca. kr. 275.000.

I Hordaland er det pustet nytt liv i langtidsprogrammets plan om å reise en «forpost» langs fylkets ytre distrikter av høvelige kjøleanlegg kombinert med plass for lagring av agn, linestamper, isefisk og andre fiskeriprodukter og mottak og tilvirkning av fisk. Spørsmålet var oppe på siste årsmøtet i Hordaland Fiskesalslag S/L. Et medlem av Stortingets sjøfarts- og fiskerikomité ga der en orientering og nevnte at komiteen var forberedt på å ta opp spørsmålet om eventuell statsstøtte så snart det forelå søknad med konkrete planer for reising av kjøleanlegg i Hordaland. Fiskerne burde samle seg om å fremme et par prosjekt, ett i den nordlige og ett i den sørlige delen av fylket.

Planene for et kjøleanlegg i Fedje, Nordhordland, er under utredning i samråd med kommunen, fylkesmannen og den Bygnings- og Maskintekniske avdeling med sikte på finansieringen og å fremme en begrunnet søknad om statsstøtte. Hordaland Fiskarlag har tatt opp spørsmålet om en synfaring for å få fastslått stedet for et kjøleanleggsprosjekt i Sunnhordland.

Fiskernes Salgslag i Egersund har fullført et kombinert tilvirkningsanlegg for fisk med butikksalg. Grunnflaten er på 140 kvm og bygget er oppført i 2½ etasje i betong. Anleggsutgiftene beløper seg til ca. kr. 160.000. Herav utgjør innredning av det moderne utstyrte fiskeutsalget ca. kr. 25.000. Laget har hittil finansiert anlegget ved egne midler.

Fiskernes Salgslag i Mandal har fått byggeløyve for å reise et fisketilvirkningsanlegg i betong i 3 etasjer. Arbeidet er utsatt på et anbud til kr. 104.000 som styret har godtatt.

Reiser og møter. I beretningsperioden har jeg foretatt 2 tjenestereiser med tilsammen 6 døgns varighet.

Samtidig med reisen til årsmøtet i Sogn og Fjordane Fiskesalslag i Måløy 11. til 12. november fortsatte jeg til Lekanger og var med på konstituerende møte i P/L Stadlandets Kjøleanlegg 14. november. Fra 24. til 27. november deltok jeg i Rogaland Fiskarlags årsmøte i Stavanger.

For øvrig har jeg vært til stede under årsmøtene her i byen for Hordaland Fiskarlag 13. til 14. oktober, for Noregs Sildesalslag 31. oktober til 3. november, for Hordaland Fiskesalslag 28. til 29. november og for Samarbeidsutvalget for størjeomsetningen 9. til 10. desember.

Tabell 6. Statistisk oppgave over fiskersamvirkelag i Nord-Norge og deres produksjon, lønnsomhet m.m. i 1955.

	Antall pers. medlem	Antall båter	Båt og not andeler	Samlet andelskapital kr.	Reservefond kr.	Andre fond kr.	Samlet egenkapital pr. 31/12 1955 kr.	Låneinnskudd og ikke utbet. bonus fra tidligere år kr.	Skattefond kr.	Fiskebruket m. utstyr Oppr. kostn. kr.	Fiskebruket m. utstyr nedskrevet med i alt pr. 31/12 1955 kr.	Statens Fiskarbank Pantelån kr.
Finnmark fylke:												
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	33	10	25	10 150	38 165	17 500	65 815	12 669	633	494 158	107 744	110 185
2. Breivikbotn Produksjonslag	32	9	—	16 000	44 447	—	60 446	3 710	9 173	826 592	149 475	450 000
3. Båtsfjord Produksjonslag	43	19	29	18 000	73 692	39 642	131 334	46 793	—	916 429	218 565	147 225
4. Dønnesfjord Fiskersamvirkelag . .	40	4	5,5	27 700	38 278	51 880	117 859	22 787	12 481	593 796	75 578	260 799
5. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l..	29	11	0	7 500	2 800	—	10 300	3 995	—	166 321	13 845	127 545
6. Gamvik Produksjonslag	77	20	25	98 476	58 483	—	156 959	17 894	—	703 213	108 278	202 334
7. Hammerfest Fiskersamvirkelag . .	261	73	145	40 600	110 653	49 782	201 035	16 932	2 689	1 120 811	205 311	564 250
8. Hamningberg Fiskersamv.lag . . .	23	—	—	5 750	29 220	29 000	63 970	1 550	1 000	305 508	32 922	175 500
9. Hasvik Produksjonslag	28	—	—	7 000	330	—	7 330	—	—	540 681	16 309	375 000
10. Havøysund Fiskarsamv.lag	154	27	57,75	21 180	65 064	77 915	164 159	197 655	6 758	1 691 265	515 433	288 750
11. Hjelmén Fiskersamvirkelag	128	7	19	14 700	57 719	—	72 419	30 860	2 259	686 211	191 578	239 778
12. Jakobselv Fiskersamvirkelag . . .	117	17	32	37 250	79 479	22 000	138 730	13 707	795	172 309	56 220	—
13. Kamøyvær Fiskersamvirkelag . . .	68	19	11	19 180	20 320	20 443	59 943	37 027	5 446	1 001 022	374 322	357 939
14. Kiberg Produksjonslag	56	15	23	47 400	278 712	9 723	335 835	—	—	321 310	88 705	88 938
15. Kvalsund Fiskersamvirkelag	142	6	69,5	21 150	101 098	73 302	195 549	26 714	182	437 416	101 211	189 600
16. Mehamn Fiskarlags Produksj.lag.	162	12	41	20 300	66 900	117 326	204 526	179 058	23 809	1 042 742	346 172	132 540
17. Nordvågen Fiskeproduksjonslag . .	40	7	19,5	14 875	33 457	72 769	121 101	8 817	4 219	1 025 487	58 498	650 000
18. Porsanger Fiskeproduksjonslag . .	21	6	4	6 250	13 187	26 634	46 071	—	686	43 727	13 927	—
19. Revsbotn Fiskersamvirkelag	27	2	0,5	6 875	380	—	7 255	—	—	272 871	17 720	168 125
20. Ringnes Fiskersamvirkelag	127	25	30	39 250	113 007	17 629	169 886	69 952	2 767	940 690	353 320	310 684
21. Skarvfjordhamn Fiskersamv.lag . .	22	—	—	5 500	24 650	—	30 150	—	—	433 786	60 161	193 250
22. Store Lærresfjord Fiskersamv.lag.	33	1	2	10 859	14 658	—	25 518	—	1 421	255 902	34 017	55 000
23. Syltefjord Fiskersamvirkelag	45	16	17	15 500	55 940	33 550	104 990	—	1 719	324 827	132 317	109 402
24. Sørvær Produksjonslag	50	9	13	15 750	58 643	—	74 393	1 181	—	1 084 965	171 566	497 511
25. Toftens Fiskersamvirkelag	35	8	5,5	10 125	5 503	5 835	21 462	2 331	500	106 142	18 667	40 500
26. Vadsø Fiskersamvirkelag	69	23	25	9 400	29 632	4 576	43 607	17 954	1 986	286 759	85 391	21 382
27. Vardø Fiskersamvirkelag	140	33	64	22 785	75 050	96 067	193 902	136 982	15 000	1 271 909	236 409	—
28. Vardø Produksjonslag	30	12	27,5	23 000	71 000	160 000	254 000	117 016	12 000	1 950 271	644 188	491 925
29. Vargesund Produksjonslag	40	4	13	13 250	30 242	—	43 492	—	1 203	493 660	132 360	269 863
	2 072	395	703,75	605 755	1 590 709	925 573	3 122 036	965 584	106 726	19 510 780	4 560 209	6 518 025

Troms fylke:												
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag...	20	3	4,5	6 125	4 014	—	10 139	—	—	271 426	28 238	170 000
2. Burfjord Fiskersamvirkelag	36	6	—	3 600	11 443	—	15 043	—	—	97 758	16 067	—
3. Jøkelfjord Fiskersamvirkelag	18	8	—	4 500	—	—	4 500	—	—	251 474	23 493	131 625
4. Långsund Produksjonslag	25	7	10,5	3 550	10 950	—	14 500	—	4 019	185 997	40 949	95 141
5. Skorøy Produksjonslag	59	8	26,5	8 550	37 852	7 000	53 402	6 460	—	296 060	73 104	165 750
6. Steinfjord-Bergsbotn Prod.lag...	34	5	13	9 400	4 404	—	13 804	—	—	311 624	30 846	175 000
7. Straumfjord Fiskersamvirkelag ..	29	7	3	8 000	—	—	8 000	—	—	212 469	20 663	82 000
	221	44	57,5	43 725	68 663	7 000	119 388	6 460	4 019	1 626 808	233 360	819 516
Nordland fylke:												
1. Andenes Fiskersamvirkelag	50	6	14,5	15 700	57 276	10 000	82 977	76 475	—	78 585	24 005	—
2. Bleik Produksjonslag	42	5	11	5 300	40 476	12 573	58 349	27 031	1 232	123 361	66 893	59 516
3. Grundstad Produksjonslag	20	6	10,5	10 643	10 235	5 362	26 239	—	—	266 112	28 173	142 703
4. Kjeøy Produksjonslag	49	9	18,5	7 750	11 212	—	18 962	7 162	1 972	8 524	5 024	—
5. Mærvoll Produksjonslag	52	9	14	6 600	17 540	—	24 140	—	1 025	239 316	41 387	101 479
6. S/L «Nor», Andenes	40	4	9	12 250	25 906	24 596	62 752	87 084	—	48 815	4 800	—
7. Nordmjele Fiskersamv.lag	31	4	9	10 000	19 093	13 299	42 393	3 873	678	223 747	18 584	118 750
8. Nyksund Produksjonslag	26	4	14	10 000	4 173	—	14 173	—	—	205 521	14 613	—
9. Nykvåg Produksjonslag	29	8	9,5	9 625	31 109	7 413	48 147	28 437	1 716	121 566	44 066	65 000
10. S/L «Samdrift», Bleik	29	4	8	3 700	31 039	—	34 739	19 000	2 240	78 971	49 577	—
11. S/L «Samhold», Andenes	35	3	11	11 500	39 594	5 000	56 094	75 148	1 150	11 502	11 337	—
12. Skrova Produksjonslag S/L	69	32	47,5	23 300	51 571	12 923	87 793	20 000	1 489	227 793	40 878	99 498
13. Skårvågen Produksjonslag	46	6	13	5 900	21 630	14 886	42 416	—	165	152 902	35 066	58 775
14. Sommarøy Produksjonslag	56	7	38,5	23 625	25 552	30 867	80 045	17 317	2 432	755 768	77 568	374 890
15. Steinfjord Produksjonslag	38	8	14	13 000	6 383	—	19 383	—	2 706	286 227	37 094	157 914
16. Ure Fiskersamvirkelag	77	17	25	10 200	10 187	—	20 387	—	1 000	10 928	2 040	—
17. Vinjesjøen Produksjonslag	47	17	28	18 750	2 357	—	21 107	8 411	700	290 866	35 166	194 311
18. Værøy Fiskersamvirkelag	27	14	31	5 825	19 203	16 708	41 736	—	3 099	116 940	47 458	—
	763	163	326,0	203 668	424 536	153 627	781 832	369 938	21 604	3 247 444	583 729	1 372 836
Total sammendrag:												
29 Finnmark fylke.....	2 072	395	703,75	605 755	1 590 709	925 573	3 122 036	965 584	106 726	19 510 780	4 560 209	6 518 025
7 Troms fylke	221	44	57,50	43 725	68 663	7 000	119 388	6 460	4 019	1 626 808	233 360	819 516
18 Nordland fylke	763	163	326,00	203 668	424 536	153 627	781 832	369 938	21 604	3 247 444	583 729	1 372 836
54 Lag	3 056	602	108725	853 148	2 083 908	1086200	4 023 256	1 341 982	132 349	24 385 032	5 377 298	8 710 377
1954	3 159	605	1 104	832 848	1 952 038	1278155	4 063 041	—	150 369	20 677 602	4 371 388	7 668 474
1953	3 271	617	1 180	810 998	1 870 291	1235379	3 916 669	—	154 515	18 146 812	3 560 603	6 430 116
1952	2 890	568	1 044	615 340	1 524 134	901 435	3 040 903	—	129 220	13 767 805	2 765 721	—
1951	2 764	479	859,5	506 712	—	—	2 352 719	—	96 496	—	—	—
1950	2 495	466	—	431 660	—	—	1 896 008	—	—	—	—	—
1949	2 363	456	—	353 540	—	—	1 458 134	—	—	—	—	—
1948	2 184	539	—	304 245	—	—	976 101	—	—	—	—	—

Tabell 6 forts.

	Annen pantegjeld og gjeldsbrevslån kr.	Lån og bidrag av Staten v. Fiskeridepartement	Lån og bidrag av Råfisklaget Kr.	Driftskreditt i Norges bank pr. 31. - 12. 1955	Årsproduksjon i 1955 kg	Herav eksp. ferskt kg	Saltet, hengt og filetert kg	Verdi av innkjøpte fiskeprodukter kr.	Produksjonsomkostninger	
									Samlet kr.	øre Pr. kg
Finnmark fylke:										
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	20 625	94 720	21 250	248 560	1 312 274	776 289	535 985	769 718	291 697	22,23
2. Breivikbotn Produksjonslag.....	32 500	133 970	—	213 882	1 041 476	87 483	953 993	902 674	215 051	20,65
3. Båtsfjord Produksjonslag.....	243 386	145 818	6 000	810 853	1 157 004	207 505	949 499	772 765	237 886	20,56
4. Dønnesfjord Fiskersamvirkelag..	39 936	75 200	10 200	407 292	487 765	146 354	341 411	368 497	146 556	30,05
5. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l.	—	10 000	10 000	98 000	198 400	30 205	168 195	133 308	53 968	27,20
6. Gamvik Produksjonslag	17 000	192 740	5 000	310 339	940 360	376 939	563 421	565 241	252 385	26,83
7. Hammerfest Fiskersamvirkelag .	21 693	117 590	—	367 521	1 460 021	751 507	708 514	1 199 129	395 571	27,09
8. Hamningberg Fiskersamv.lag ...	—	42 650	39 000	114 808	336 691	53 117	283 574	199 954	73 620	21,87
9. Hasvik Produksjonslag	—	102 600	50 000	75 027	349 818	186 384	163 434	266 989	70 321	20,10
10. Havøysund Fiskarsamv.lag	274 243	458 866	21 000	1 194 784	3 730 459	169 317	3 561 142	2 539 205	1 462 768	39,21
11. Hjelmens Fiskersamvirkelag	20 000	76 350	143 355	386 983	774 766	235 215	539 551	605 502	183 461	23,68
12. Jakobselv Fiskersamvirkelag ...	—	33 360	—	296 234	646 984	94 662	552 322	491 406	91 522	14,15
13. Kamøyvær Fiskersamvirkelag ..	20 000	116 560	5 000	448 019	1 140 596	166 183	974 413	745 032	266 198	23,34
14. Kiberg Produksjonslag	—	—	—	349 601	1 530 197	293 944	1 236 253	1 015 303	309 886	20,25
15. Kvalsund Fiskersamvirkelag	33 614	—	—	431 672	519 374	6 456	512 918	460 819	135 314	26,05
16. Mehamn Fiskarlags Produksj.lag.	501 000	11 200	—	229 556	917 983	382 096	535 887	609 453	237 902	25,92
17. Nordvågen Fiskeproduksjonslag .	28 689	233 180	10 000	187 195	652 353	88 736	563 617	457 552	141 996	21,76
18. Porsanger Fiskeproduksjonslag ...	3 400	3 393	—	53 064	62 476	2 201	60 275	46 427	18 549	29,69
19. Revsbotn Fiskersamvirkelag	—	87 289	9 000	120 209	243 867	495	243 372	181 396	51 556	21,14
20. Ringnes Fiskersamvirkelag.....	—	154 065	—	388 716	807 830	243 726	564 104	595 717	205 333	25,42
21. Skarvfjordhamn Fiskersamv.lag .	13 125	95 034	18 500	244 482	330 546	66 777	263 769	251 225	92 963	28,12
22. Store Lerresfjord Fiskersamv.lag.	128 274	15 000	—	158 795	178 477	41 178	137 299	146 313	40 760	22,84
23. Syltefjord Fiskersamvirkelag	12 375	46 887	—	270 840	551 348	217 965	333 383	353 776	156 670	28,41
24. Sørvær Produksjonslag	23 750	262 782	58 279	452 234	1 099 615	156 669	942 946	764 941	297 264	27,03
25. Toftens Fiskersamvirkelag	19 500	12 000	2 000	66 711	109 533	4 866	104 667	92 585	24 497	22,36
26. Vadsø Fiskersamvirkelag	31 944	12 350	18 537	300 152	520 368	77 220	443 148	353 567	107 964	20,75
27. Vardø Fiskersamvirkelag	41 433	7 200	—	1 042 213	1 723 648	358 341	1 365 307	1 156 857	501 960	29,12
28. Vardø Produksjonslag	150 000	107 500	155 050	1 561 107	3 004 115	107 801	2 896 314	2 035 414	1 491 785	49,66
29. Vargesund Produksjonslag	13 030	47 504	7 000	382 285	560 628	127 760	432 868	376 998	158 646	28,29
	1 689 517	2 695 808	589 171	11 211 134	26 388 972	5 457 391	20 931 581	18 457 763	7 714 049	29,23

Troms fylke:										
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag...	56 000	—	10 000	69 396	161 520	19 209	142 311	163 530	59 773	37,00
2. Burfjord Fiskersamvirkelag	68 125	13 275	—	54 710	40 128	736	39 392	36 600	16 313	40,65
3. Jøkelfjord Fiskersamvirkelag ...	20 000	45 750	19 000	96 506	154 112	18 303	135 809	132 627	38 434	24,94
4. Langsund Produksjonslag	—	29 925	8 333	90 440	248 862	36 870	211 992	142 795	48 792	19,60
5. Skorøy Produksjonslag	—	46 160	—	50 131	337 025	38 852	298 173	232 760	77 667	23,05
6. Steinfjord-Bergsbotn Prod.lag...	—	52 725	42 000	163 025	478 224	79 392	398 832	446 585	103 615	21,66
7. Straumfjord Fiskersamvirkelag ..	25 000	66 266	15 000	119 474	168 532	13 369	155 163	106 858	30 950	18,36
	169 125	254 101	94 333	643 682	1 588 403	206 731	1 381 672	1 261 755	375 544	23,64
Nordland fylke:										
1. Andenes Fiskersamvirkelag	38 000	—	—	—	671 339	212 103	459 236	500 346	125 438	18,68
2. Bleik Produksjonslag	—	—	—	15 174	543 465	248 453	295 012	367 985	101 521	18,68
3. Grundstad Produksjonslag	—	31 000	47 872	42 480	43 000	—	43 000	44 399	31 985	74,39
4. Kjeøy Produksjonslag	—	—	—	—	90 605	—	90 605	88 849	24 666	27,22
5. Mærvoll Produksjonslag	—	32 000	43 000	8 297	224 890	9 048	215 842	183 367	47 731	21,22
6. S/L «Nor», Andenes	—	—	—	—	770 449	345 662	424 787	572 552	164 755	21,38
7. Nordmjele Fiskersamv.lag	—	66 906	10 000	—	312 220	270 421	41 799	231 337	46 979	15,05
8. Nyksund Produksjonslag	—	64 150	130 000	122 010	405 127	323 218	81 909	277 159	74 279	18,33
9. Nykvåg Produksjonslag	—	17 700	—	1 242	307 453	39 648	267 805	260 233	55 046	17,90
10. S/L «Samdrift», Bleik	—	—	—	9 018	398 215	186 296	211 919	267 638	67 273	16,89
11. S/L «Samhold», Andenes	—	—	—	—	424 607	132 770	291 837	315 879	99 720	23,49
12. Skrova Produksjonslag S/L	—	—	25 000	12 873	360 873	95 348	265 525	409 236	147 420	40,85
13. Skårvågen Produksjonslag	—	16 000	11 727	33 787	127 033	26 232	100 801	88 481	29 631	23,33
14. Sommarøy Produksjonslag	—	197 935	31 900	95 189	676 038	391 942	284 096	471 793	128 409	18,99
15. Steinfjord Produksjonslag	—	17 500	17 800	—	106 355	5 442	100 913	94 860	24 812	23,33
16. Ure Fiskersamvirkelag	—	—	—	—	438 929	16 164	422 765	369 127	64 419	14,68
17. Vinjesjøen Produksjonslag	—	—	10 000	153 157	370 133	130 115	240 018	313 431	77 428	20,92
18. Værøy Fiskersamvirkelag	—	—	65 000	13 646	207 088	19 234	187 854	167 544	42 072	20,27
	38 000	443 191	392 299	506 873	6 477 819	2 452 096	4 025 723	5 024 216	1 353 584	20,90
Total sammendrag:										
29. Finnmark fylke.....	1 689 517	2 695 808	589 171	11 211 134	26 388 972	5 457 391	20 931 581	18 457 763	7 714 049	29,23
7. Troms fylke	169 125	254 101	94 333	643 682	1 588 403	206 731	1 381 672	1 261 755	375 544	23,64
18. Nordland fylke	38 000	443 191	392 299	506 873	6 477 819	2 452 096	4 025 723	5 024 216	1 353 584	20,90
54. Lag	1 896 642	3 393 100	1 075 803	12 361 689	34 455 194	8 116 218	26 338 976	24 743 734	9 443 177	27,41
1954	825 050	3 100 310	1 070 454	5 774 618	27 320 255	9 127 659	18 192 596	18 873 226	7 240 918	26,50
1953	1 717 331	2 181 491	1 278 238	—	30 408 880	6 825 832	23 583 048	20 393 082	7 309 285	24,03
1952	—	1 050 908	746 651	—	30 083 643	7 672 731	22 410 812	20 032 074	6 780 933	22,54
1951	—	—	—	—	26 544 541	6 979 914	—	16 104 206	5 259 491	—
1950	—	—	—	—	25 440 161	7 522 883	—	12 950 419	5 182 597	—
1949	—	—	—	—	28 720 081	12 667 847	—	13 840 674	5 038 149	—
1948	—	—	—	—	27 690 177	15 545 014	—	13 458 944	4 304 324	—

Tabell 6 forts.

	Herav arbeids- og kontorlønn		Samlet salgsbeløp for fiskeprodukter kr.	Lager-beh. av fiskeprodukter 31. - 12. 1955	Bruttooverskudd før avskriv. kr.		Nettooverskudd etter avskrivn. kr.	Under-skudd etter avskrivn. kr.	Betalt avgift til Råfisklaget kr.	Betalt over fastsatt minstepris for innkjøptefiskeprod. kr.
	Samlet kr.	øre Pr. kg			Samlet kr.	øre Pr. kg				
Finnmark fylke:										
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	133 190	10,15	1 059 353	58 196	29 555	2,25	9 605	—	23 806	7 027
2. Breivikbotn Produksjonslag	100 444	9,65	1 049 808	183 900	64 907	6,23	31 123	—	37 070	51 915
3. Båtsfjord Produksjonslag	146 511	12,66	699 090	592 522	43 230	3,73	1 989	—	22 060	16 193
4. Dønnesfjord Fiskersamvirkelag . .	63 890	13,09	348 530	261 963	—	0,00	—	58 861	15 681	10 452
5. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l..	26 919	13,53	191 375	64 275	1 778	0,89	—	8 340	3 754	—
6. Gamvik Produksjonslag	110 202	11,72	856 842	150 650	40 373	4,29	18 623	—	17 475	13 412
7. Hammerfest Fiskersamvirkelag .	188 669	12,92	1 547 484	303 802	56 151	3,84	7 995	—	29 280	87 692
8. Hamningberg Fiskersamv.lag . . .	39 798	11,82	212 579	76 119	4 538	1,35	—	7 908	5 915	—
9. Hasvik Produksjonslag	30 800	8,74	283 445	72 194	12 032	3,44	—	4 277	11 444	20 843
10. Havøysund Fiskarsamv.lag	792 589	21,24	3 497 932	1 654 017	96 287	2,58	4 999	—	75 411	150 000
11. Hjelmen Fiskersamvirkelag	94 238	12,16	510 580	323 989	29 163	3,76	1 256	—	16 946	25 304
12. Jakobselv Fiskersamvirkelag . . .	57 723	8,92	544 490	60 000	30 833	4,76	20 032	—	13 637	—
13. Kamøyvær Fiskersamvirkelag . .	135 516	11,88	973 513	244 729	74 682	6,54	31 621	—	32 864	21 072
14. Kiberg Produksjonslag	158 491	10,35	1 219 741	292 469	136 739	8,94	127 242	—	30 249	12 999
15. Kvalsund Fiskersamvirkelag	79 359	15,28	556 908	398 415	35 242	6,78	18 242	—	16 017	4 000
16. Mehamn Fiskarlags Produksj.lag.	119 483	13,02	930 038	43 850	—	0,00	—	50 930	18 027	11 757
17. Nordvågen Fiskeproduksjonslag .	77 052	11,81	597 263	105 500	40 939	6,27	6 469	—	12 411	14 212
18. Porsanger Fiskeproduksjonslag . .	9 210	14,74	64 453	28 328	—	0,00	—	4 230	1 393	—
19. Revsbotn Fiskersamvirkelag	24 135	9,89	141 181	118 165	14 684	6,02	5 882	—	6 404	7 059
20. Ringnes Fiskersamvirkelag	96 783	11,98	679 358	322 834	23 104	2,86	—	16 599	15 700	49 900
21. Skarvfjordhamn Fiskersamv.lag .	47 798	14,46	250 530	81 286	—	0,00	—	68 256	7 537	7 220
22. Store Lerresfjord Fiskersamv.lag .	19 473	10,91	110 388	109 946	—	0,00	—	9 114	4 178	3 543
23. Syltefjord Fiskersamvirkelag . . .	65 692	12,09	273 337	230 920	10 846	1,97	—	5 025	10 107	2 003
24. Sørvær Produksjonslag	131 048	11,91	984 123	258 530	54 523	4,96	7 067	—	20 004	73 269
25. Toftens Fiskersamvirkelag	13 426	12,26	124 253	6 350	7 991	7,29	4 260	—	2 112	1 360
26. Vadsø Fiskersamvirkelag	72 809	13,99	284 249	205 080	13 634	2,62	215	—	10 362	2 100
27. Vardø Fiskersamvirkelag	243 928	14,14	1 598 970	520 723	43 558	2,52	—	2 117	34 678	9 252
28. Vardø Produksjonslag	695 490	23,15	2 359 642	1 726 318	164 255	5,46	48 496	—	61 062	80 705
29. Vargsund Produksjonslag	79 262	14,14	445 226	220 000	17 827	3,17	578	—	10 873	14 408
	3 854 928	14,60	22 394 681	8 715 070	1 046 871	3,96	345 694	235 657	566 457	697 697

Troms fylke:										
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag...	73 094	14,29	169 289	37 357	—	—	—	15 329	4 234	9 149
2. Burfjord Fiskersamvirkelag	7 629	19,01	58 248	9 893	—	—	—	16 342	2 990	1 674
3. Jøkelvfjord Fiskersamvirkelag ...	15 962	10,36	90 420	79 251	1 141	0,74	—	6 936	3 703	6 992
4. Langsund Produksjonslag	28 382	11,40	199 717	39 220	10 436	4,19	2 986	—	4 212	3 320
5. Skorøy Produksjonslag	45 128	13,39	319 245	29 979	23 432	6,95	11 631	—	6 983	5 168
6. Steinfjord-Bergsbotn Prod.lag...	47 982	10,03	524 962	54 308	—	—	—	18 027	10 719	42 549
7. Straumfjord Fiskersamvirkelag ..	17 823	10,57	60 320	113 707	2 541	1,50	—	3 797	3 589	2 483
	186 000	11,71	1 422 201	363 715	37 550	2,03	14 617	60 431	36 430	71 335
Nordland fylke:										
1. Andenes Fiskersamvirkelag	72 085	10,74	676 880	60 559	58 540	8,72	58 540	—	14 565	46 223
2. Bleik Produksjonslag	49 661	9,12	539 528	25 000	56 230	10,34	46 730	—	10 682	35 560
3. Grundstad Produksjonslag	11 863	27,58	54 220	—	—	—	—	26 239	1 134	7 200
4. Kjeøy Produksjonslag	15 703	17,33	107 457	—	—	—	—	4 046	2 665	14 300
5. Mærvoll Produksjonslag	28 532	12,69	228 688	3 411	2 538	1,13	64	—	4 734	25 563
6. S/L «Nor», Andenes	78 128	10,14	812 254	37 171	41 794	5,43	35 708	—	17 177	57 740
7. Nordmjele Fiskersamv.lag	24 784	7,97	301 749	9 035	22 998	7,36	15 328	—	6 912	26 188
8. Nyksund Produksjonslag	36 826	9,09	354 353	24 397	—	—	—	13 628	8 724	40 944
9. Nykvåg Produksjonslag	26 714	8,69	361 067	4 850	28 638	9,34	19 951	—	7 563	28 882
10. S/L «Samdrift», Bleik	38 845	9,75	367 789	19 735	30 252	7,59	24 752	—	7 621	27 791
11. S/L «Samhold», Andenes	44 737	10,53	440 988	31 759	24 580	5,79	24 580	—	9 446	32 946
12. Skrova Produksjonslag S/L	58 798	16,29	462 131	15 665	12 045	3,34	1 022	—	10 560	36 400
13. Skårvågen Produksjonslag	16 812	13,23	111 216	15 300	6 059	4,77	—	—	2 358	4 791
14. Sommarøy Produksjonslag	78 684	11,64	606 220	55 000	5 366	0,79	—	11 948	14 855	50 490
15. Steinfjord Produksjonslag	13 670	12,85	118 222	3 381	—	—	—	9 619	2 797	12 787
16. Ure Fiskersamvirkelag	27 880	6,35	519 408	—	30 912	7,04	30 255	—	11 074	63 495
17. Vinjesjøen Produksjonslag	38 868	10,50	359 922	139 883	28 010	7,56	18 192	—	8 106	23 445
18. Værøy Fiskersamvirkelag	20 499	9,89	221 331	—	9 807	4,73	1 000	—	3 939	23 115
	683 089	10,54	6 643 423	445 146	357 769	5,52	276 122	65 480	144 912	557 860
Total sammendrag:										
29 Finnmark fylke	3 854 928	14,60	22 394 681	8 715 070	1 046 871	3,96	345 694	235 657	566 457	697 697
7 Troms fylke	186 000	11,71	1 422 201	363 715	37 550	2,03	14 617	60 431	36 430	71 335
18 Nordland fylke	683 089	10,54	6 643 423	445 146	357 769	5,52	276 122	65 480	144 912	557 860
54 Lag	4 724 017	13,71	30 460 305	9 523 931	1 442 190	4,18	636 433	361 568	747 799	1 326 892
1954	3 651 731	13,36	30 976 295	5 448 436	1 928 223	7,06	1 062 715	131 309	534 647	1 378 812
1953	4 034 764	13,27	23 348 769	8 790 840	1 535 404	5,05	903 220	223 148	578 193	1 101 939
1952	3 371 580	11,21	28 761 419	—	3 020 386	10,04	2 364 874	22 242	600 962	1 311 835
1951	2 642 405	9,98	22 774 575	—	2 412 825	9,00	1 816 894	7 881	467 502	—
1950	2 010 799	7,86	19 349 845	—	1 707 569	6,71	—	5 011	—	—
1949	—	7,79	19 048 501	—	1 004 529	3,50	—	1 391	—	—
1948	—	—	18 569 424	—	950 905	—	—	6 141	—	—

Merknader til tabell 6.

De summer som er oppført under rubrikken lån er restgjelden pr. 31/12 1955. Statistikken er utarbeidet etter de fra lagene mottatte regnskaper på Fiskeridirektoratets skjema.

Driftskreditten. Lagene i Finnmark, Troms og Lofoten har alle sin driftskreditt av stats-garanterte lånemidler i de respektive Norges Banks Avdelinger i Vardø, Hammerfest, Tromsø og Bodø, mens enkelte lag i Vesterålen har delvis lån i andre banker, eller finansierer produksjonen selv. Når så kan skje er det fordi Vesterålslagene omsetter til forsk eksport (iset fisk) prosentvis langt høyere kvantum enn lagene i Finnmark, Troms og Lofoten.

Samlet hadde lagene en driftskreditt i Norges Bank pr. 31/12 1955 kr. 12 361 690,30 mot i 1954 pr. 31/12 kr. 5 774 618,86 fordelt på fylkene således:

	31/12 1954	31/12 1955
1. Lagene i Finnmark	kr. 5 158 581,22	kr. 11 211 134,34
2. Lagene i Troms	- 282 493,96	- 643 682,79
3. Lagene i Nordland	- 333 553,68	- 506 873,18

Grunnen til denne store stigning i driftskredittbehovet for 1955 skyldes produksjonsøkningen for 1955 mot 1954 med 32,7 % for Finnmark, 2,3 % for Troms og 10,1% for Nordland, men den vesentlige årsak til økningen i kredittbehovet skyldes de vanskelige avsetningsforhold for saltfisk og tørrfisk i 1955 som førte til store lagerbeholdninger pr. 31/12 1955.

Mens lagerbeholdningene pr. 31/12 1954 utgjorde for samtlige lag kr. 5 448 436,39 var disse pr. 31/12 1955 kr. 9 523 931,31. Hertil kom så tilgodehavender for solgte men ikke betalte fiskeprodukter hvorav til Samvirkesalg ca. 2 900 000,00 og private eksportører, meklere og andre ca. kr. 2 000 000,00.

Det sier seg selv at med en så stor produksjonsøkning som 32,7 % for Finnmark — hvorav en stor del skyldes høstfisket — og med vanskelige avsetningsforhold, og i tillegg hertil høyere arbeidslønninger, renter og andre produksjonsomkostninger i 1955 mot i 1954 måtte kredittbehovet øke.

Lagene betalte i arbeids- og kontorlønning ut i 1954 kr. 3 651 731,74 og for 1955 kr. 4 724 014,67 — en stigning på kr. 1 072 282,93.

De samlede produksjonsomkostninger var i 1954 kr. 7 240 918,53 og i 1955 kr. 9 443 177,60 — en stigning på kr. 2 202 259,07.

Lagenes egenkapital. Lagenes egenkapital — andelskapital og fond — er i 1955 gått ned med kr. 39 784,77 til kr. 4 023 256,45 som skyldes at en del av lagene har nyttet reservefondet til avskrivning av underskuddet for 1954 og til ekstraordinære avskrivninger på fast eiendom og løsøre.

Andelskapitalen er derimot øket med kr. 20 229,67 i 1955 til tross for at medlems og båtandeler er gått ned med 120 andeler. Økningen skyldes at flere lag i 1955 har forhøyet andelskapitalen fra kr. 100,00 pr. andel til kr. 250,00 pr. andel.

Når medlemstall og båtandeler er gått ned skyldes dette at Kjøllefjord Fiskersamvirkelag måtte avvikle da Statens fiskebruk laget hadde leiet ble solgt til Fi-No-Tro.

I «egenkapitalen» er ikke regnet med avsatt sperret bonus.

Produksjonsomkostningene i gjennomsnitt er for:

1. Finnmarkslagene i 1955 29,23 øre mot i 1954 28,02 øre
2. Tromslagene i 1955 23,61 øre mot i 1954 22,62 øre
3. Nordlandslagene i 1955 20,90 øre mot i 1954 22,41 øre

Som en ser har Finnmarkslagene stigning i produksjonsomkostningene på 1,21 øre og Tromslagene en stigning på 1,02 øre pr. kg og Nordlandslagene en nedgang på 1,51 øre pr. kg.

Nedgangen for lagene i Nordland skyldes at disse — på 1 lag nær — ikke har eksportpakket tørrfisk i 1955, men gjorde dette i 1954.

Stigningen i produksjonsomkostningene for lagene i Finnmark og Troms skyldes lønnsstigning, stigning på salt o. a. forbruksvarer, telefon, porto m. m. i 1955.

Differansen mellom de enkelte lag i de samlede produksjonsomkostninger — og lønninger — har sin naturlige grunn i de forskjellige fiskesorter de enkelte lag produserer og hva fisken produseres til enten som saltfisk, tørrundfisk, rotskjær, fersk eksport eller filet.

En kan ikke derfor uten videre gå ut fra at ett lag med høye produksjonsomkostninger driver sin produksjon mer urasjonelt enn ett med lave produksjonsomkostninger. Det samme gjelder også lønnsutgiftene. For å kunne bedømme dette må en ha de enkelte lags spesifiserte regnskaper for å se hvilke fiskesorter er produsert, og hva disse er produsert til.

De i statistikken oppførte produksjonsomkostninger omfatter lønninger, forbruksvarer som salt, kasser, is, tranemallasje, kull og olje til damperi, lys, varme, elektrisk eller annen drivkraft, vedlikehold, renter av gjeld (pantegjeld og driftskreditt) frakt, førsel og kontorutgifter m. m.

Derimot er ikke meklerprovisjon og provisjon til salgsorganisasjonen medtatt under produksjonsomkostningene. Dette har sin grunn i at lagene krediterer de forskjellige fiskekonti med nettobeløpet etter at salgs- og meklerprovisjonen er fratrukket.

Enkelte lag har ikke i taps- og vinningskonto medtatt fraktutgifter for ferskfisk. Grunnen hertil ligger i at ferskfisk stort sett sendes i portofrakt (oppkravsfrakt) og betales av mottakeren. Det er derfor ikke til å unngå at «produksjonsomkostningene» pr. kg i statistikken for enkelte lag av den grunn vil bli en del misvisende (mindre enn disse i realiteten egentlig er), og de «gjennomsnittlige produksjonsomkostninger» av den grunn en del for lav.

Avskrivninger på eiendom og løsure er ikke medtatt i «produksjonsomkostningene».

Brutto- og nettooverskudd — underskudd. For å få mest mulig korrekt bilde av de enkelte lags driftsresultat for selve regnskapsåret er udisponert overskudd fra tidligere år, og likeså udekket underskudd for tidligere år ikke medtatt i statistikken. Denne gjelder bare driftsresultat for 1954.

Postene «Bruttooverskudd» og «Nettooverskudd» i denne statistikk vil av den grunn ikke stemme med de lags taps- og vinningskonto som har hatt med «udekket underskudd» og «udisponert overskudd» fra tidligere år.

For å få ett noenlunde brukbart grunnlag for sammenligning mellom de enkelte lags driftsresultat i statistikken har en — i 1955 som i 1954 — tatt med som egen rubrikk de beløp lagene har utbetalt i «overpris» over de fastsatte minstepriser.

Ved å dele «overprisbeløpet» på vedkommende lags årsproduksjon vil en kunne regne seg til hva de enkelte lag har betalt i «overpris» pr. produsert kg fisk i gjennomsnitt.

Av statistikken vil en se at der i Finnmark er 4 lag som ikke har betalt overpris i det hele, og flere ganske ubetydelige beløp, mens andre igjen er oppe i nesten 7 øre

pr. kg. Gjennomsnittet for Finnmark ligger på 2,64 øre pr. kg i 1955 mot i 1954 ca. 4,15 øre.

For lagene i Troms er overprisen i 1955 ca. 4,48 øre pr. kg mot 1954 ca. 1,41 øre pr. kg.

For Nordland fylke er «overprisen» i 1955 ca. 8,61 øre pr. kg mot i 1954 ca. 9 øre pr. kg.

Den sterke nedgang i «overprisen» for Finnmarks vedkommende skyldes det gode vår- og høstfiske i 1955 som ga fryseriene tilstrekkelig adgang til råstoff i storparten av året.

Lagenes samlede driftsoverskudd før avskrivning er foretatt ble i 1955 for:

1. Finnmarkslagene	kr. 1 046 870,89	mot i 1954	kr. 1 334 182,52
2. Tromslagene	- 37 550,10	mot i 1954	- 90 409,88
3. Nordlandslagene	- 357 769,37	mot i 1954	- 503 630,54

Som en ser ligger bruttofortjenesten betydelig lavere for 1955 enn for 1954. Dette skyldes for Tromslagene betydelig høyere overpriser i 1955 enn i 1954, men hovedårsaken skyldes de vanskelige omsetningsforhold for saltfisk og tørrfisk i siste halvår 1955 med til dels skamløse lave priser fra eksportørene til lagene sett i forhold til de fastsatte minsteeksportpriser som var fastsatt.

Da S/L Fiskernes Samvirkesalg ikke fikk sin driftskapital forhøyet til kr. 10 000 000,00 slik laget søkte om, måtte lagene selge storparten av sin fiskeproduksjon for 1955 gjennom meklere til private eksportører.

Splittsei 20/40 cm var i tiden før nyttårsskiftet helt nede i kr. 38,00 til 40,00 pr. vekt og hysen i kr. 45,00. Jeg frarådet lagene å selge til slike priser. Med velvillig forståelse fra Norges Banks Avdelinger som strakk seg lengst mulig fikk lagene i mars måned kr. 57,50 både for 20/40 sei og hyse. Ja enkelte helt oppe i kr. 60,00 pr. vekt.

Dette viser hvor nødvendig det er for tilvirkerleddet å ha tilstrekkelig driftskapital — og likeså Samvirkesalg og fiskekjøpernes salgs- og eksportorganisasjoner.

Tabell 7. *Overskuddet for 1955 har lagenes årsmøter besluttet å anvende slik.*

	Brutto overskudd før avskrivning kr.	Avskrevet på bygninger og fast eiendom kr.	Avskrevet på løsøre og inventar kr.	Avskr. på båter fiskered., varer, biler og maskiner m. m. kr.	Netto overskudd etter avskr. kr.	Under-skudd etter avskrivn. kr.	Avsatt til skattefond kr.	Avsatt til reservefond kr.	Avsatt til bonus kr.	Avsatt til andre fond og formål kr.
Finnmark fylke:										
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	29 555	11 650	6 000	2 300	9 605	—	605	—	—	9 000
2. Breivikbotn Produksjonslag.....	64 907	22 200	8 715	2 868	31 123	—	—	3 553	—	27 570
3. Båtsfjord Produksjonslag.....	43 230	25 709	5 531	10 000	1 989	—	1 989	—	—	—
4. Dønnesfjord Fiskersamvirkelag..	—	15 646	7 449	—	—	58 861	—	—	—	—
5. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamv.l..	1 778	3 915	1 710	4 493	—	8 340	—	—	—	—
6. Gamvik Produksjonslag	40 373	16 500	3 500	1 750	18 623	—	1 000	4 660	—	12 963
7. Hammerfest Fiskersamvirkelag .	56 151	27 417	13 057	8 976	6 700	—	2 500	—	—	4 200
8. Hamningberg Fiskersamv.lag ...	4 538	7 783	2 190	2 473	—	7 908	—	—	—	—
9. Hasvik Produksjonslag	12 032	15 960	349	—	—	4 277	—	—	—	—
10. Havøysund Fiskarsamv.lag	96 287	79 777	10 944	568	4 999	—	—	—	—	4 999
11. Hjelmen Fiskersamvirkelag	29 163	21 673	3 972	2 262	1 256	—	1 256	—	—	—
12. Jakobsnes Fiskersamvirkelag ...	30 832	4 809	3 227	2 765	20 032	—	2 000	7 832	10 000	200
13. Kamøyvær Fiskersamvirkelag ..	74 682	13 894	5 767	42 852	12 169	—	554	9 680	—	1 935
14. Kiberg Produksjonslag	136 739	8 352	3 662	—	124 725	—	13 054	12 800	87 429	11 442
15. Kvalsund Fiskersamvirkelag	35 242	12 700	4 300	—	18 242	—	3 000	—	14 000	1 242
16. Mehamn Fiskarlags Produksj.lag.	—	2 000	7 000	26 200	—	50 930	—	—	—	—
17. Nordvågen Fiskeproduksjonslag ..	40 939	28 277	6 193	—	6 469	—	—	1 000	—	5 469
18. Porsanger Fiskeproduksjonslag ..	—	2 389	530	10	—	4 230	—	—	—	—
19. Revsbotn Fiskersamvirkelag	14 684	7 509	337	955	5 882	—	—	—	—	5 883
20. Ringnes Fiskersamvirkelag	23 104	23 304	16 399	—	—	16 599	—	—	—	—
21. Skarvfjordhamn Fiskersamv.lag .	—	11 584	1 932	2 786	—	68 256	—	—	—	—
22. Store Lerresfjord Fiskersamv.lag.	—	2 308	3 378	—	—	9 114	—	—	—	—
23. Syltefjord Fiskersamvirkelag	10 846	7 912	4 501	3 457	—	5 025	—	—	—	—
24. Sørvær Produksjonslag	54 523	26 183	3 263	18 010	7 067	—	5 000	2 067	—	—
25. Toftens Fiskersamvirkelag	7 991	2 940	550	241	4 260	—	—	1 065	—	3 195
26. Vadsø Fiskersamvirkelag	13 634	4 863	8 556	—	215	—	—	215	—	—
27. Vardø Fiskersamvirkelag	45 892	35 206	10 470	—	216	—	—	—	—	216
28. Vardø Produksjonslag	186 822	40 309	10 510	64 940	71 063	—	12 000	370	30 000	28 693
29. Vargesund Produksjonslag	17 827	13 060	3 190	1 000	578	—	578	—	—	—
	1 071 771	495 829	157 182	198 906	345 213	233 540	43 536	43 242	141 429	117 007

Tabell 7 Forts.

	Brutto overskudd før avskrivning kr.	Avskrevet på bygninger og fast eiendom kr.	Avskrevet på løse og inventar kr.	Avskr. på båter fiskered., varer, biler og maskiner m. m. kr.	Netto overskudd etter avskr. kr.	Under-skudd etter avskrivn. kr.	Avsatt til skattefond kr.	Avsatt til reservefond kr.	Avsatt til bonus kr.	Avsatt til andre fond og formål kr.
Troms fylke:										
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag...	—	7 181	1 222	—	—	15 329	—	—	—	—
2. Burfjord Fiskersamvirkelag	—	2 390	460	—	—	16 342	—	—	—	—
3. Jøkelfjord Fiskersamvirkelag ...	1 141	7 161	761	155	—	6 936	—	—	—	—
4. Langsund Produksjonslag	10 436	7 000	450	—	2 986	—	—	61	—	2 925
5. Skorøy Produksjonslag	32 714	7 631	4 170	—	20 913	—	1 500	—	—	19 413
6. Steinfjord-Bergsbotn Prod.lag...	—	7 609	3 179	680	—	18 027	—	—	—	—
7. Straumfjord Fiskersamvirkelag ..	2 541	5 776	310	253	—	3 797	—	—	—	—
	46 832	44 748	10 552	1 088	23 899	60 431	1 500	61	—	22 338
Nordland fylke:										
1. Andenes Fiskersamvirkelag	59 216	3 500	599	—	55 118	—	3 200	—	48 549	3 369
2. Bleik Produksjonslag	56 230	7 500	2 000	—	46 730	—	2 530	2 000	32 000	10 200
3. Grundstad Produksjonslag	—	3 427	1 000	—	—	26 239	—	—	—	—
4. Kjeøy Produksjonslag	—	—	500	515	—	4 046	—	—	—	—
5. Mærvoll Produksjonslag	2 538	404	1 012	1 058	64	—	—	64	—	—
6. S/L «Nor», Andenes	37 823	642	1 473	—	35 708	—	4 000	9 456	15 902	6 350
7. Nordmjele Fiskersamv.lag	22 998	6 310	960	400	15 328	—	322	4 000	6 245	4 761
8. Nyksund Produksjonslag	—	3 652	1 383	4 422	—	13 628	—	—	—	—
9. Nykvåg Produksjonslag	28 638	4 475	3 160	1 053	19 951	—	1 200	—	13 821	4 930
10. S/L «Samdrift», Bleik	30 352	3 200	2 300	—	24 752	—	—	1 000	19 000	4 752
11. S/L «Samhold», Andenes	28 125	—	—	—	28 125	—	2 000	—	25 550	575
12. Skrova Produksjonslag S/L	12 045	5 965	4 165	893	1 022	—	—	255	—	767
13. Skårvågen Produksjonslag	6 059	3 692	1 665	702	—	—	—	—	—	—
14. Sommarøy Produksjonslag	5 366	19 724	1 140	1 200	—	11 948	—	—	—	—
15. Steinfjord Produksjonslag	—	5 574	651	89	—	9 619	—	—	—	—
16. Ure Fiskersamvirkelag	30 912	—	657	—	30 255	—	1 000	8 194	21 062	—
17. Vinjesjøen Produksjonslag	28 010	8 267	1 550	—	18 193	—	—	18 192	—	—
18. Værøy Fiskersamvirkelag	9 807	5 505	3 302	—	1 000	—	1 000	—	—	—
	358 019	81 837	27 517	10 332	276 246	65 480	15 252	43 161	182 129	35 704
Total sammendrag:										
29 Finnmark fylke	1 071 771	495 829	157 182	198 906	345 213	233 540	43 536	43 242	141 429	117 007
7 Troms fylke	46 832	44 748	10 552	1 088	23 899	60 431	1 500	61	—	22 338
18 Nordland fylke	358 019	81 837	27 517	10 332	276 246	65 480	15 252	43 161	182 129	35 704
54 Lag	1 476 622	622 414	195 251	210 326	645 358	359 451	60 288	86 464	323 558	175 049

Merknader til tabell 7.

Ved å sammenlikne «bruttooverskudd» i statistikken for lagenes produksjon og driftsresultat med rubrikken «bruttooverskudd» i denne statistikk vil en se at «bruttooverskuddet» i denne statistikk er kr. 34 431,76 høyere enn i førstnevnte statistikk. Denne differansen skyldes at en i «statistikken for produksjon og driftsresultat» bare har tatt med 1955 års virkelige bruttooverskudd, mens der i denne statistikk er tatt med «udisponert overskudd fra 1954» og en del andre overføringer.

A. Finnmark fylke. *Bruttooverskud.*

Lagenes samlede bruttooverskudd før avskrivninger for 1955 er kr. 1 071 771,09 mot i 1954 kr. 1 338 244,79. En nedgang på kr. 266 473,70 fra 1954.

Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo for 1955 er 4,06 øre mot i 1954 6,73 øre kg. Nedgang 2,67 øre pr. kg.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1.	Avskrevet på bygninger og fast eiendom	kr. 495 829,34
2.	— løsøre og inventar	- 157 182,24
3.	— båter, biler, varer m. m.	- 198 906,18
		<hr/>
	Samlede avskrivninger	kr. 851 917,76

Nettooverskuddet kr. 345 213,39.

Nettooverskuddet etter foretatte avskrivninger har årsmøtene besluttet å anvende slik:

1.	Avsatt til skattefond	kr. 43 535,97
2.	— reservefond	- 43 241,90
3.	— bonus	- 141 429,00
4.	— andre fond og formål	- 117 006,52
		<hr/>
	Tilsammen	kr. 345 213,39

Den utlignede bonus utgjør 0,54 øre pr. produsert råfisk kilo mot 1,81 øre i 1954.

Av de 29 lag har 10 lag tilsammen et driftsunderskudd på kr. 233 540,00.

Som det fremgår av statistikken har 4 av de 29 lag besluttet å utdele bonus. Deler en det utlignede bonusbeløp på disse lags produksjon i 1955 vil bonussen utgjøre 2,48 øre pr. kg mot 4,50 øre pr. kg i 1954.

B. Troms fylke.

De 7 lags samlede bruttooverskudd for 1955 er kr. 46 831,97 mot kr. 93 830,92 i 1954. En nedgang på kr. 46 998,95.

Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo utgjør for 1955 2,94 øre mot 6,04 øre pr. kg i 1954. En nedgang på 3,10 øre pr. kg.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1.	Avskrevet på bygninger og fast eiendom	kr. 44 748,18
2.	— løsøre og inventar	- 10 551,83
3.	— båter, biler, varer m. m.	- 1 088,36
		<hr/>
	Samlet avskrivninger	kr. 56 388,37

Nettooverskuddet kr. 23 899,11.

Nettooverskuddet etter foretatte avskrivninger har lagenes årsmøter besluttet anvendt således:

1. Avsatt til skattefond	kr.	1 500,00
2. — reservefond	-	61,28
3. — andre formål og fond	-	22 337,83
		<hr/>
	Tilsammen kr.	23 899,11

Av de 7 lag i Troms er det bare 2 lag som har nettooverskudd, mens de andre 5 lag har et samlet underskudd — etter foretatte avskrivninger — stort kr. 60 431,05.

C. Nordland fylke.

De 18 lag har et samlet bruttooverskudd for 1955 på kr. 358 019,06 mot 513 495,90 i 1954. En nedgang på kr. 155 476,84.

Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo utgjør 5,53 øre i 1955 mot 8,72 øre pr. kg i 1954. En nedgang på 3,19 øre pr. kg.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1. Avskrevet på bygninger og fast eiendom	kr.	81 836,85
2. — løseøre og inventar	-	27 516,72
3. — båter, biler, varer m. m.	-	10 331,08
		<hr/>
	Samlet avskrivninger kr.	119 684,65

Nettooverskuddet kr. 276 245,35.

Lagene årsmøter har besluttet å anvende nettooverskuddet således:

1. Avsatt til skattefond	kr.	15 252,04
2. — reservefond	-	43 160,92
3. — bonus	-	182 128,59
4. — andre fond og formål	-	35 703,80
		<hr/>
	Tilsammen kr.	276 245,35

Lagene i Nordland fylke har avsatt til bonus i 1955 kr. 182 128,59 mot kr. 252 781,57 i 1954.

Tabell 8. Statistisk oppgave for fiskersamvirkelagene i området Vestfjorden—Stad for 1955.

	Antall medlemmer	Båt- og not-andeler	Samlet andelskapital	Reservefond	Andre fond	Samlet egenkapital 31/12	Skattefond	Fiskebruk m/utstyr Oppr. kostnad	Fiskebruk m/utstyr Nedskrevet med ialt	Statens Fiskarbank Pantelån	Annen gjeld og gjeldsbrevslån
Bolga Fiskersamvirkelag	75	21	9575	53 439	18 930	86 087	4 143	119 401	44 234	20 825	13 500
Fleinvær Fiskersamvirkelag	26	21	6 639	18 589	5 316	32 980	2 436	42 221	14 555		
Storvik Fiskersamvirkelag	48		4 800	7 739	763	8 502		12 457	12 457		
Træna Fiskersamvirkelag	51	15	16 500	21 289	11 663		1 491	281 010	24 112		211 636
Hårsvær Produksjonslag	23	5	2 800	11 180	484	16 641	2 177	55 491	14 543	29 147	9 500
Jelset Fiskersamvirkelag	15		1 500	150		1 650		35 650	250		10 000
Stokkøy Fiskersamvirkelag	30	10	30 000			2 685		256 738	111 590	160 000	
Mausund Fiskersamvirkelag	87	3	22 500	13 167	1 320	22 757	1 750	242 615	74 910	32 260	326 426
Sula Fiskersamvirkelag	100	38	34 500	23 930		72 564	5 748	75 389	13 844		
Bekken Fiskersamvirkelag	40		24 890	4 950		41 285	1 400	149 902	45 567		62 500
Veidholmen Fiskersamvirkelag	80		8 800	6 652	471	23 750	806	203 733	69 226		59 239
Steinsøysund Fiskersamvirkelag	54		5 400	2 058	219	8 078	401	71 819	13 119		50 534
Sørsmøla Fiskersamvirkelag	50		5 000	5 956	6 135	24 267	257	10 495			
Hemnskjel Samvirkelag	64		6 400			6 400		62 256	14 256		52 250
Ylvingen Samvirkelag	38		3 646	11 134		22 783		26 091	6 364		14 774
Dyrøy Koop. Handelsfor.	115			1 772	387	32 481	800	64 612	13 062		16 500
Foldfjorden Samvirkelag	110			28 637	27 026		3 000	56 767	5 540		
I alt	1 006	113	182 950	210 642	72 714	403 110	24 409	1 766 647	477 629	242 232	826 859

Tabell 8 forts.

Lån og bidrag av Staten v/ Fiske-ridep.	Lån og bidrag av rå-fiske-laget	Drifts-kreditt i Norges Bank pr. 31/12	Årspro-duksjon kg	Omsatt som fersk fisk kg	Saltet og hengt kg	Verdi av innkjøpte fiske-produkter	Produksjons-onkostninger		Herav arbeids-og kontorlønn		Samlet salgsbe-lop for fiske-produkter	Lagerbeh. av fiske-produkter	Bruttooverskudd for avskrivninger		Netto etter avskriv-ningen	
							Samlet kr.	Pr. kg øre	Samlet kr.	Pr. kg øre			Samlet kr.	Pr. kg øre		
9 200		32 690	263 708	161 757	101 951	161 736	49 504	18,8	30 680	11,6	190 671	11 795	5 280	4,6	÷	16 503
			116 793	77 384	39 409	88 838	45 102	38,6	19 404	16,6	116 175	1 140			2 534	
			22 946	17 897	5 049	22 664	4 091	17,8	3 489	15,2	29 076	700			261	
13 500		98 699	283 660	95 354	188 306	171 253	51 674	17,2	35 657	12,6	151 275	61 949	250	2,9	÷	31 892
			7 034	64 406	7 136	57 270	50 479	30,0	12 553	19,5	54 837	9 951			4 071	
24 600	10 000	4 322	8 627	7 406	1 221	7 135	2 487	28,3	580	6,7	9 396	477	11 804	1,4	—	—
		307 109	111 487	195 622	211 001	58 577	19,1	43 851	14,3	262 136	1 776	30 953				
			630 711	136 766	493 945	353 959	220 623	34,9	127 938	20,3	533 880	51 132			÷	15 981
7 530	21 650	6 139	865 718	171 815	693 903	413 274	109 845	12,7	98 304	10,2	545 436	9 000	18 543	14,4	8 386	
35 072	20 000	35 596	128 612	5 350	123 262	119 538	85 089	66,2	37 408	29,0	187 813	41 085			10 046	
		71 271	419 625	95 543	324 082	344 203	108 724	25,9	64 086	15,3	485 652	7 550	6 142	6,4	÷	20 371
			96 329	19 042	87 287	72 730	14 687	15,2	10 726	11,1	83 340	6 740			3 842	
			94 608	65 268	29 340	95 208	9 251	9,8	6 395	6,8	110 751	625	2 100	1,2	÷	6 919
		8 513	47 510	37 853	9 657	43 953	6 402	13,5	2 797	5,9	50 073	325			44	
			6 450	3 732	2 718	12 277	1 541	24,5	980	15,2	15 015	325	95		÷	1 073
		45 000	181 692	15 574	166 118	68 100	22 344	12,3	19 733	10,9	92 544	350				
			11 894	11 894		11 533					11 568				—	
89 902	51 650	309 264	3 550 398	1 041 258	2 519 140	2 247 881	809 298	22,8	514 581	14,5	2 929 638	204 570	44 214	1,2	÷	86 316

En direkte sammenlikning av alle tallene for de enkelte lag kan være vanskelig da virksomheten er noe forskjellig.

Det kan nevnes at Fleinvær Fiskersamvirkelag og Hårsvær Produksjonslag også driver kolonialvareomsetning og at Mausund Fiskersamvirke- og Bekken Fiskersamvirkelag driver hermetikkfabrikk for krabbe og hummer.

De fire siste lagene i oppgaven er forbrukersamvirkelag som foruten kolonialvareomsetningen også driver tilvirkning og omsetning av fisk.

Disse forhold virker avgjørende på flere av tallene i oppgaven.

Tabell. 9. *Lovbeskyttede fiskesalgslag 1955.*

	Periode:	Fangstmottak		Årets inntekter		Utgifter inkl. av- skrivn.	Årets driftsover- skudd	AKTIVA					PASSIVA	
		1000 tonn	Mill. kr. ¹	Brutto	Herav innkr. avgift			I kasse og bank	Utest. fordringer	Vare- beholdn.	Eiendom og inven.	Andre	Innsk.kap. og fonds ⁵	Andre
				1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1 Noregs Sildesalgslag	1/8-54—31/7-55	965,4	207,7	5 324,4	5 058,5	3 315,9	2 008,5	14 373,7	5 187,0	—	637,9	8 294,4	20 166,7	8 326,3
2 Sild- og Brislingsalaget	1/1—31/12-55	41,1	15,8	650,2	629,0	520,0	130,2	1 576,2	318,8	—	12,0	0,5	1 562,9	344,6
3 Norges Råfisklag	1/7-54—30/6-55	310,1	215,0	6 093,5	6 067,1	2 748,8	3 344,7	9 330,5	1 621,8	—	6 096,1	5 125,6	15 593,6	6 580,4
4 Feitsildfiskernes Salgslag	1/1—31/12-55	148,9	21,9	971,0	945,7	710,3	260,7	2 249,8	1 075,7	—	77,0	2 758,0	5 200,5	960,0
5 Norges Levendefisklag S/L ² . .	1/5-54—30/4-55	8,1	9,0	3 640,3	380,4	3 440,6	199,7	188,1	569,0	33,2	791,6	100,4	438,6	1 243,7
6 Norges Makrellag S/L ³	1/11-54-31/10-55	10,8	7,4	16 879,4	390,1	16 795,0	84,4	124,3	585,6	323,2	3 232,5	328,3	2 263,7	2 330,2
7 Håbrandfiskernes Salslag	1/10-54—30/9-55	0,8	3,2	98,2	96,8	65,5	32,7	11,0	482,8	—	4,9	3,0	140,1	361,6
8 Sunnmøre og Romsdal Fiske- salslag	—	44,7	48,6	732,6	731,6	325,9	406,7	1,3	2 738,8	6,1	270,8	85,5	1 578,8	1 523,7
9 Sogn og Fjordane Fiskesalgslag	1/7-54—30/6-55	21,5	10,9	348,7	326,9	221,2	127,5	58,9	356,6	—	1 167,7	97,0	556,9	1 123,3
10 Hordaland Fiskesalgslag S/L ⁴ . .	1/1—31/12-55	9,0	9,0	10 824,9	—	10 782,0	42,9	46,3	226,6	110,0	390,0	8,0	189,7	591,2
11 Rogaland Fiskesalgslag S/L ⁴ . .	—	8,9	11,9	14 826,5	—	14 706,0	120,5	48,3	746,8	139,6	36,8	97,4	446,5	622,4
12 Skagerakfisk S/L ⁴	—	5,1	9,0	11 244,2	—	11 152,4	91,8	10,7	838,6	578,2	407,4	50,0	672,3	1 212,6
13 Fjordfisk S/L ⁴	—	2,4	3,1	3 651,6	104,3	3 497,1	154,5	15,5	159,2	22,2	725,6	51,8	483,7	490,6
		1576,8	572,5	75 285,5	14 730,4	68 280,7	7 004,8	28 034,6	14 907,3	1 212,5	13 850,3	16 999,9	49 294,0	25 710,6

¹ Førstehåndsverdi oppgitt av laget for de fiskesorter som lovbeskyttelsen omfatter.

² Laget har hele engrosomsetningen av levende fisk som er fisket på kysten fra og med Romsdal til og med Finnmark fylke.

³ Makrellaget besørger all transport av makrell fra ilandføringsstedet til omsetningsentra. All pakking av makrell skjer for regning av laget. Inntekter av og utgifter til denne virksomhet er inklusive.

⁴ Laget driver delvis på samme måte som Makrellaget (se note 3).

⁵ Inkl. udiskonert overskott etter at avskrivninger er fratrukket

⁶ Fangstmottak er reknert med under Skagerakfisk og Fjordfisk.

Tabell 10. Lokale fiskesalgslag i Sør-Norge.

DRIFTSOVERSIKT

Navn og adresse (Geografisk rekkefølge)	Ant. medl. i laget	Fiskeprod. iland- brakt til laget		Total om- setning	Årets inntekter ialt
		Mengde	Utb. til fisker.		
<i>Skagerak-kysten</i>		1000 kg	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Fiskernes Salgslag, Sandefjord.....	44	55,8	88,3	163,2	17,9
Fredriksvern Fiskexportforening, Stavern	16	51,7	188,7	119,3	42,7
Nevlunghavnfisk S/L, Nevlunghavn....	43	79,2	211,6	156,6	50,0
Fiskernes Salgslag, Langesund.....	149	325,0	648,0	996,3	234,3
Risør Fiskerforening, Risør.....	90	119,7	242,4	217,0	85,8
Dypvågfiskernes S.lag S/L, V. Sandøy.	52	56,7	167,3	5,8	10,0
Fiskernes Salgslag A/L, Arendal.....	105	202,6	444,3	796,4	152,9
Fiskernes Salgslag, Grimstad.....	58	160,4	293,5	229,4	95,1
Fiskernes Salgslag, Lillesand	36	60,5	106,8	80,9	37,3
Fiskernes Salgslag, Kristiansand S.....	154	300,9	393,4	980,3	227,9
Fiskernes Salgslag, Høllen i Søgne....	41	72,1	109,4	133,8	40,6
Fiskernes Salgslag, Mandal.....	183	214,3	355,5	525,1	119,2
Fiskernes Salgslag, Åvik.....	78	96,6	207,9	625,4	208,4
Fiskernes Salgslag, Lindesnes.....	31	113,7	151,6	65,2	29,7
Fiskernes Salgslag, Farsund.....	171	387,6	623,2	269,2	176,6
Fiskernes Salgslag, Flekkefjord.....	83	840,4	998,3	397,6	313,4
Sum for 16 lag.....	1 334	3 137,2	5 230,2	5 761,5	1 841,8
<i>Oslofjorden:</i>					
A/L Fiskernes Salgslag, Fredrikstad....	291	641,6	1 421,5	2 664,5	328,6
A/L Fiskernes Salgslag, Oslo.....	157	493,6	942,7	1 243,5	159,8
Fiskernes Salgslag A/L, Tønsberg	53	261,8	487,4	687,1	126,1
Sum for 3 lag.....	501	1 397,0	2 851,6	4 595,1	614,5
Fiskernes Salgslag S/L, Egersund.....	170	833,0	1 820,0	517,8	763,1
Total for 20 lag	2 005	5 367,2	9 901,8	10 874,4	3 219,4

1) Inkl. årets avskrivninger

2) Inkl. udisp. overskott fra t. v. k'

Regnskapsoversikt 1/1. — 31/12. 1955.

STATUS

Utgifter		Årets driftsoversk.	Herav tilb. h. og tilført egenkap.	A K T I V A						P A S S I V A				Sum balanse
Utgifter ialt ¹	Herav lønninger, sos. utg.			I kasse, postgiro bank	Varehold.	Utest. fordr.	Eiendom, inventar, løsøre	Andre aktiva	Egenkapital		Fremmedkapital			
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
17,2	11,9	0,7	0,7	22,2	0,4	0,5	2,2	6,4	30,9	7,6	0,8	0,4	31,7	
29,3	17,2	13,4	0,3	4,7	2,0	11,6	18,9	20,1	27,7	3,1	29,6	3,1	57,3	
44,1	14,7	5,9	2,6	4,4	4,2	13,0	5,6	2,7	23,2	4,3	6,7	0,7	29,9	
207,5	99,1	26,8	23,9	51,1	6,0	43,5	18,3	3,0	105,2	4,0	16,7	16,7	121,9	
84,6	33,9	1,2	1,2	16,7	8,3	32,5	56,8	11,4	116,5	—	9,2	9,2	125,7	
8,0	6,9	2,0	2,0	22,8	0	60,7	0,3	0,5	20,4	4,3	63,9	63,9	84,3	
134,1	70,6	18,8	1,0	49,1	0	57,4	5,2	1,1	88,9	9,9	23,9	23,9	112,8	
79,5	51,8	15,6	30,6	14,0	1,6	16,8	2,5	37,4	72,3	6,3	0	0	72,3	
29,3	19,9	8,0	6,0	3,2	0,5	44,5	3,4	0,3	27,5	5,8	24,4	24,4	51,9	
215,9	154,6	12,0	10,0	18,1	7,9	64,1	78,0	1,6	112,5	15,2	57,2	57,2	169,7	
40,6	ca. 20,0	0	0	2,1	2,8	1,6	17,7	0,4	7,7	4,8	16,9	16,9	24,6	
79,6	60,9	39,6	16,8	72,2	9,1	49,3	45,9	1,9	111,4	18,0	67,0	65,0	178,4	
200,9	134,8	7,5	7,1	2,0	10,0	24,6	272,9	13,2	61,9	7,8	260,8	48,5	322,7	
20,4	16,0	9,3	4,0	12,0	0	3,9	6,0	0,3	13,9	2,6	8,3	5,3	22,2	
160,2	71,5	16,4	15,6	4,7	5,0	15,1	25,6	33,2	49,9	20,6	33,7	33,7	83,6	
283,5	89,0	29,9	29,9	2,4	15,4	48,8	163,4	1,9	58,1	7,2	173,8	53,2	231,9	
1 634,7	872,8	207,1	151,7	301,7	73,2	487,9	722,7	135,4	928,0	121,5	792,9	422,1	1720,9	
303,9	89,4	24,7	60,0	27,7	0	106,6	87,9	10,5	108,2	7,2	124,5	77,5	232,7	
143,3	61,9	16,5	10,0	75,1	0	52,0	22,0	0,2	144,2	2,3	5,1	5,1	149,3	
112,5	25,1	13,6	5,0	26,4	0	27,5	25,2	0	23,4	0,7	55,7	55,7	79,1	
559,7	176,4	54,8	75,0	129,2	0	186,1	135,1	10,7	275,8	10,2	185,3	138,3	461,1	
739,9	81,0	23,2	5,2	52,8	0	0	156,7	2,7	90,4	2,6	121,8	91,5	212,2	
2 934,3	1 130,2	285,1	231,9	483,7	73,2	674,0	1 014,5	148,8	1 294,2	134,3	1 100,0	651,9	2 394,2	

